

HE 110/2021 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoitusrahastolain, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sijoitusrahastolakia, vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia ja Finanssivalvonnasta annettua lakia.

Esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti täytäntöön sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi.

Sijoitusrahastolain säännöksiä rahastoyhtiön toiminnasta ja sijoitusrahaston markkinoinnista ulkomailta ehdotetaan muutettaviksi. Lakiin lisättäisiin uudet säännökset sijoittajien käytettävissä olevista järjestelyistä siinä ETA-valtiossa, jossa sijoitusrahastoa markkinoidaan, sekä edellytyksistä ja menettelyistä sijoitusrahaston markkinoinnin lopettamiseksi. Vastaavalla tavalla muutettaisiin myös lain säännöksiä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnista Suomessa.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin lisättäisiin uudet säännökset vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnista. Ennakkomarkkinointia koskevat säännökset ulotettaisiin kansallisesti koskemaan myös rekisteröitymisvelvollisia vaihtoehtorahastojen hoitajia sekä kolmansiin maihin sijoittautuneita vaihtoehtorahastojen hoitajia. Lisäksi lakiin lisättäisiin uudet säännökset ei-ammattimaisten asiakkaiden käytettävissä olevista järjestelyistä sekä edellytyksistä ja menettelyistä vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamiseksi. Lain säännöksiä vaihtoehtorahastojen hoitajan rajat ylittävään toimintaan liittyvistä ilmoitusmenettelyistä ehdotetaan täsmennettäväksi.

Lisäksi tarkoituksena on tehdä sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön. Sijoitusrahastolaissa ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa säädettäisiin asetuksen rikkomiseen sovellettavista hallinnollisista seuraamuksista sekä vahingonkorvausvelvollisuudesta.

Sijoitusrahastolakiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin tehtäisiin myös vähäisiä tarkistuksia aiempien puutteiden korjaamiseksi.

Finanssivalvonnasta annetussa laissa täsmennettäisiin Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia rekisteröitymisvelvollisia vaihtoehtorahastojen hoitajia ja näiden johtoa kohtaan.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, lukuun ottamatta Finanssivalvonnasta annetun lain muutosta, joka on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022. Direktiivin kansallisen täytäntöönpanon määräaika on ollut 2.8.2021.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT.....	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta.....	4
1.2 Valmistelu	4
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö	6
2.1 Tavoitteet.....	6
2.2 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva muutosdirektiivi	7
2.2.1 Sijoitusrahastodirektiivin muutokset	7
2.2.2 Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun direktiivin muutokset.....	9
2.3 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva asetus.....	12
3 Nykytila ja sen arviointi.....	14
3.1 Sijoitusrahastolaki	14
3.1.1 Yleistä	14
3.1.2 Rajat ylittävä toiminta	15
3.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista	18
3.2.1 Yleistä	18
3.2.2 Tiedonantovelvollisuus ja markkinointi.....	19
3.2.3 Ennakkomarkkinointi.....	21
3.2.4 Rajat ylittävä toiminta	24
3.2.5 Kolmannet maat	25
3.2.6 Finanssivalvontaa koskevat säännökset	26
3.3 Direktiivin säännökset, jotka eivät edellytä kansallista täytäntöönpanoa	27
3.4 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevasta asetuksesta johtuvien muutostarpeiden arviointi	27
3.4.1 Mainonnan tarkastaminen ennakolta	27
3.4.2 Mainontaa koskevat vaatimukset	27
3.4.3 Finanssivalvonnan valvontavaltuudet	29
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	29
4.1 Keskeiset ehdotukset	29
4.1.1 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan muutosdirektiiviin perustuvat ehdotukset	29
4.1.2 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan asetukseen perustuvat ehdotukset	32
4.1.3 Muut ehdotukset.....	32
4.2 Pääasialliset vaikutukset	33
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset.....	33
4.2.2 Viranomaisvaikutukset.....	35
4.2.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset	35
5 Muut toteuttamisaikahetket	35
6 Lausuntopalaute	35
7 Säännöskohtaiset perustelut	39
7.1 Sijoitusrahastolaki	39
7.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista	48

HE 110/2021 vp

7.3 Laki Finanssivalvonnasta	65
8 Lakia alemman asteinen sääntely	65
9 Voimaantulo	66
10 Toimeenpano ja seuranta	66
11 Suhde muihin esityksiin	67
12 Suhde perustuslakiin ja säätämisen järjestys	67
12.1 Hallinnolliset seuraamukset	67
12.2 Ministeriön asetuksenantovaltuus	68
LAKIEHDOTUKSET	70
1. Laki sijoitusrahastola in muuttamisesta	70
2. Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta	78
3. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	91
LIITE	94
RINNAKKAISTEKSTIT	94
1. Laki sijoitusrahastola in muuttamisesta	94
2. Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta	110
3. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta	133
VASTAAVUUSTAULUKKO	137

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

EU:n rahastosääntely antaa rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastojen hoitajille mahdollisuuden hoitaa ja markkinoida sijoitusrahastoja ja vaihtoehtorahastoja rajat ylittävistä Euroopan talous-alueella joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Vaikka rahastojen kohdalla EU:n sisämarkkinoiden on katsottu onnistuneen suhteellisen hyvin, rajat ylittävää toimintaa ETA-valtiosta toiseen vaikeuttaa edelleen monet esteet ja kansalliset lisävaatimukset. Näiden sääntelyerojen ja esteiden vähentämiseksi sekä rahastojen sisämarkkinoiden yhdentymisen tukemiseksi Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat vuonna 2019 rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan sääntelypaketin, jossa rahastosääntelyä uudistettiin seuraavilla EU-säädöksillä:

- 1) direktiivien 2009/65/EY ja 2011/61/EU muuttamisesta yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rajatylittävän markkinoinnin osalta 20.6.2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1160 (jäljempänä *rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva muutosdirektiivi* tai *muutosdirektiivi*); sekä
- 2) yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rajatylittävän markkinoinnin helpottamisesta ja asetusten (EU) N:o 345/2013, (EU) N:o 346/2013 ja (EU) N:o 1286/2014 muuttamisesta 20.6.2019 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/1156 (jäljempänä *rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva asetusta*)

Muutosdirektiivistä ja asetuksesta käytetään tässä esityksessä jäljempänä yhteistä nimitystä *rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva sääntelypaketti*.

Muutosdirektiivi on tullut voimaan 1.8.2019. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 2.8.2021.

Tällä esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva muutosdirektiivi sekä tehdään asetuksen edellyttämiä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Komissio julkaisi 12.3.2018 pääomamarkkinaunionin syventämiseen tähtäävän toimenpidepaketin sekä tiedonannon toimien vauhdittamisesta pääomamarkkinaunionin toteuttamiseksi vuoteen 2019 mennessä (COM(2018) 114 final). Toimenpidepaketin tavoitteena oli monipuolistaa käytettävissä olevia rahoituslähteitä, lisätä rajat ylittävien pääomavirtojen saatavuutta sekä helpottaa pienten ja keskisuurten yritysten rahoituksen saatavuutta toimivan pääomamarkkinaunionin luomiseksi.

Osana toimenpidepakettia komissio julkaisi direktiiviehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta kollektiivisten sijoitusrahastojen rajat ylittävän markkinoinnin osalta

HE 110/2021 vp

(COM(2018) 92 final). Lisäksi komissio julkaisi asetusehdotuksen rajat ylittävän kollektiivisten sijoitusrahastojen markkinoinnin helpottamisesta ja asetusten (EU) N:o 345/2013 ja (EU) N:o 346/2013 muuttamisesta (COM(2018) 110 final). Ehdotusten yhteydessä komissio julkisti myös niihin liittyvät yhteiset vaikutusarviot (SWD(2018) 54 final).

Valmistellessaan toimenpidepakettiaan komissio teki arvioinnin senhetkisestä rahastosääntelystä, jonka keskeisimmät säädökset olivat edelleen siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, jäljempänä *sijoitusrahastodirektiivi* tai *UCITS IV*, sekä vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, jäljempänä *vaihtoehtorahastojen hoitajista annettu direktiivi* tai *AIFMD*. Samalla komissio tutki jäsenvaltioiden asettamia kansallisia lisävaatimuksia. Komission arviointi osoitti, ettei sisämarkkinoiden koko potentiaalia ollut saatu vielä käyttöön, sillä rahastojen rajat ylittävää markkinointia haittaisivat yhä monet esteet. Samoin komission eri kuulemismenettelyssä saamat vastaukset viittasivat siihen, että sääntelyesteet olivat merkittävästi vaikeuttaneet rajat ylittävää toimintaa.

Komission lainsäädäntöehdotuksessa ehdotettiin useita muutoksia, joiden tarkoituksena oli vähentää sääntelyesteitä rahastojen rajat ylittävässä markkinoinnissa sekä pienentää sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen hoitajille tällaisesta toiminnasta syntyviä kuluja. Säännösten yhdenmukaistamisen rinnalla komissio ehdotti myös kokonaan uusia toimenpiteitä, jotka omalta osaltaan voisivat helpottaa rajat ylittävää toimintaa, kuten ennakkomarkkinointia koskevien säännösten harmonisointi. Komissio kuitenkin totesi lainsäädäntöehdotuksensa yhteydessä, että on olemassa myös muita tekijöitä, jotka tällä hetkellä saattavat vaikeuttaa rahastojen markkinointia, mutta ne tekijät eivät kuuluneet ehdotuksen soveltamisalaan. Tällaisiksi tekijöiksi komissio tunnisti esimerkiksi rahastoihin ja sijoittajiin sovellettavien kansallisten verojärjestelmien eroavaisuudet, käytettävissä olevat vertikaaliset markkinointikanavat sekä kulttuurisidonnaiset piirteet kotimaisten sijoitustuotteiden suosimisesta.

Komission direktiivi- ja asetusehdotukset sekä luonnos valtioneuvoston kirjelmäksi eduskunnalle komission ehdotuksista olivat lausuntokierroksella EU-asioiden komitean alaisessa rahoituspalvelut ja pääomaliikkeet -jaostossa (jaosto EU-10). Komission ehdotuksista annettiin eduskunnalle U-kirjelmä (U 20/2018 vp) 26.4.2018. Talusvaliokunta antoi 6.6.2018 asiasta lausunnon (TaVL 30/2018 vp).

Direktiiviä ja asetusta koskeissa neuvotteluissa Suomi piti komission ehdottamia toimia kannatettavina sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen rajat ylittävän markkinoinnin helpottamiseksi. Neuvotteluissa Suomi kuitenkin pyrki täsmentämään ehdotuksen sanamuotoja siten, että esityksen tavoitteet voisivat käytännössä toteutua myös rahastojen ennakkomarkkinointia koskevan ehdotuksen sekä joustavan markkinoinnin lopettamisen osalta sijoittajien tarpeen huomioiden. Ennakkomarkkinointia ja markkinoinnin lopettamista koskevia vaatimuksia lievennettiin neuvotteluissa komission alkuperäiseen ehdotukseen nähden.

Hallituksen esityksen valmistelu

Esitysluonnos on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Osana hallituksen esityksen valmistelua on osallistuttu komission järjestämään kuulemis- ja keskustelutilaisuuteen direktiivin ja asetuksen täytäntöönpanosta (*Transposition Workshop on cross-border distribution of investment funds*) 5.11.2019.

HE 110/2021 vp

Esitysluonnos lähetettiin laajalle julkiselle lausuntokierrokselle 7.5.2021–17.6.2021. Lausuntoja pyydettiin yhteensä 21 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausuntopalautteen sisällöstä ja huomioon ottamisesta kerrotaan tarkemmin jaksossa 6.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat saatavilla julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksesta VM106/00/2020.

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

2.1 Tavoitteet

EU:n rahastosäätelyssä rahastot jaetaan sijoitusrahastodirektiivissä säänneltyihin siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin eli yhteissijoitusyrityksiin (UCITS) sekä vaihtoehtorahastoihin (AIF), joita hoitavat vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa direktiivissä tarkoitetut vaihtoehtorahastojen hoitajat. Tätä sääntelykehystä puolestaan täydentävät vielä seuraavat EU-säädökset:

- 1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 345/2013 eurooppalaisista riskipääomarahastoista (jäljempänä *EuVECA-asetus*);
- 2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 346/2013 eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista (jäljempänä *EuSEF-asetus*);
- 3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/760 eurooppalaisista pitkäaikais-sijoitusrahastoista (jäljempänä *ELTIF-asetus*); sekä
- 4) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1131 rahamarkkinarahastoista.

EU:n rahastosäätely on viime vuosina ollut useiden muutosten kohteena, mikä ilmenee jo eri säädösten lukumäärästä. Sääntelyn yhteisenä tavoitteena on ollut varmistaa rahastojen ja niiden hoitajien tasapuoliset toimintaedellytykset ja poistaa rahasto-osuuksien vapaata liikkuvuutta rajoittavia tekijöitä siten, että samalla varmistetaan yhdenmukaisempi sijoittajansuoja eri jäsenvaltioissa.

Eurooppalaiset rahastot ovat yleistyneet sijoituskohteena ja niiden hallinnoimat varat ovat olleet lähes jatkuvassa kasvussa. Siitä huolimatta EU:n rahastomarkkinat ovat yhä pääasiassa kansallisia markkinoita. Komissio arvioi vuonna 2018 lainsäädäntöehdotuksensa yhteydessä, että 70 prosenttia kaikista hoidettavina olevista varoista olivat sellaisissa rahastoissa, joita markkinoitiin ainoastaan rahaston kotijäsenvaltiossa. Yhteissijoitusyrityksistä 37 prosenttia ja vaihtoehtorahastoista vain noin 3 prosenttia markkinoivat useammassa kuin kolmessa jäsenvaltiossa. Vaihtoehtorahastojenkin osalta suunta on kuitenkin ollut ylöspäin. AIFMD:n soveltamisen ja soveltamisalan arviointia koskevan kertomuksen (COM(2020) 232 final) yhteydessä vuonna 2020 komissio arvioi vaihtoehtorahastojen rajat ylittävän markkinoinnin lähes kaksinkertaistuneen kesäkuun 2017 ja lokakuun 2019 välisenä aikana, jolloin se kasvoi 3 prosentista 5,8 prosenttiin. Kertomuksessa vahvistettiin rajat ylittävää toimintaa koskeva AIFM-passi tärkeäksi osatekijäksi tässä suhteessa, mutta kansallisen ylisääntelyn, kansallisten markkinointisääntöjen erojen, kansallisten toimivaltaisten viranomaisten erilaisten tulkintojen ja AIFMD:n rajallisen soveltamisalan katsottiin heikentävän AIFM-passin tehokkuutta.

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan sääntelypaketin tavoitteena on vähentää kustannuksia, joita rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastojen hoitajille aiheutuu rajat ylittävän toi-

minnan aloittamisesta Euroopan talousalueella. Tarkoituksena on vähentää nykyisiä sääntelyesteitä ja parantaa kansallisten vaatimusten läpinäkyvyyttä. Samalla sääntelypaketin tarkoituksena on varmistaa korkeatasoinen sijoittajansuoja. Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva asetus ja muutosdirektiivi muodostavat kokonaisuuden, jolla koordinoidaan paremmin niitä edellytyksiä, joiden mukaisesti sääntelyn piiriin kuuluvien rahastojen hoitajat toimivat sisämarkkinoilla. Tämän pitäisi vauhdittaa rahastojen rajat ylittävän markkinoinnin kasvua, vähentää markkinoiden hajanaisuutta, lisätä kilpailua ja tarjota viime kädessä myös sijoittajille enemmän sijoitusmahdollisuuksia.

2.2 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva muutosdirektiivi

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevalla muutosdirektiivillä muutetaan sijoitusrahastodirektiiviä ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua direktiiviä. Sijoitusrahastodirektiivin muutokset ovat muutosdirektiivin 1 artiklassa ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun direktiivin muutokset ovat 2 artiklassa. Sijoitusrahastodirektiiviin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun direktiiviin tehdyt muutokset ja lisäykset ovat monilta osin yhdenmukaisia. Sen sijaan ainoastaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun direktiiviin on lisätty uudet säännökset enakkomarkkinoinnista.

2.2.1 Sijoitusrahastodirektiivin muutokset

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen edellyttämät direktiivimuutokset

Sijoitusrahastodirektiivin 77 artikla ja 91 artiklan 3 kohta on kumottu. Kumotussa 77 artiklassa säädettiin sijoittajille suunnatussa mainonnassa noudatettavista periaatteista ja 91 artiklan 3 kohdassa edellytettiin jäsenvaltioiden varmistavan, että laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä, jotka eivät koske sijoitusrahastodirektiivin soveltamisalaa mutta joilla on erityistä merkitystä järjestelyissä, jotka on tehty toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi jäsenvaltioiden alueella, on helposti saatavissa tietoa etätietona ja sähköisesti, kansainvälisellä rahoitusalueella yleisesti käytetyllä kielellä.

Lisäksi 91 artiklan 3 kohtaa täydentävä 95 artiklan 1 kohdan a alakohta on kumottu. Kyseisessä alakohdassa säädettiin komission mahdollisuudesta toteuttaa täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla vahvistetaan 91 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen laajuus.

Säännösten kumoaminen johtuu siitä, että jatkossa yhteissijoitusyritysten mainontaa koskevat vaatimukset sekä säännökset markkinointivaatimuksia koskevien kansallisten säännösten julkaisemisesta ovat rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevassa asetuksessa.

Notifikaatioprosessiin tehdyt muutokset

Muutosdirektiivillä on täsmennetty sijoitusrahastodirektiivin 17 artiklan 8 kohdassa säädettyä ilmoitusmenettelyä rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamisesta toiseen ETA-valtioon sekä 93 artiklan 8 kohdassa säädettyä ilmoitusmenettelyä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnista toisessa ETA-valtiossa. Näitä ilmoitusmenettelyjä on täsmennetty säätämällä tarkemmista määräajoista ja edellytyksistä toimivaltaisen viranomaisen toteuttamille toimenpiteille, jos aiemmin ilmoitettuihin tietoihin kohdistuu muutoksia.

Lisäksi 93 artiklan 1 kohtaan on lisätty uusi alakohta, jossa täsmennetään yhteissijoitusyrityksen toimittavan ilmoituskirjeen sisältövaatimuksia ennen markkinoinnin aloittamista muussa ETA-valtiossa kuin sen kotijäsenvaltiossa.

Sijoittajien saataville asetettavat järjestelyt

Sijoitusrahastodirektiivin 92 artiklassa säädetään yhteissijoitusyrityksen velvollisuudesta huolehtia maksujen suorittamista, osuuksien takaisinostoa ja lunastusta sekä tietojen toimittamista varten tarvittavista järjestelyistä (eng. *facilities*) niissä jäsenvaltiossa, jossa sen osuuksia markkinoidaan. Muutosdirektiivillä kyseistä artiklaa on muutettu täsmentämällä luetteloa niistä tehtävistä, joiden hoitamiseksi yhteissijoitusyrityksen on asetettava sijoittajien saataville tarvittavat järjestelyt. Nämä järjestelyt voidaan tarjota myös sähköisesti. Lisäksi artiklassa jatkossa kielletään jäsenvaltioita edellyttämästä sitä, että yhteissijoitusyritys on fyysisesti läsnä vastaanottavassa jäsenvaltiossa tai että se nimeää kolmannen osapuolen hoitamaan näitä tehtäviä. Vaikkei sijoitusrahastodirektiivissä ole aiemmin asetettu yhteissijoitusyrityksille velvoitetta paikallisiin järjestelyihin niissä jäsenvaltioissa, joissa sen osuuksia markkinoidaan, käytännössä kuitenkin useissa jäsenvaltioissa tällaisia kansallisia vaatimuksia on yhteissijoitusyrityksille asetettu. Sääntelyn yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi muutosdirektiivissä nimenomaisesti kielletään fyysisen läsnäolon vaatiminen.

Yhteissijoitusyrityksen olisi jatkossa huolehdittava järjestelyistä seuraavien tehtävien hoitamiseksi: yhteissijoitusyrityksen osuuksiin liittyvien merkintä-, takaisinosto- ja lunastustoimeksiantojen käsittely ja muiden maksujen suorittaminen osuudenhaltijoille; tietojen toimittaminen sijoittajille siitä, miten edellä mainitut toimeksiannot voidaan tehdä ja miten takaisinosto- ja lunastustuotot maksetaan; tietojen käsittelyn helpottaminen liittyen sijoittajille kuuluvien oikeuksien käyttöön; sijoitusrahastodirektiivin IX luvun nojalla vaadittujen tietojen ja asiakirjojen asettaminen sijoittajien saataville sekä toimiminen yhteispisteenä viestinnässä toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Nämä järjestelyt tulee tarjota sen jäsenvaltion, jossa markkinointia harjoitetaan, virallisella kielellä, yhdellä sen virallisista kielistä tai kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä.

Markkinoinnin lopettaminen

Ilman selkeitä ja yhdenmukaisia ehtoja, joiden mukaisesti yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi voidaan lopettaa yhteissijoitusyrityksen vastaanottavassa jäsenvaltiossa, rahastoyhtiöille aiheutuu taloudellista ja oikeudellista epävarmuutta (muutosdirektiivin johdanto-osan 7 perustelukappale). Tämän johdosta sijoitusrahastodirektiiviin on lisätty uusi 93 a artikla, jossa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta varmistaa, että yhteissijoitusyritys voi ilmoittaa osuuksien markkinointijärjestelyjen päättämisestä (eng. *arrangements made for marketing*). Markkinointijärjestelyjen päättäminen jäsenvaltiossa, jonka osalta on tehty 93 artiklan mukainen ilmoitus markkinoinnin aloittamisesta, edellyttää artiklan mukaan, että kyseisessä jäsenvaltiossa sijoittajien hallussa olevista osuuksista tehdään yleinen, vähintään 30 työpäivän ajan julkinen saatavilla oleva takaisinosto- tai lunastustarjous. Takaisinosto- tai lunastustarjous on osoitettava kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tiedoissa. Lisäksi aikomus päättää tällaisten osuuksien markkinointijärjestelyt kyseisessä jäsenvaltiossa on julkaistava sekä mahdolliset sopimusjärjestelyt välittäjien tai asiamiesten kanssa on muutettava tai päätettävä siitä päivästä, jolloin markkinointijärjestelyjen päättämisestä ilmoitetaan.

Markkinointijärjestelyjen päättämiseksi yhteissijoitusyrityksen on artiklan mukaan toimitettava tiedot kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille (93 a artiklan 2 kohta). Artiklan englanninkielisessä versiossa oleva ”*the UCITS*” on suomenkielisessä direktiivissä käännetty virheellisesti vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajaksi. Termin oikea käännöksen on ”yhteissijoitusyritys”. Artiklassa säädetään yhteissijoitusyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta tarkistaa, onko yhteissijoitusyrityksen 2 kohdan mukaisesti toimitettava ilmoitus täydellinen. Kyseisten viranomaisten on toimitettava ilmoitus viimeistään 15 työpäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta siinä yksilöidyn jäsenvaltion toimivaltaisille

viranomaisille ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, jäljempänä *ESMA*. Toimitettuaan ilmoituksen yhteissijoitusyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on nopeasti ilmoitettava siitä yhteissijoitusyritykselle.

Tiedonantovelvollisuuksien osalta artiklassa selvennetään, että yhteissijoitusyrityksen on toimitettava 68–82 artiklan ja 94 artiklan nojalla vaaditut tiedot niille sijoittajille, joilla on edelleen sijoituksia yhteissijoitusyrityksessä, sekä yhteissijoitusyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Artiklassa edellytetään jäsenvaltioiden sallivan kaikkien sähköisten tai muiden etäviestintäkeinojen käytön edellyttäen, että tiedot ja viestintäkeinot ovat sijoittajien saatavilla sijoittajan sijaintivaltion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä. Puolestaan yhteissijoitusyrityksen kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava ilmoituksessa yksilöidyn jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tiedot kaikista muutoksista 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin. Näiden tietojen toimittamispäivästä alkaen ilmoituksessa yksilöidyn jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset eivät saa vaatia yhteissijoitusyritystä osoittamaan, että se noudattaa rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuja markkinointivaatimuksia koskevia kansallisia säännöksiä. Lisäksi artiklassa selvennetään muita kyseisen viranomaisen oikeuksia ja velvollisuuksia.

2.2.2 Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun direktiivin muutokset

Ennakkomarkkinointi

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevassa muutosdirektiivissä asetetaan yhdenmukaistetut kriteerit ennakkomarkkinoille ETA-valtioissa. Ennakkomarkkinoinnilla (eng. *pre-marketing, soft circling*) on tyypillisesti tarkoitettu toimintaa, jossa vaihtoehtorahastojen hoitaja kartoittaa sijoittajien sijoitushalukkuutta tietyntyyppiselle sijoitukselle uutta rahastoa perustettaessa tai mahdollisesti silloin, kun olemassa olevan rahaston markkinoinnin laajentamista harkitaan uudelle markkina-alueelle. Vaihtoehtorahastojen hoitajia, jotka ovat halunneet testata sijoittajien kiinnostusta tiettyyn sijoitusideaan tai -strategiaan, on kuitenkin kohdeltu eri jäsenvaltioissa eri tavoin niiden harjoittaman ennakkomarkkinoinnin osalta. Ennakkomarkkinoinnin määritelmä sekä edellytykset, joiden mukaisesti sitä on ollut sallittua harjoittaa, ovat vaihdelleet merkittävästi ennakkomarkkinoinnin sallivien jäsenvaltioiden välillä. Toisaalta taas joissain jäsenvaltioissa ennakkomarkkinointia käsitteenä ei ole tunnettu lainkaan.

Ennakkomarkkinoinnin yhtenäisen määritelmän puuttuminen on saattanut tuottaa haasteita erityisesti vaihtoehtorahastojen hoitajien rajat ylittävälle toiminnalle, sillä toimijoille on voinut olla epäselvää, miten eri jäsenvaltioissa on tulkittu ennakkomarkkinoinnin ja markkinoinnin välistä rajaa. Markkinointi on määritelty AIFMD:ssä vaihtoehtorahastojen hoitajan aloitteesta tai lukuun tapahtuvaksi sen hoitaman vaihtoehtorahaston osuuksien tai osakkeiden suoraksi tai välilliseksi tarjoamiseksi tai kohdentamiseksi sijoittajille, joiden kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on unionissa (4 artiklan 1 kohdan x alakohta). Määritelmällä on merkitystä, sillä markkinointia varten vaihtoehtorahastojen hoitajan on tehtävä AIFMD:ssä säädetty markkinoinnin aloittamista koskeva ilmoitus sekä noudatettava muita markkinointia koskevia vaatimuksia.

Sääntely- ja tulkintaeroihin puuttumiseksi on katsottu tarpeelliseksi säätää ennakkomarkkinoinnin yhdenmukaistetusta määritelmästä sekä vahvistaa ehdot, joiden mukaisesti ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi harjoittaa ennakkomarkkinointia. AIFMD:n 4 artiklan 1 kohtaan on lisätty ennakkomarkkinoinnin (eng. *pre-marketing*) määritelmä. Ennakkomarkkinoilla tarkoitetaan direktiivissä ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoi-

tajan suorittamaa tai sen lukuun tapahtuvaa tietojen tai tiedonannon suoraa tai välillistä toimitamista sijoitusstrategioista tai sijoitusideoista mahdollisille ammattimaisille sijoittajille, joiden kotipaikka tai sääntömääräisen kotipaikka on ETA-valtiossa, jotta voidaan testata niiden kiinnostusta vaihtoehtorahastoon tai alarahastoon, jota ei ole vielä perustettu tai joka on perustettu mutta jonka markkinoinnista ei ole vielä toimitettu 31 tai 32 artiklan mukaisesti ilmoitusta ETA-valtioon, jossa mahdollisilla sijoittajilla on kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka, mikä ei missään tapauksessa ole kyseisen vaihtoehtorahaston tai sen alarahaston osuuksien tai osakkeiden tarjoamista tai kohdentamista mahdollisille sijoittajille. Uusi yhdenmukaistettu määritelmä merkitsisi rajanvetoa sen ja markkinoinnin määritelmän kanssa, sillä ennakkomarkkinointia ei katsottaisi vaihtoehtorahaston osuuksien tai osakkeiden tarjoamiseksi eikä se siten myöskään muodostaisi velvoitetta tehdä AIFMD:n mukaista markkinointi-ilmoitusta kyseiseen ETA-valtioon.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun direktiiviin on lisätty uusi 30 a artikla, jossa säädetään edellytyksistä, joiden mukaisesti toimiluvan saanut ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi harjoittaa ennakkomarkkinointia. Jäsenvaltioiden on AIFMD:n uuden 30 a artiklan 1 kohdan mukaan varmistettava, että toimiluvan saanut ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi harjoittaa ennakkomarkkinointia ETA-valtioissa, paitsi jos ammattimaisille sijoittajille esitettävät tiedot 1) ovat riittävän tarkkoja, jotta sijoittajat voivat sitoutua hankkimaan tietyn vaihtoehtorahaston osuuksia tai osakkeita, 2) vastaavat luonnoksia tai lopullisessa muodossa olevia merkintälomakkeista tai vastaavia asiakirjoja, tai 3) vastaavat sellaisen vaihtoehtorahaston lopullisessa muodossa olevia perustamisasiakirjoja, esitettä tai tarjousasiakirjoja, jota ei ole vielä perustettu.

Vaihtoehtorahastojen hoitajien on varmistettava, että sijoittajat eivät hanki vaihtoehtorahaston osuuksia tai osakkeita ennakkomarkkinoinnin perusteella. Lisäksi ennakkomarkkinoinnin kohteena olleet sijoittajat voivat hankkia kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksia tai osakkeita vain, kun markkinointi on sallittua 31 tai 32 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että unioniin sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan ei tarvitse ilmoittaa ennakkomarkkinoinnin sisältöä tai sen kohteena olevia sijoittajia toimivaltaisille viranomaisille. Vaihtoehtorahastojen hoitajan ei myöskään tarvitse täyttää muita kuin 30 a artiklassa asetettuja ehtoja tai vaatimuksia ennen ennakkomarkkinoinnin aloittamista (30 a artiklan 1 kohdan kolmas alakohta)

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei ole tehnyt markkinointi-ilmoitusta tiettyyn ETA-valtioon, se on tietyissä tilanteissa voinut vedota siihen, ettei markkinoinnin määritelmä ole täytynyt merkinnän tehneen sijoittajan ottaessa oma-aloitteisesti itse yhteyttä vaihtoehtorahastojen hoitajaan (niin sanottu *reverse solicitation*). AIFMD:n uusilla säännöksillä tiukennetaan oma-aloitteisen yhteydenoton ehtoja säätämällä, että jos ammattimaiset sijoittajat merkitsevät 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai ennakkomarkkinoinnin tuloksena perustetun vaihtoehtorahaston osuuksia tai osakkeita, tätä merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava 31 tai 32 artiklassa tarkoitettuja sovellettavia ilmoitusmenettelyjä.

Toimivaltaiset viranomaiset valvovat jatkossa vaihtoehtorahastojen hoitajien harjoittamaa ennakkomarkkinointia. Jäsenvaltioiden on 30 a artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaan varmistettava, että ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja lähettää kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta kotijäsenvaltionsa toimivaltaisille viranomaisille vapaamuotoisen kirjeen, jossa täsmennetään, missä ja milloin ennakkomarkkinointia on harjoitettu. Lisäksi siihen on sisällytettävä lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mukaan

lukien tiedot esitellyistä sijoitusstrategioista ja tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olleista vaihtoehtorahastoista ja alarahastoista. Asiasta on myös nopeasti ilmoitettava niiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa vaihtoehtorahaston hoitaja harjoitti ennakkomarkkinointia. Vaihtoehtorahastojen hoitajan pitää myös dokumentoida ennakkomarkkinointi asianmukaisesti.

AIFMD:n uusi ennakkomarkkinoinnin määritelmä ei sanamuotonsa mukaisesti koske kolmannen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan harjoittamaa ennakkomarkkinointia ETA-valtioissa. Muutosdirektiivin johdanto-osan 12. perustelukappaleen mukaan AIFMD:n ja erityisesti ennakkomarkkinointia koskevien yhdenmukaistettujen sääntöjen noudattamisen edellyttämät kansalliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset eivät kuitenkaan saisi asettaa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastojen hoitajaa millään tavalla epäedullisempaan asemaan suhteessa ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin.

Notifikaatioprosessiin tehdyt muutokset

Muutosdirektiivillä on täsmennetty AIFMD:n 32 artiklan 7 kohdassa säädettyä ilmoitusmenettelyä vaihtoehtorahaston markkinoinnista muussa ETA-valtiossa kuin vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltiossa sekä 33 artiklan 6 kohdassa säädettyä ilmoitusmenettelyä vaihtoehtorahastojen hoitamisesta ja muiden palvelujen tarjoamisesta toisessa ETA-valtiossa. Näitä ilmoitusmenettelyjä on täsmennetty säättämällä tarkemmista määräajoista ja edellytyksistä toimivaltaisen viranomaisen toteuttamille toimenpiteille, jos aiemmin ilmoitettuihin tietoihin kohdistuu muutoksia.

Markkinoinnin lopettaminen

Sijoitusrahastodirektiiviä vastaavasti vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun direktiiviin on lisätty säännökset markkinoinnin lopettamisesta. Uudessa 32 a artiklassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta varmistaa, että ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ilmoittaa osuuksien markkinointijärjestelyjen päättämisestä. Markkinointijärjestelyjen päättäminen siinä ETA-valtiossa, jonka osalta on tehty 32 artiklan mukainen ilmoitus markkinoinnin aloittamisesta, edellyttää artiklan mukaan, että kyseisessä ETA-valtiossa sijoittajien hallussa olevista vaihtoehtorahaston osuuksista tehdään yleinen, vähintään 30 työpäivän ajan julkisesti saatavilla oleva takaisinosto- tai lunastustarjous. Tarjousvelvollisuus ei kuitenkaan koske suljettuja vaihtoehtorahastoja ja eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja. Tarjousvelvollisuuden lisäksi aikomus päättää kyseisten vaihtoehtorahaston osuuksien markkinointijärjestelyt kyseisessä ETA-valtiossa on julkaistava sekä mahdolliset sopimusjärjestelyt välittäjien ja asiamiesten kanssa on muutettava tai päätettävä sitä päivästä, jolloin markkinointijärjestelyjen päättämisestä ilmoitetaan.

Markkinointijärjestelyjen päättämiseksi vaihtoehtorahastojen hoitajan on artiklan mukaan toimitettava tiedot kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka tulee tarkistaa ilmoitus ja toimittaa se viimeistään 15 työpäivän kuluttua ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille ja ESM:lle.

Tiedonantovelvollisuuden osalta artiklassa selvennetään, että vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 22 ja 23 artiklan nojalla vaaditut tiedot niille sijoittajille, joilla on edelleen sijoituksia vaihtoehtorahastossa, sekä vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Puolestaan vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisten on toimitettava ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille

tiedot kaikista muutoksista AIFMD:n liitteessä IV olevassa b–f alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin ja tietoihin. Näiden tietojen toimittamisesta alkaen ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion toimivaltaiset viranomaiset eivät saa enää vaatia vaihtoehtorahastojen hoitajaa osoittamaan, että se noudattaa rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuja kansallisia markkinointivaatimuksia. Lisäksi artiklassa selvennetään muita kyseisen viranomaisen oikeuksia ja velvollisuuksia.

Vähittäissijoittajien saataville asetettavat järjestelyt

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun direktiiviin on lisätty uusi 43 a artikla, jossa säädetään sijoitusrahastodirektiivin 92 artiklaa vastaavasti tehtävistä, joiden hoitamiseksi vaihtoehtorahaston hoitajan, joka aikoo markkinoida vaihtoehtorahaston osuuksia tai osakkeita vähittäissijoittajille, tulee asettaa tarvittavat järjestelyt vähittäissijoittajien saataville jokaisessa ETA-valtiossa, jossa se aikoo markkinoida. Näiden tehtävien hoitaminen ei edellytä fyysistä läsnäoloa kyseisessä ETA-valtiossa.

Muut säännökset

Lisäksi AIFMD:ssä on uusi 69 a artikla, joka koskee komission velvollisuutta antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus, jossa otetaan huomioon vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa direktiivissä säädetyn passijärjestelmän arvioinnin tulos, mukaan lukien kyseisen järjestelmän laajentaminen koskemaan ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittautuneita vaihtoehtojen sijoitusrahastojen hoitajia, ja liittyy tarvittaessa kertomukseen lainsäädäntöehdotus.

Direktiivin liitteeseen IV, jossa listataan ennen vaihtoehtorahastojen rajat ylittävän markkinoinnin aloittamista annettavat asiakirjat ja tiedot, on lisätty vastaanottavan ETA-valtion mahdollisten sovellettavien lakisääteisten palkkioiden tai maksujen perimiseen tai niistä ilmoittamiseen tarvittavat tiedot, mukaan lukien osoite, ja tiedot järjestelyistä 43 a artiklassa tarkoitettujen tehtävien eli vähittäissijoittajien saataville asetettujen markkinointijärjestelyiden hoitamiseksi.

2.3 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva asetus

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevassa asetuksessa vahvistetaan yhdenmukaiset säännöt, jotka koskevat yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten markkinointivaatimuksia koskevien kansallisten säännösten julkaisemista ja sijoittajille suunnattua mainontaa. Lisäksi asetuksessa vahvistetaan yhteiset periaatteet yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten hoitajilta veloittavista palkkioista ja maksuista niiden rajat ylittävän toiminnan osalta. Asetuksessa säädetään myös yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rajat ylittävää markkinointia koskevan keskustietokannan perustamisesta.

Asetusta sovelletaan 2 artiklan mukaan AIFMD:ssä tarkoitettuihin vaihtoehtorahastojen hoitajiin, sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettuihin yhteissijoitusyrityksen rahastoyhtiöihin, kuten myös sellaiseen yhteissijoitusyritykseen, joka ei ole nimennyt rahastoyhtiötä, EuVECA-asetuksessa tarkoitettuihin eurooppalaisen riskipääomarahaston hoitajiin sekä EuSEF-asetuksessa tarkoitettuihin eurooppalaisen yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneen rahaston hoitajiin.

Asetuksen 4 artiklassa säädetään sijoittajille suunnattua mainontaa koskevista vaatimuksista. Artiklan mukaan sijoittajille suunnatun mainonnan tulee olla tunnistettavissa sellaiseksi, mainonnassa on kuvattava rahastojen osuuksien ja osakkeiden ostamiseen liittyvät riskit ja tuotot yhtä näkyvästi, ja mainonnan sisältämien tietojen tulee olla tasapuolisia ja selkeitä, eivätkä ne saa johtaa harhaan. Rahastoyhtiöiden on varmistettava, ettei niiden harjoittama mainonta ole

ristiriidassa tarjousesitteen tai avaintietojen kanssa, eikä vähennä niiden merkitystä. Lisäksi artiklassa säädetään mainontaa koskevista tarkemmista sisältövaatimuksista. Mainonnan on sisällettävä selkeät tiedot siitä, miten yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten markkinointijärjestelyt voidaan päättää. Myös vaihtoehtorahastojen hoitajien, eurooppalaisten riskipääomarahastojen hoitajien sekä eurooppalaisten yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneiden rahastojen hoitajien on varmistettava, ettei niiden harjoittama mainonta ole ristiriidassa sijoittajille AIFMD:n 23 artiklan, EuVECA-asetuksen 13 artiklan tai EuSEF-asetuksen 14 artiklan mukaisesti annettavien tietojen kanssa tai vähennä niiden merkitystä. ESMA antaa ohjeet mainontaa koskevien vaatimusten soveltamisesta.

Asetuksen 5 artiklassa säädetään markkinointivaatimuksia koskevien kansallisten säännösten julkaisemisesta. Artiklan mukaan kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava verkkosivustoillaan ajantasaiset ja täydelliset tiedot sovellettavista kansallisista laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä, jotka koskevat vaihtoehtorahastoihin ja yhteissijoitusyrityksiin liittyviä markkinointivaatimuksia, sekä niiden tiivistelmät ainakin kansainvälisellä rahoitusalaalla yleisesti käytetyllä kielellä. Komissiolle siirretään lisäksi valta hyväksyä ESMAn laatimat luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa vahvistetaan vakiomuotoiset lomakkeet, mallit ja menettelyt markkinointivaatimuksia koskevien kansallisten säännösten julkaisuja ja ilmoituksia varten.

Asetuksen 6 artiklan mukaisesti ESMA pitää keskustietokantaa markkinointivaatimuksia koskevista kansallisista säännöksistä.

Asetuksen 7 artiklassa annetaan kansallisille toimivaltaisille viranomaisille mahdollisuus vaatia rahastoyhtiöiltä ennakoilmoitusta mainonnasta, jota ne aikovat käyttää suoraan tai välillisesti liikeasioissaan sijoittajien kanssa. Toimivaltaisten viranomaisten ainoana tarkoituksena saa kuitenkin olla vain varmistua asetuksen ja markkinointivaatimuksia koskevien kansallisten säännösten noudattamisesta. Ennakoilmoituksen vaatiminen ei saa olla ennakoedellytys yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnille eikä osa sijoitusrahastodirektiivin 93 artiklassa tarkoitettua ilmoitusmenettelyä. Asetuksessa asetetaan ennakoilmoitusta koskevalle menettelylle 10 työpäivän aikaraja mainonnan vastaanottamisesta. Jos vaihtoehtorahastojen, eurooppalaisten riskipääomarahastojen tai eurooppalaisten yhteiskunnalliseen yritykseen erikoistuneiden rahastojen hoitajat markkinoivat vaihtoehtorahastojen osuuksia tai osakkeita vähittäissijoittajille, säännöksiä mainonnan tarkistamisesta ennakoilta sovelletaan soveltuvin osin myös tällaisiin hoitajiin.

Asetuksen 8 artiklassa säädetään ESMAn velvollisuudesta laatia mainontaa koskeva kertomus kansallisten toimivaltaisten viranomaisten toimittamien tietojen perusteella.

Asetuksen 9–11 artiklassa säädetään palkkioita ja maksuja koskevista yhteisistä periaatteista ja niitä koskevien tietojen julkistamisesta. Asetuksen 9 artiklassa edellytetään, että toimivaltaisten viranomaisten veloittamien rajat ylittävään toimintaan liittyvien palkkioiden tai maksujen on oltava johdonmukaisia suhteessa toimivaltaisen viranomaisen tehtävien suorittamiseen liittyviin kokonaiskustannuksiin. Asetuksen 10 artiklan mukaan kansallisten toimivaltaisten viranomaisten on julkaistava ja pidettävä ajan tasalla verkkosivuillaan tiedot 9 artiklan mukaisista palkkioista tai maksuista tai tarvittaessa niiden laskentamenetelmistä sekä ilmoitettava ESMAlle hyperlinkit näihin tietoihin. Lisäksi komissiolle siirretään valta hyväksyä ESMAn laatimat luonnokset teknisiksi täytäntöönpanostandardeiksi, joissa vahvistetaan vakiomuotoiset lomakkeet, mallit ja menettelyt näitä julkaisuja ja ilmoituksia varten. Asetuksen 11 artiklassa säädetään ESMAn velvollisuudesta julkaista verkkosivuillaan nämä hyperlinkit sekä kehittää ja antaa verkkosivuillaan interaktiivinen väline, jolla voidaan laskea suuntaa-antavasti 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua palkkiota tai maksua.

Asetuksen 12 artiklassa säädetään ESMA:n velvollisuudesta ylläpitää vaihtoehtorahastojen ja yhteissijoitusyritysten rajat ylittävää markkinointia koskevaa keskustietokantaa ja 13 artiklassa ESMA:lle toimitettavien ilmoitusten standardisoinnista. Asetuksen 14 artiklan mukaan toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava tarvittavat valvonta- ja tutkintavaltuudet.

Asetuksen 15 ja 16 artikloilla lisätään EuSEF- ja EuVECA-asetuksiin ennakkomarkkinoinnin määritelmä sekä edellytykset eurooppalaisten riskipääomarahastojen ja eurooppalaisten yhteistenkunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneiden rahastojen ennakkomarkkinoinnille. Ennakkomarkkinointia koskevat säännökset ovat pitkälti yhdenmukaisia AIFMD:hen lisättyjen ennakkomarkkinointisäännösten kanssa, mutta ennakkomarkkinointia ei ole rajattu pelkästään ammattimaisiin sijoittajiin.

Asetuksen 17 artiklassa säädetään muutoksista vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1286/2014 (jäljempänä *PRIIPS-asetus*). PRIIPS-asetuksen 32 artiklan mukaisia siirtymäaikoja on muutettu siten, että sijoitusrahastodirektiivin mukaiset rahastoyhtiöt, sijoitusyhtiöt sekä yhteissijoitusyritysten osuuksia koskevaa neuvontaa antavat tai niitä myyvät henkilöt vapautetaan PRIIPS-asetuksen mukaisista velvoitteista edelleen 31.12.2021 saakka. Samalla on muutettu kyseisen asetuksen uudelleentarkastelua koskevia päivämääriä. Tarkoituksena on välttää edelleen se, että sijoittavat saisivat samasta tuotteesta kaksi erilaista asiakirjaa eli sijoitusrahastodirektiivin mukaisen avaintietoasiakirjan ja PRIIPS-asetuksen mukaisen avaintietoasiakirjan ennen kuin komissio on voinut suorittaa PRIIPS-asetuksen uudelleenarvioinnin.

3 Nykytila ja sen arviointi

3.1 Sijoitusrahastolaki

3.1.1 Yleistä

Säännökset sijoitusrahastoista sisältyvät sijoitusrahastolakiin (213/2019). Nykyinen sijoitusrahastolaki astui voimaan kokonaisuudistuksen seurauksena 1.3.2019, kun aiemmin voimassa ollut sijoitusrahastolaki (48/1999, jäljempänä *vanha sijoitusrahastolaki*) kumottiin. Sijoitusrahastodirektiivi ja siihen tehdyt aiemmat muutokset on pantu täytäntöön vanhaan sijoitusrahastolakiin. Sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksen aikaan rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva sääntelypaketti oli vielä neuvoteltava Euroopan parlamentissa ja neuvostossa, mutta sääntelyuudistusten tavoitteiden voidaan osittain nähdä tukevan toisiaan.

Sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksen yhteydessä lain soveltamisalaa selkeytettiin ja sääntelyä johtuvaa rahastoyhtiön hallinnollista taakkaa kevennettiin suomalaisen sijoitusrahastotoiminnan kilpailukyyn turvaamiseksi. Tarkoituksena oli osaltaan turvata ja päivittää kansallista sijoitusrahastosääntelyä vastaamaan paremmin muissa ETA-valtioissa olevaa sääntelyä ja rahastotoiminnan liiketoimintaympäristössä tapahtuvaa kehitystä. Eri jäsenvaltioiden kansallisella sääntelyllä on varmistettu ja tuettu rahastotoiminnan kilpailukykyä muun muassa erilaisilla yhtiömuodoilla ja joustavalla toiminnan järjestämisestä koskevalla sääntelyllä EU-sääntelyn ulkopuolelle jäävien osa-alueiden kohdalla. Rahastotoiminnan liiketoimintaympäristön muutos ja rajat ylittävän toiminnan odotettavissa oleva kasvu loivat tarpeen myös Suomessa kansallisen sijoitusrahastosääntelyn kokonaistarkastelulle, sillä Euroopassa on ollut havaittavissa rahastojen keskittymistä juuri niihin maihin, joissa on panostettu erilaisiin toiminnan järjestämismahdollisuuksiin ja mahdollisimman joustavaan kansalliseen sääntelyyn, unohtamatta kuitenkaan verotuksellisten ratkaisujen vaikutusta (HE 243/2018 vp, s. 8).

Sijoitusrahastolakia sovelletaan rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön harjoittamaan toimintaan sekä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimisesta yleisölle. Sijoitusrahastotoiminta on varojen hankkimista yleisöltä yhteistä sijoittamista varten ja näiden varojen sijoittamista pääasiallisesti rahoitusvälineisiin sekä sijoitusrahaston hoitamista ja rahasto-osuuksien markkinointia sijoitusrahastodirektiivissä ja sijoitusrahastolaissa tarkoitetulla tavalla (1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohta). Sijoitusrahastolla tarkoitetaan sijoitusrahastotoiminnassa hankittuja sekä Suomessa vahvistettujen sääntöjen ja kyseisen lain 13 luvun mukaan sijoitettuja varoja sekä niistä johtuvia velvoitteita. Sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksessa sijoitusrahastolakiin lisättiin sijoitusrahaston alarahastorakenteet salliva sääntely, minkä johdosta nykyään sijoitusrahasto voi myös koostua yhdestä tai useammasta alarahastosta. Alarahasto on sijoitusrahaston osa, jonka sijoitustoiminta voi poiketa saman sijoitusrahaston muiden alarahastojen sijoitustoiminnasta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin kuvatulla tavalla. Alarahastosääntelyn käyttöönoton katsottiin palvelevan erityisesti rajat ylittävää sijoitusrahastotoimintaa, mutta myös kotimaassa on mahdollista hyödyntää käsitteeseen liittyvää mahdollisuutta harjoittaa alarahastoissa toisistaan poikkeavaa sijoituspolitiikkaa.

Yhteissijoitusyrityksellä tarkoitetaan sijoitusrahastolain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 17 kohdan mukaan sellaista muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa toimiluvan saanutta yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa yritystä, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää sijoitusrahastodirektiivin edellytykset.

3.1.2 Rajat ylittävä toiminta

Sijoitusrahastolain VIII osaan sisältyvät rajat ylittävää toimintaa koskevat säännökset. Sijoitusrahastolain 22 luvussa säädetään rahastoyhtiön toiminnasta ja sijoitusrahaston markkinoinnista ulkomailla, 23 luvussa yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnista Suomessa ja 24 luvussa ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamisesta ja palvelujen tarjoamisesta Suomessa. Lisäksi 25 luvussa on ulkomaisia rahastoyhtiöitä ja valvontayhteistyötä koskevat erityissäännökset.

Rahastoyhtiö voi harjoittaa toimilupansa kattamaa toimintaa toisen ETA-valtion (*rahastoyhtiön isäntävaltio*) alueella joko perustamalla sivuliikkeen tai palvelujen tarjoamisen vapauden perusteella. Jos rahastoyhtiö hoitaa sijoitusrahastoa rahastoyhtiön isäntävaltiossa, rahastoyhtiön on noudatettava sijoitusrahaston perustamiseen ja toimintaan kyseisen sijoitusrahaston kotivaltion säännöksiä ja rahastoyhtiön organisaatioon rahastoyhtiön kotivaltion säännöksiä. Finanssivalvonta valvoo rahastoyhtiön toimintaa siltä osin kuin sen on noudatettava Suomessa voimassa olevia säännöksiä.

Sijoitusrahastolain 22 luvun 1 §:ssä säädetään rahastoyhtiön toiminnasta toisessa ETA-valtiossa sivuliikkeen välityksellä. Rahastoyhtiö saa toimilupansa mukaisessa laajuudessa sivuliikkeen välityksellä hoitaa sijoitusrahastoja ja tarjota 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuja palveluja sekä markkinoida hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia rahastoyhtiön isäntävaltiossa. Rahastoyhtiön, joka aikoo perustaa sivuliikkeen rahastoyhtiön isäntävaltioon, on ilmoitettava aikomuksestaan hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonnan on tarkastettava rahastoyhtiön ilmoittamat tiedot ja toimitettava ne pykälässä säädettyjen edellytysten täytyessä kahden kuukauden kuluessa rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Rahastoyhtiön sivuliike voidaan perustaa ja se saa aloittaa toiminnan, kun rahastoyhtiö on saanut rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisen viranomaisen ilmoituksen tai jos ilmoitusta ei ole saatu, kahden kuukauden kuluttua siitä, kun tämä on vastaanottanut Finanssivalvonnan toimitamat tiedot.

Samassa pykälässä säädetään lisäksi rahastoyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle ja rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle rahastoyhtiön ilmoittamiin tietoihin kohdistuvista mahdollista muutoksista. Jos rahastoyhtiön ilmoittamat tiedot liittyen sivuliikkeen toimintasuunnitelmaan, osoitteeseen tai sen toiminnasta vastuussa oleviin henkilöihin muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa (5 momentti). Voimassa olevan 22 luvun 3 §:n mukaan jos rahastoyhtiö ei täytä 1 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, Finanssivalvonnalla on oikeus asettaa määräaika asiantilan korjaamiseksi ja, jollei vaatimusta täytetä määräajan kuluessa, soveltaa 19 luvun 2 §:ää toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta. Säännös perustuu osittain sijoitusrahastodirektiivin vanhaan 17 artiklan 8 kohtaan. Koska sijoitusrahastodirektiivin 17 artiklan 8 kohtaa on rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevalla muutosdirektiivillä muutettu siten, että rahastoyhtiön kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen velvollisuuksia on täsmennetty, nämä uudet Finanssivalvontaa koskevat säännökset on huomioitava myös kansallisessa laissa. Muutosdirektiivin täytäntöönpanemiseksi on tarpeen säätää täsmällisemmästä määräajasta, jonka kuluessa Finanssivalvonnan on tarvittaessa kiellettävä sivuliikkeen toimintaan ehdotettu muutos. Lisäksi tulisi säätää Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuuksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Lain säännöksiä rahastoyhtiön oikeudesta perustaa sivuliike muuhun valtioon kuin ETA-valtioon ei ole tarvetta muuttaa (22 luvun 2 §).

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia voidaan markkinoida yhden toimiluvan periaatteen mukaisesti ETA-valtioissa, jos sijoitusrahasto täyttää sijoitusrahastodirektiivin edellytykset. Sijoitusrahastolain 22 luvun 7 §:n mukaan rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka aikoo markkinoida Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa (*sijoitusrahaston vastaanottava ETA-valtio*), on ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Laissa säädetään tarkemmin tällaiseen ilmoitukseen liitettävistä tiedoista ja asiakirjoista sekä Finanssivalvonnan velvollisuudesta tarkastaa ilmoitus ja toimittaa se sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Muutosdirektiivissä täsmennetään rahasto-osuuksien markkinointia koskevaa ilmoitusmenettelyä, minkä johdosta laissa olisi säädettävä nykyistä laajemmin tiedoista ja asiakirjoista, jotka olisi oltava rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tekemässä ilmoituksessa.

Sijoitusrahastolain 22 luvun 8 §:n mukaan rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että sijoitusrahaston säännöt, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeinen mahdollinen puolivuotiskatsaus sekä avaintietoesite ovat sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla yhtiön internetsivuilla. Lisäksi niillä on velvollisuus ilmoittaa edellä mainituille viranomaisille näihin asiakirjoihin tehdyistä muutoksista. Samoin rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnista kyseisessä ETA-valtiossa tehtyihin järjestelyihin kohdistuvista muutoksista. Muutosdirektiivillä täsmennetään ilmoitusmenettelyä markkinointijärjestelyihin kohdistuvista muutoksista. Sijoitusrahastolaissa on tarpeen säätää sijoitusrahastodirektiiviä vastaavasti rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa kirjallisesti Finanssivalvonnalle ja sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille markkinointijärjestelyihin kohdistuvista muutoksista vähintään kuukautta ennen niiden toteutumista. Lisäksi laissa on tarpeen säätää Finanssivalvonnan velvollisuudesta kieltää 15 työpäivän kuluessa ehdotettu muutos, jos rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö ei sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnissa noudattaisi sijoitusrahastodirektiiviä. Samoin laissa olisi säädettävä Finanssivalvonnan tehtävistä rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön säännösten vastaisten toiminnan lopettamiseksi, jos markkinointijärjestelyihin kohdistunut muutos toteutetaan Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta. Lisäksi on tarpeen

säätää Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuuksista sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaille.

Voimassa olevaan sijoitusrahastolakiin ei sisälly säännöksiä rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sijoittajille tarjoamista paikallisista järjestelyistä niissä ETA-valtioissa, joissa sijoitusrahastoa markkinoidaan, vaan asia on ollut kyseisen ETA-valtion kansallisen sääntelyn piirissä. Sijoitusrahastodirektiivin 92 artiklan johdosta laissa on tarpeen säätää rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta tarjota jokaisessa ETA-valtiossa, jossa sijoitusrahastoa markkinoidaan, sijoittajille järjestelyt, joiden avulla huolehditaan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien merkinnöistä ja lunastuksista, suoritetaan maksut rahasto-osuudenomistajille, toimitetaan lain edellyttämät tiedot sijoittajille ja pidetään asiakirjoja ja tietoja sijoittajien saatavilla. Lisäksi järjestelyillä olisi huolehdittava viestinnästä toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Sijoitusrahastolaissa ei myöskään yksityiskohtaisesti säädetä sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnin lopettamisesta sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa. Ennen sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnin lopettamista rahastoyhtiön on tullut ilmoittaa päätöksestään muun ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, mutta muut markkinoinnin lopettamiseen liittyvät toimenpiteet ovat riippuneet kohdemaan lainsäädännöstä. Sijoitusrahastodirektiiviin lisätyn 93 a artiklan johdosta laissa on tarpeen säätää edellytyksistä, joiden mukaisesti rahastoyhtiö ja ulkomainen ETA-rahastoyhtiö voivat lopettaa Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnin sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa. Laissa olisi tarpeen säätää markkinoinnin lopettamiseen sovellettavasta ilmoitusmenettelystä sekä siihen liittyvistä rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön ja Finanssivalvonnan velvollisuuksista. Laissa olisi myös säädettävä rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuudesta niitä sijoittajia kohtaan, joilla olisi markkinoinnin lopettamisesta huolimatta edelleen hallussaan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia.

Sijoitusrahastolain 23 luvussa säädetään yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnista Suomessa. Sijoitusrahastolain 23 luvun 1 §:n mukaan ETA-valtiossa toimiluvan saanut yhteissijoitusyritys, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää sijoitusrahastodirektiivin edellytykset, saa markkinoida osuuksiaan Suomessa kotivaltionsa toimivaltaisen viranomaisen ilmoitettua markkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonalle. Pykälässä säädetään tarkemmin tiedoista ja selvityksistä, jotka markkinoinnin aloitusilmoituksessa on oltava. Yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen on lisäksi toimitettava Finanssivalvonalle todistus siitä, että yhteissijoitusyritys täyttää sijoitusrahastodirektiivissä säädetyt vaatimukset. Lakia on tarpeen muuttaa siten, että ilmoituksen sisältöä koskevia vaatimuksia muutetaan vastaamaan sijoitusrahastodirektiiviin tehtyjä muutoksia.

Yhteissijoitusyritykselle on asetettu velvollisuus ilmoittaa Finanssivalvonalle kirjallisesti etukäteen osuuksien markkinoinnista tehtyjä järjestelyjä koskevista muutoksista. Velvollisuutta ilmoittaa näihin tietoihin tulevista muutoksista on tarkistettava vastaamaan sijoitusrahastodirektiivissä täsmennettyjä vaatimuksia.

Sijoitusrahastolain 23 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetään yhteissijoitusyrityksen velvollisuudesta toteuttaa osuuksien markkinoinnista tarvittavat järjestelyt, joiden avulla suoritetaan maksut osuudenomistajille, lunastetaan osuudet sekä pidetään saatavilla asiakirjat ja tiedot, jotka yhteissijoitusyrityksen on annettava. Muutosdirektiivin täytäntöönpanemiseksi laissa on tarpeen säätää yksityiskohtaisesti niistä tehtävistä, joiden hoitamista varten Suomessa osuuksiaan markkinoivan yhteissijoitusyrityksen on asetettava sijoittajien saataville järjestelyt. Lisäksi on tarpeen säätää järjestelyjä koskevista kielivaatimuksista ja edellytyksistä, joiden perusteella yhteissijoitusyritys voi sopia kolmannen osapuolen kanssa näiden tehtävien hoitamisesta.

Sijoitusrahastolain 23 luvun 2 §:n 2 momentissa säädetään menettelystä, jota on noudatettava ennen kuin yhteissijoitusyritys voi lopettaa osuuksien markkinoinnin Suomessa. Ennen osuuksien markkinoimisen lopettamista yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava päätöksestään Finanssivalvonnalle ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä. Ilmoituksessa on annettava tiedot siitä, miten osuudenomistajille tarkoitetut maksut suoritetaan jatkossa sekä miten ja missä osuuksien lunastusvaatimukset esitetään ja pidetään saatavilla julkistettavat asiakirjat ja tiedot. Tätä yhteissijoitusyritykselle asetettua kansallista velvoitetta on pidetty tärkeänä, jotta suomalaiset rahasto-osuudenomistajat voisivat turvata oikeutensa myös sen jälkeen, kun markkinointi on lopetettu. Muutosdirektiivin täytäntöönpanemiseksi markkinoinnin lopettamista koskevat kansalliset säännökset on korvattava sijoitusrahastodirektiivin mukaisilla yhdenmukaistetuilla edellytyksillä, joiden nojalla yhteissijoitusyritys voi päättää lopettaa yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi tehdyt markkinointijärjestelyt Suomessa. Laissa on lisäksi tarpeen säätää markkinoinnin lopettamista koskevasta ilmoitusmenettelystä sekä yhteissijoitusyrityksen tiedonantovelvollisuudesta niitä sijoittajia kohtaan Suomessa, joilla edelleen on markkinoinnin lopettamisesta huolimatta hallussa yhteissijoitusyrityksen osuuksia. Laissa on myös tarpeen selvittää Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia suhteessa Suomessa markkinoinnin lopettaneeseen yhteissijoitusyritykseen.

Sijoitusrahastolain 23 luvun 3 §:ssä säädetään markkinointivaatimuksia koskevien tietojen pitämisestä saatavilla. Finanssivalvonnan on pidettävä internetsivuillaan saatavilla tietoja laeista, asetuksista ja määräyksistä, jotka eivät kuulu sijoitusrahastodirektiivin soveltamisalaan, mutta joilla on erityistä merkitystä 2 §:ssä tarkoitetuissa järjestelyissä Suomessa. Kyseinen säännös on tarpeen kumota, sillä säännöksen taustalla ollut sijoitusrahastodirektiivin 91 artiklan 3 kohta on kumottu.

Sijoitusrahastolain 24 luvussa säädetään ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen perustamisesta ja palvelujen tarjoamisesta Suomeen. Menettelystä, jota ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on noudatettava sivuliikkeen perustamisessa Suomeen, säädetään 24 luvun 1 §:ssä. Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla on kotivaltionsa toimivaltaisen viranomaisen antama sijoitusrahastodirektiivin mukainen toimilupa, saa perustaa sivuliikkeen Suomeen edellyttäen, että sen kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa Finanssivalvonnalle sivuliikkeen perustamisesta. Pykälässä säädetään tarkemmin tiedoista ja selvityksistä, jotka perustamista koskevassa ilmoituksessa on oltava. Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kirjallisesti näihin tietoihin tulevista muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa. Koska sijoitusrahastodirektiivin 17 artiklan 8 kohdan mukaiseen näistä muutoksista ilmoittamista koskevaan menettelyyn tehtävät tarkistukset kohdistuvat rahastoyhtiön kotijäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten velvollisuuksiin, ei direktiivi tältä osin edellytä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Nämä tarkistukset tulevat kuitenkin käytännössä sovellettaviksi ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion kansallisen lainsäädännön kautta.

3.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

3.2.1 Yleistä

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun direktiivin säännökset on saatettu kansallisesti voimaan säätämällä laki vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014). Vaihtoehtorahastosääntelyn myötä myös muu kuin sijoitusrahastodirektiivissä säännelty yhteinen sijoittaminen tuli sääntelyn piiriin ja rahoitusmarkkinasääntely laajennettiin koskemaan myös siihen asti elinkeinovapauden nojalla harjoitettua omaisuudenhoitoon rinnastettua kommandiittiyhtiömuotoista pääomasijoittamista ja kiinteistösijoittamista.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia sovelletaan oikeushenkilöihin, joiden säännöllistä liiketoimintaa on vaihtoehtorahastojen hoitaminen. Lisäksi lakia sovelletaan vaihtoehtorahaston osuuksien tarjoamiseen asiakkaalle sekä vaihtoehtorahaston säilytysyhteisötoimintaan. Lain 13 luvussa säädetään vaihtoehtorahaston osuuksien tarjoamisesta ei-ammattimaiselle asiakkaalle. Vaihtoehtorahastolla tarkoitetaan yhteisöä tai muuta yhteistä sijoittamista, jossa varoja hankitaan useilta sijoittajilta ja sijoitetaan määritellyn sijoituspolitiikan mukaisesti sijoittajien eduksi ja jolta ei edellytetä sijoitusrahastodirektiivin 5 artiklassa tarkoitettua lupaa (2 luvun 1 §).

Vaihtoehtorahastojen hoitajalla tulee olla toimilupa tai sen tulee rekisteröityä Finanssivalvonnan ylläpitämään rekisteriin. Lain 1 luvun 2 §:ssä asetetaan edellytykset, joiden täyttyessä vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oltava lain mukainen toimilupa (*toimilupavelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja*). Sen sijaan vaihtoehtorahastojen hoitajan, jonka hoitamien vaihtoehtorahastojen yhteenlasketut varat alittavat pykälässä säädetyt rajat, on rekisteröidyttävä siten kuin lain 5 luvussa säädetään (*rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja*). Rekisteröintimenetely perustuu AIFMD:n 3 artiklan 2 kohdan mahdollistamaan kansalliseen poikkeukseen. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain säätämisen yhteydessä katsottiin, että toimiluvan edellyttäminen kaikilta vaihtoehtorahastojen hoitajilta vaikeuttaisi todennäköisesti pienempien toimijoiden toimintaa suhteellisesti suurempien raportointikustannusten johdosta (HE 94/2013 vp, s. 95). Rekisteröitymisvelvollisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin ei sovelleta valtaosaa lain säännöksistä, mikä keventää pienten toimijoiden hallinnollista taakkaa. Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavat säännökset ovat rekisteröintiä koskevan 5 luvun lisäksi 12 ja 21–23 luvussa.

3.2.2 Tiedonantovelvollisuus ja markkinointi

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain IV osaan sisältyvät tiedonantovelvollisuutta ja vaihtoehtorahaston markkinointia koskevat säännökset.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 12 luvun 1 §:ssä säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta markkinoida vaihtoehtorahastoa Suomessa. Vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oikeus markkinoida hoitamansa vaihtoehtorahaston osuuksia Suomessa toimitettuaan Finanssivalvonnan ilmoituksen vaihtoehtorahastosta, jonka osuuksia se aikoo markkinoida. Ilmoituksessa on oltava asian arvioimiseksi tarvittavat asiakirjat ja tiedot. Vaihtoehtorahastojen hoitaja voi aloittaa vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa saatuaan Finanssivalvonnalta sitä koskevan ilmoituksen. Vaihtoehtorahaston osuuksien tarjoamiseen on Suomessa oikeutettu toimilupavelvollisen ja rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan lisäksi sijoituspalveluyritys, luottolaitos, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, ulkomainen ETA-sijoituspalveluyritys sekä kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 12 luvun sääntely koskee sitä, joka tarjoaa vaihtoehtorahaston osuuksia Suomessa. Luvussa asetetaan vaihtoehtorahastojen hoitajille tiedonantovelvollisuuksia sijoittajia kohtaan sekä kielletään antamasta totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja. Lisäksi asetetaan velvollisuus noudattaa vaihtoehtorahaston osuuksia markkinoitaessa hyvää arvopaperimarkkinatapaa ja asiakkaan tuntemista koskevia vaatimuksia.

AIFMD:n 43 artiklan mukaan ETA-valtiot voivat antaa vaihtoehtorahastojen hoitajien markkinoida direktiivin mukaisesti hoitamiensa vaihtoehtorahastojen osuuksia tai osakkeita vähittäissijoittajille alueellaan. ETA-valtiot voivat tällöin asettaa vaihtoehtorahastojen hoitajille tai vaihtoehtorahastoille tiukempia vaatimuksia kuin ne, joita sovelletaan ammattimaisille sijoittajille markkinoitaviin vaihtoehtorahastoihin. Suomessa valittiin mahdollistaa vaihtoehtorahaston markkinointi myös vähittäissijoittajille. Vaikka vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain läh-

tökohtana on vaihtoehtorahaston suuntaaminen ammattimaisille asiakkaille, vaihtoehtorahastojen hoitaja voi tästä lähtökohdasta huolimatta markkinoida rahastoa ei-ammattimaisille asiakkaille, jos se noudattaa erillistä vähittäismarkkinointia koskevaa sääntelyä.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvussa säädetään edellytyksistä, joiden täyttyessä vaihtoehtorahastojen hoitaja saa markkinoida vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle. Edellytyksiin kuuluu vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa, vaihtoehtorahaston oikeudelliseen muotoon liittyvät rajoitukset sekä ei-ammattimaiselle asiakkaalle annettavat tiedot. Markkinoitavien vaihtoehtorahastojen tulee olla oikeudelliselta muodoltaan laissa erikseen säädetty, vähittäissijoittajille tuttu oikeushenkilö tai erikoissijoitusrahasto. Lisäksi toimiluvallisen vaihtoehtorahastojen hoitajan tulee ottaa käyttöön järjestelyt varmistaakseen hoitamansa vaihtoehtorahaston sopivuus aiotulle kohderyhmälle. Ei-ammattimaisen asiakkaan suoja varmistetaan laissa siten ennen kaikkea toimilupavalvonnan, tiedonantovelvollisuuden, vertailukelpoisuuden ja vaihtoehtorahaston kohderyhmän määrittelyn avulla.

Rekisteröitymisvelvolliselle vaihtoehtorahastojen hoitajalle Finanssivalvonta voi erityisestä syytä hakemuksesta myöntää oikeuden markkinoida vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa. Finanssivalvonnan myöntämän poikkeuslupan edellytyksistä säädetään tarkemmin vaihtoehtorahastojen hoitajien toiminnasta annetussa valtiovaraministeriön asetuksessa (226/2014). Asetuksen 6 §:n mukaan Finanssivalvonta voi myöntää oikeuden markkinoida vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa, jos hakija voi osoittaa vaihtoehtorahaston harjoittavan maltillista sijoitustoimintaa ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, ettei sijoittajansuoja vaarannu. Hakijan on lisäksi osoitettava, että sijoitettava pääoma on tarkoitettu kerätä ammattimaisilta asiakkailta ja sellaisilta ei-ammattimaisilta asiakkailta, jotka eivät ole kuluttajia ja jotka ymmärtävät sijoitukseen liittyvät riskit, sijoittavat pitkäjänteisesti ja joilla on sijoituksen koko huomioon ottaen riittävät edellytykset kantaa sijoitukseen liittyvä riski.

Asetuksen edellytykset täyttävinä ei-ammattimaisina asiakkaina voidaan pitää ainakin sukujen omaisuudenhoitoyhteisöjä, säätiöitä ja muita yleishyödyllisiä yhteisöjä, teollisuusyhtiöiden sijoitustoimintoja, kuntia sekä yliopistoja ja korkeakouluja. Vaihtoehtorahastojen hoitajan ei tarvitse hakea poikkeuslupaa Finanssivalvonnalta, jos vaihtoehtorahastoa markkinoidaan ainoastaan tällaisille ei-ammattimaisille asiakkaille, joiden sijoitustoiminnan kokemusta ja osaamista vaihtoehtorahastojen hoitajan ei ole perusteltua syytä epäillä.

Rekisteröitymisvelvollisilla vaihtoehtorahastojen hoitajilla on lisäksi suoraan EuVECA- ja EuSEF-asetusten nojalla oikeus markkinoida hoitamiensa eurooppalaisia riskipääomarahastoja ja eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja asetusten edellytysten täyttyessä ei-ammattimaisille asiakkaille. EuVECA- ja EuSEF-asetukset antavat vaatimukset täyttävien riskipääomarahastojen ja yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneiden rahastojen hoitajien markkinoida kyseisten rahastojen osuuksia ammattimaisten asiakkaiden lisäksi myös sellaisille sijoittajille, joita voidaan pyynnöstä pitää ammattimaisina asiakkaina, sekä muille sijoittajille, jotka sitoutuvat sijoittamaan vähintään 100 000 euroa ja ilmoittavat kirjallisesti olevansa tietoisia suunniteltuun sitoumukseen tai sijoitukseen liittyvistä riskeistä.

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevassa muutosdirektiivissä edellytetään jäsenvaltioiden säätävän vähittäissijoittajien käytettävissä olevista järjestelyistä (AIFMD:n uusi 43 a artikla). Muutosdirektiivin mukaan vähittäissijoittajien yhdenmukaisen kohtelun varmistamiseksi on tarpeen, että järjestelyjä koskevia vaatimuksia sovelletaan myös vaihtoehtorahastojen hoitajiin, kun jäsenvaltiot antavat niille luvan markkinoida vaihtoehtorahaston osuuksia vähittäissijoittajille alueellaan. Koska Suomessa on tehty valinta ei-ammattimaisille asiakkaille markkinoinnin sallimisesta, laissa on tarpeen säätää AIFMD:n mukaisista uusista vaatimuksista.

Laissa olisi siten säädettävä vaihtoehtorahastojen hoitajan ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan velvollisuudesta tarjota Suomessa ei-ammattimaisille asiakkaille järjestelyt, joiden avulla huolehditaan vaihtoehtorahaston osuuksien merkinnöistä, takaisinostoista ja lunastuksista, suoritetaan maksut sijoittajille, toimitetaan lain edellyttämät tiedot sijoittajille ja pidetään asiakirjoja ja tietoja sijoittajien saatavilla. Lisäksi järjestelyillä olisi huolehdittava viestinnästä toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

3.2.3 Ennakkomarkkinointi

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ei ole määritelty, mitä vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnilla tarkoitetaan. Käsitteenä ennakkomarkkinointi on esiintynyt lähinnä vaikiintuneissa markkinakäytännöissä. Sijoittajien sijoitushalukkuuden etukäteisen kartoittamisen osalta rajanveto sallitun ja kielletyn toiminnan välillä on muodostunut tulkitseamalla laissa olevaa markkinoinnin käsitettä. AIFMD:n mukaisesti markkinointi määritellään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 2 luvun 4 §:n 6 kohdassa vaihtoehtorahastojen hoitajan aloitteesta tai lukuun tapahtuvaksi sen hoitaman vaihtoehtorahaston osuuksien tai osakkeiden suoraksi tai välilliseksi tarjoamiseksi tai kohdentamiseksi sijoittajille.

Muutosdirektiivin täytäntöönpanemiseksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin on lisättävä ennakkomarkkinoinnin määritelmä. Ennakkomarkkinoinnin määritelmän lisäksi laissa on tarpeen säätää AIFMD:n 30 a artiklan edellyttämällä tavalla ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä, dokumentaatiovaatimuksista ja ennakkomarkkinointia koskevasta ilmoitusmenettelystä toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kotimaisissa että rajat ylittävissä ennakkomarkkinointitilanteissa. Vaihtoehtorahastojen hoitajat eivät aina ennakkomarkkinoi itse, vaan saattavat kokea hyödyllisemmäksi antaa tämä tehtävä kolmannen osapuolen hoidettavaksi. AIFMD:n uusien ennakkomarkkinointisäännösten täytäntöönpano edellyttää, että kansallisessa laissa yksilöidään ne tahot, jotka voivat vaihtoehtorahastojen hoitajan lukuun harjoittaa ennakkomarkkinointia. Ennakkomarkkinointia koskevien säännösten täytäntöönpano merkitsee muutoksia vaikiintuneisiin markkinakäytäntöihin Suomessa ja myös näiden käytäntöjen osittaista kiristymistä, koska kansallinen sääntely on ollut osittain muutosdirektiivin vaatimuksia alemmalla tasolla. Suomessa ei ole ollut erityissääntelyä vaihtoehtorahastojen hoitajien harjoittamasta ennakkomarkkinoinnista eikä vaihtoehtorahastojen hoitajilla ole ollut velvollisuutta ilmoittaa harjoittamastaan ennakkomarkkinoinnista Finanssivalvonnalle. Toisaalta ennakkomarkkinointia koskevien edellytysten harmonisointi ETA-valtioissa voi poistaa nykytilanteeseen liittyneitä tulkinnanvaraisuutta ja lisää ennakkomarkkinointisäännösten läpinäkyvyyttä erityisesti rajat ylittävissä tilanteissa.

Vaikka AIFMD:n mukaiseen markkinoinnin käsitteeseen ei ole tehty muutoksia, ennakkomarkkinoinnin käsitteen lisäämisen ja käyttöönoton voidaan eräiltä osin nähdä vaikuttavan myös nykyisiin kansallisiin tulkintalinjauksiin vaihtoehtorahaston markkinoinnista. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain esitöiden mukaan vaihtoehtorahaston osuuksien markkinointi tulee arvioitavaksi ainoastaan silloin, kun se tapahtuu vaihtoehtorahastojen hoitajan aloitteesta tai lukuun ja markkinoitavana on sen itse hoitaman vaihtoehtorahaston osuuksien tarjoaminen sijoittajille. Tarjoaminen voi olla suoraa tai välillistä. Määritelmän mukaisesti markkinoinniksi ei ole lain esitöiden mukaan katsottu toimintaa, joka ei sisällä osuuksien tarjoamista. Näin markkinointina ei ole pidetty toimintaa, jossa kartoitetaan sijoittajakunnan valmiuksia ja sijoitushalukkuutta tietyn tyyppisen sijoituksen tekemiseen. Tällöin ei ole merkitystä sillä, tehdäänkö tätä niin sanottua *soft circling* -toimintaa vaihtoehtorahaston nimissä tai sen lukuun. Lain esitöiden mukaan ei myöskään ole ollut syytä katsoa lain mukaiseksi markkinoinniksi ammattimaisille asiakkaille kohdennettua toimintaa, jonka tavoitteena ei ole sitovan sijoitussitoumuksen tekeminen. Tällaista toimintaa voivat olla myös vaihtoehtorahastojen hoitajan aloitteesta järjestetyt

HE 110/2021 vp

sijoittajatilaisuudet (niin sanotut *road show* -tilaisuudet), jos niissä ei tehdä yksilöityä myynti- tai ostotarjousta vaihtoehtorahastojen osuuksista. (HE 94/2013 vp, s. 144)

Vaihtoehtorahastojen hoitaja on voinut esitellä sijoituksiin tyypillisesti sovellettavia sopimusehtoja yleisluonteisesti ilman, että tämä on katsottu markkinoinniksi. Tarjousasiakirjojen toimittaminen vaihtoehtorahastojen hoitajan valmiiksi hoitamasta vaihtoehtorahastosta on sijoituksen ehdoista neuvottelemista, joka puolestaan on ollut markkinointi-ilmoitusta edellyttävää toimintaa. Sopimusdokumentaation toimittaminen sijoittajalle vielä perustamattomasta vaihtoehtorahastosta ei puolestaan ole edellyttänyt, että vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa markkinointia koskevaa sääntelyä. Kun sitova sijoitussitumus tehdään, vaihtoehtorahastojen hoitajan on pitänyt voida osoittaa, että se on noudattanut pykälän sääntelyä ja tehnyt asianmukaisen ilmoituksen markkinoinnin aloittamisesta. (HE 94/2013 vp, s. 144)

Uudet ennakkomarkkinointisäännökset koskevat ennakkomarkkinoinnin määritelmän mukaisesti sekä vielä perustamattomia vaihtoehtorahastoja että perustettuja vaihtoehtorahastoja, joiden markkinoinnista ei ole tehty ilmoitusta kyseiseen ETA-valtioon. AIFMD:n uusi 30 a artikla yhdessä ennakkomarkkinoinnin määritelmän kanssa täsmentää myös sitä, mikä ei ainakaan ole ennakkomarkkinointia ja mikä edellyttää markkinointia koskevien säännösten noudattamista. Voimassa olevaan lakiin ja markkinakäytäntöihin nähden AIFMD:n uudet ennakkomarkkinointisäännökset määrittelevät yksityiskohtaisemmin, millaisia asiakirjoja sijoittajalle on mahdollista ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimittaa. Perustamattoman vaihtoehtorahaston osalta laissa olisi jatkossa kiellettävä vaihtoehtorahastojen hoitajaa toimittamasta lopullisessa muodossa olevia vaihtoehtorahaston sääntöjä, esitettä tai tarjousasiakirjoja. Lisäksi esitteen tai tarjousasiakirjojen luonnosten toimittamisen tulisi olla sallittua jatkossa vain, jos se ei sisällä niin tarkkoja tietoja, että sijoittajat voivat tehdä sijoituspäätöksen, minkä lisäksi asiakirjoihin olisi otettava direktiivin mukaiset varoitukset. Tällä voidaan nähdä olevan vaikutusta erityisesti suljettujen rahastojen, kuten pääomasijoitusrahastojen, harjoittamaan ennakkomarkkinointiin, sillä suunnitteilla olevan rahaston sijoitusidea tai -strategia pitkälti muovautuu vasta ammattimaisten sijoittajien kanssa käytävien keskustelujen pohjalta. Näissä keskusteluissa olisi jatkossa huomioitava uudet täsmennetyt vaatimukset.

Markkinoinniksi ei ole katsottu tilannetta, jossa sijoittaja on itse ottanut yhteyttä vaihtoehtorahastojen hoitajaan ja on siten itse ollut aloitteellinen sijoituskohteen valinnassa (niin sanottu *reverse solicitation*). Vaihtoehtorahastojen hoitaja on tällöin voinut esitellä sijoittajalle eri sijoitusvaihtoehtoja ilman, että sen on täytyntä tehdä markkinoinnin aloitusilmoitusta ja noudattaa AIFMD:n mukaisia markkinointisäännöksiä. Tämä on mahdollistanut sen, että erityisesti institutionaaliset sijoittajat ovat voineet itse aktiivisesti etsiä vaihtoehtorahastoista sijoituskohteita, eikä laki ole tätä kautta rajoittanut kotimaisten sijoittajien sijoituksia esimerkiksi ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittautuneissa vaihtoehtorahastoissa. Vaikka markkinointisäännökset eivät ole tulleet sovellettaviksi, laissa on kuitenkin säädetty siitä, että myös silloin, kun sijoittaja on itse ottanut yhteyttä vaihtoehtorahastoa tarjoavaan, on noudatettava hyvää arvopaperimarkkinatapaa (12 luvun 2 §:n 1 momentti) sekä tiedonantovelvollisuutta sijoittajaa kohtaan (4 §:n 5 momentti) eikä sijoittajalle saa antaa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa (3 §:n 2 momentti). Ammattimainen asiakas voi yksilöidyllä kirjallisella suostumuksellaan luopua vaihtoehtorahastojen hoitajaan kohdistuvasta oikeudesta tiedonsaantiin. Sen sijaan kielto menettellä hyvän arvopaperimarkkinatavan vastaisesti tai kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja ovat arvopaperimarkkinoiden yleistä luottamusta suojaavia säännöksiä, joiden noudattamisesta ei ole voinut luopua sijoittajan suostumuksella.

Uudet ennakkomarkkinointia koskevat edellytykset rajoittavat vaihtoehtorahastojen hoitajan mahdollisuutta vedota *reverse solicitation* -poikkeukseen markkinointisäännösten soveltumi-

sessä tiukentamalla oma-aloitteisen yhteydenoton ehtoja. Muutosdirektiivi edellyttää jäsenvaltioiden säätävän, että jos ammattimaiset sijoittajat 18 kuukauden kuluessa siitä, kun vaihtoehtorahastojen hoitaja aloitti ennakkomarkkinoinnin, merkitsevät ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai ennakkomarkkinoinnin tuloksena perustetun vaihtoehtorahaston osuuksia tai osakkeita, tätä merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena. Vaatimuksen täytäntöönpano kansalliseen lakiin merkitsisi sitä, että tietyn ajanjakson ajan siitä, kun ennakkomarkkinointi aloitettiin Suomessa, markkinoinniksi katsottaisiin siten myös tilanteet, joissa suomalainen sijoittaja on oma-aloitteisesti ottanut yhteyttä, riippumatta siitä, onko kyseisen sijoittaja itse ollut ennakkomarkkinoinnin kohteena vai ei. Vastaava tilanne olisi myös, jos ulkomainen sijoittaja ottaa yhteyttä suomalaisen vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinointia sijoittajan kotimaassa tehneeseen tahoon.

AIFMD:n ennakkomarkkinointisäännökset eivät suoraan koske rekisteröitymisvelvollisia vaihtoehtorahastojen hoitajia, koska direktiivi edellyttää jäsenvaltioiden varmistavan vain sen, että toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi harjoittaa ennakkomarkkinointia. Rekisteröityneiden vaihtoehtorahastojen hoitajien harjoittama ennakkomarkkinointi on jäsenvaltioiden kansallisessa harkinnassa. EuVECA- ja EuSEF-asetusten säännökset sallivat kuitenkin tiettyjen rekisteröityneiden vaihtoehtorahastojen hoitajien harjoittama ennakkomarkkinointia ETA-valtioissa asetusten suoraan sovellettavien säännösten nojalla. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain säätämisen yhteydessä valittiin sääntelyratkaisuksi se, että rekisteröitymisvelvollisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin ei sovelleta valtaosaa lain säännöksistä. Vaihtoehtorahaston osuuksien tarjoamisen osalta lain 12 luvun säännökset ovat kuitenkin soveltuneet yhtä lailla sekä toimiluvallisiin että rekisteröityneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin. Koska myös rekisteröityneillä vaihtoehtorahastojen hoitajilla voi olla tarve kartoittaa sijoittajien kiinnostusta vaihtoehtorahastoa kohtaan, ennakkomarkkinointisäännökset olisi syytä kansallisesti ulottaa koskemaan myös rekisteröityneitä vaihtoehtorahastojen hoitajia. Mahdollisimman yhdenmukaisten ennakkomarkkinointisäännösten soveltaminen turvaisi vaihtoehtorahastojen hoitajien tasavertaista kohtelua Suomessa ja olisi yhdenmukaista jo aiemmin tehtyjen sääntelyratkaisujen kanssa. Ennakkomarkkinointiin liittyvä ilmoitusvelvollisuus ja dokumentaatiovaatimukset kasvattaisivat toimijoiden hallinnollista taakkaa, mutta samalla voitaisiin varmistua siitä, että Finanssivalvonta voi valvoa Suomessa harjoitettua ennakkomarkkinointia.

Vaihtoehtorahastojen markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa on sallittua 13 luvussa säädetyn edellytyksin. Lain 13 luvun 6 §:n mukaan vaihtoehtorahaston osuuksia ei saa markkinoida ei-ammattimaiselle asiakkaalle ennen kuin Finanssivalvonnalle on toimitettu 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot. AIFMD:n vähimmäisvaatimusten mukainen täytäntöönpano edellyttää jäsenvaltioiden varmistavan, että vaihtoehtorahastojen hoitaja voi harjoittaa ennakkomarkkinointia ammattimaisille asiakkaille. Sen sijaan kysymys ennakkomarkkinoinnista vähittäissijoittajille ja sen sallimisesta on jätetty jäsenvaltioiden kansalliseen harkintaan. Toisaalta EuVECA- ja EuSEF-asetusten ennakkomarkkinointisäännöksistä seuraa suoraan jo se, että asetusten vaatimukset täyttävillä riskipääomarahastojen ja yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneiden rahastojen hoitajilla on oikeus ennakkomarkkinoida myös ei-ammattimaisille asiakkaille, sillä ennakkomarkkinointia ei ole asetuksissa rajattu kohdistumaan pelkästään ammattimaisiin asiakkaisiin.

Voidaan olettaa, että vaihtoehtorahastojen hoitajien ensisijainen tarve kartoittaa sijoittajien näkemyksiä sijoitusstrategiasta tai -ideasta kohdistuisi pääasiassa ammattimaisiin asiakkaisiin, koska vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain lähtökohtana on vaihtoehtorahastojen suunnattaminen ammattimaisille asiakkaille. Nykyisestä sijoittajaluokittelusta kuitenkin seuraa, että myös tietyt pienemmät institutionaaliset sijoittajat, kuten säätiöt, sukujen omaisuudenhoitoyhteisöt ja muut yleishyödylliset yhteisöt, teollisuusyhtiöiden sijoitustoiminnot, kunnat, yliopistot ja korkeakoulut, sekä kasvuyrityksiin sijoittavat kokeneet yksityissijoittajat (businessenkelit)

tulevat kohdelluiksi ei-ammattimaisina asiakkaina. Tämä johtuu muun muassa siitä, että sijoittajaa ei voi pyynnöstä kohdella ammattimaisena asiakkaana sijoittajaluokitteluun liittyvän kaupankäyntiaktiivisuutta koskevan vaatimuksen johdosta, joka ei nykymuodossaan sovi tyypillisen vaihtoehtorahastosijoittajan profiiliin. Vähittäissijoittajat ovat yhä tärkeämpi sijoittajaryhmä Suomessa. Ennakkomarkkinoinnin salliminen vain ammattimaisille asiakkaille rajaisi tarpeettomasti ennakkomarkkinoinnin ulkopuolelle myös vaihtoehtorahastoihin sijoittavat yksityissijoittajat, jotka olisivat luonteeltaan rinnastettavissa ammattimaisiin asiakkaisiin.

Ennakkomarkkinoinnin kansallista sallimista myös ei-ammattimaisille asiakkaille puoltaisi se, että uudet ennakkomarkkinointisäännökset olisivat huomattavasti täsmällisempiä ja rajoittavampia nykytilanteeseen verrattuna. Ennakkomarkkinointi ei merkitsisi poikkeuksia 13 luvun markkinointisäännösten soveltumiseen, vaan ennakkomarkkinoinnista huolimatta ei-ammattimaisen asiakkaan olisi mahdollista merkitä vaihtoehtorahaston osuuksia vasta, kun markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle olisi lain mukaan sallittua. Ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitettaville asiakirjoille ja tiedoille asetettavat vaatimukset myös omalta osaltaan varmistaisivat korkeantasoisien sijoittajansuojan. Sijoittajalle ei esimerkiksi olisi mahdollista ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimittaa merkintälomaketta tai sen luonnosta. Ei-ammattimaisten asiakkaiden kohdalla ennakkomarkkinointia harjoittavan vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi varmistettava, etteivät ne hanki vaihtoehtorahaston osuuksia ennakkomarkkinoinnin perusteella.

3.2.4 Rajat ylittävä toiminta

Vaihtoehtorahastojen hoitajien toimilupaan liittyy monien velvoitteiden vastapainoksi oikeuksia, kuten mahdollisuus hoitaa vaihtoehtorahastoja ja tarjota omaisuudenhoito- ja liitännäispalveluja sekä markkinoida hoitamiaan vaihtoehtorahastoja muissa ETA-valtioissa. Tämä on mahdollista joko perustamalla sivuliikkeen toiseen ETA-valtioon tai AIFMD:n mukaisen passimennettelyn nojalla. Passimennettelyn edellytyksenä on palvelujen tai rahastojen notifiointi kohtamaan ennen toiminnan tai markkinoinnin aloittamista. Rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja voi tarjota hoitamiensa vaihtoehtorahaston osuuksia ETA-valtioissa ainoastaan ilman passia noudattaen kunkin ETA-valtion kansallista lainsäädäntöä. Rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja voi kuitenkin vapaaehtoisesti hakeutua toimiluvan ja samalla AIFMD:n passisäännösten piiriin.

Vaihtoehtorahastojen hoitajien rajat ylittävää toimintaa koskevat säännökset ovat vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain VII osassa. Lain 19 luvussa säädetään Suomeen sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta hoitaa vaihtoehtorahastoa, tarjota sijoituspalvelua ja markkinoida vaihtoehtorahastoa toisessa ETA-valtiossa (*vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottava jäsenvaltio*). Vastaavasti samassa luvussa säädetään myös toiseen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta hoitaa vaihtoehtorahastoa, tarjota sijoituspalvelua ja markkinoida vaihtoehtorahastoa Suomessa.

Lukuun on tarpeen lisätä säännökset ennakkomarkkinoinnista rajat ylittävissä tilanteissa. Luvussa olisi säädettävä toimiluvan saaneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa muissa ETA-valtioissa ja velvollisuudesta ilmoittaa tästä Finanssivalvonnalle. Vastaavasti laissa on tarpeen säätää toiseen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta harjoittaa ennakkomarkkinointia Suomessa.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ei säädetä vaihtoehtorahaston osuuksien markkinoinnin lopettamisesta toisessa ETA-valtiossa. Tätä koskevat edellytykset ovat riippuneet ky-

seisen ETA-valtion kansallisesta sääntelystä. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun direktiiviin lisätyn 32 a artiklan johdosta laissa on tarpeen säätää edellytyksistä, joiden mukaisesti toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voivat lopettaa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien markkinoinnin vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Laissa olisi tarpeen säätää markkinoinnin lopettamiseen sovellettavasta ilmoitusmenettelystä sekä siihen liittyvistä vaihtoehtorahastojen hoitajan velvollisuuksista. Laissa olisi myös säädettävä vaihtoehtorahastojen hoitajan tiedonantovelvollisuudesta niitä sijoittajia kohtaan, joilla olisi markkinoinnin lopettamisesta huolimatta edelleen hallussaan vaihtoehtorahaston osuuksia.

Vastaavalla tavalla muutodirektiivin täytäntöönpanemiseksi laissa on tarpeen säätää ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta lopettaa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinointi Suomessa. Laissa on myös tarpeen selventää Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia sellaista ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan kohtaan, joka on lopettanut osuusiensa markkinoinnin Suomessa AIFMD:n edellyttämällä tavalla.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 5 §:n 4 momentissa säädetään ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta markkinoida hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille Suomessa. Sääntelyn johdonmukaisuuden vuoksi lakiin olisi syytä ottaa myös säännökset siitä, miten ETA-rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja voi lopettaa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa.

3.2.5 Kolmannet maat

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 20 luvussa säädetään kolmansiin maihin sijoittautuneiden vaihtoehtorahastojen markkinoinnista Suomessa. Oikeus hoitaa ja markkinoida kolmansiin maihin sijoittautuneita vaihtoehtorahastoja Suomessa on rajatumpaa kuin vastaavat ETA-valtioon sijoittautuneita rahastoja koskevat oikeudet. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnissa tulee noudattaa vaihtoehtorahastojen tarjoamisen laissa säädetyt yleisiä edellytyksiä ja muita arvopaperin markkinointia koskevia vaatimuksia. Sen sijaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ei ole asetettu rajoituksia toimilupavelvollisen ja rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan hoitamien vaihtoehtorahastojen tarjoamiselle ETA-valtioiden ulkopuolelle. Laissa ei myöskään ole kielletty sijoittajia ottamasta omasta aloitteestaan itse yhteyttä vaihtoehtorahastojen hoitajaan riippumatta siitä, onko hoitaja sijoittautunut Euroopan talousalueelle vai sen ulkopuolelle.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun direktiiviin lisätyt säännökset ennakkomarkkinoinnista koskevat direktiivin sanamuodon mukaisesti vain tilannetta, jossa ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja ennakkomarkkinoi ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille. Näin ollen AIFMD:n sääntelyvelvoite ei kata tilannetta, jossa ennakkomarkkinoidaan kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa, vaan tätä koskeva kysymys ennakkomarkkinoinnista on jätetty jäsenvaltioiden kansalliseen harkintaan. AIFMD:ssä ei myöskään säädetä ETA-valtioiden ulkopuolelle sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan harjoittamasta ennakkomarkkinoinnista. Tähän tilanteeseen on kuitenkin otettu kantaa muutodirektiivin johdanto-osan 12. perustelukappaleessa, jonka mukaan AIFMD:n ja erityisesti ennakkomarkkinointia koskevien yhdenmukaistettujen sääntöjen noudattamisen edellyttämät kansalliset säännökset eivät saisi asettaa ETA-valtioon sijoittautuneita vaihtoehtorahastojen hoitajia millään tavalla epäedulliseen asemaan suhteessa Euroopan talousalueen ulkopuolelle sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin. Tämä koskee sekä nykytilannetta, jossa kolmansiin maihin sijoittautuneilla vaihtoehtorahastojen hoitajilla ei ole passiperusteisia

oikeuksia, että tilannetta, jossa aletaan soveltaa AIFMD:n kolmansia maita koskevia passisääntöksiä. Koska muutosdirektiivi edellyttää jäsenvaltioiden varmistavan, ettei ennakkomarkkinointia koskevat yhdenmukaistetut säännökset saata ETA-valtioon sijoittautuneita vaihtoehdorahastojen hoitajia epäedulliseen asemaan, lakiin on tarpeen ottaa kansalliset säännökset ennakkomarkkinoinnista kolmanteen maahan sijoittautuneiden vaihtoehdorahastojen hoitajien ja kolmanteen maahan sijoittautuneiden vaihtoehdorahastojen osalta.

Vaihtoehdorahastojen hoitajista annetun lain 20 luvun 3 §:ssä säädetään kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehdorahastojen hoitajan oikeudesta markkinoida muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehdorahaston osuuksia ammattimaisille asiakkaille Suomessa. Sääntelyn johdonmukaisuuden varmistamiseksi laissa olisi myös tarpeen säätää edellytyksistä, joiden mukaisesti kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehdorahastojen hoitaja voi lopettaa hoitamansa vaihtoehdorahaston markkinoinnin Suomessa. AIFMD:ssä harmonisoidaan markkinointijärjestelyn lopettamiseen sovellettavat edellytykset ja ilmoitusmenettelyt ETA-valtioon sijoittautuneiden vaihtoehdorahastojen hoitajien osalta, mutta ei säännellä edellytyksistä kolmansiiin maihin sijoittautuneiden vaihtoehdorahastojen hoitajien osalta. Mahdollisimman yhdenmukaisten markkinoinnin lopettamista koskevien säännösten soveltaminen turvaisi vaihtoehdorahastojen hoitajien tasavertaista kohtelua Suomessa ja sijoittajien mahdollisia tiedonsaantitarpeita.

3.2.6 Finanssivalvontaa koskevat säännökset

Vaihtoehdorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvussa säädetään Finanssivalvonnan toimivaltaasta valvoa lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

Vaihtoehdorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvun 6 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin vaihtoehdorahaston hoitoa, sijoituspalvelun tarjoamista tai markkinointia koskevien tietojen muuttumista koskevassa asiassa. Pykälän mukaan Finanssivalvonnan tulee arvioida suunnitellut muutokset saatuaan 12 luvun 1 §:n 4 momentissa, 19 luvun 1 §:n 4 momentissa tai 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Jos muutokset ovat hyväksyttäviä ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että vaihtoehdorahastojen hoitaja noudattaa lakia tai sen nojalla annettuja sääntöksiä ja määräyksiä, Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava vaihtoehdorahastojen hoitajalle, ettei se aio kieltää muutoksia. Jos vaihtoehdorahastojen hoitaja ei suunnitellun muutoksen perusteella enää noudattaisi lakia tai sen nojalla annettuja sääntöksiä ja määräyksiä, Finanssivalvonnan on kiellettävä muutos. Muutosdirektiivillä täsmennetään AIFMD:ssä säädettyä ilmoitusmenettelyä vaihtoehdorahaston hoitoa, sijoituspalvelun tarjoamista sekä markkinointia koskeviin tietoihin kohdistuvista muutoksista rajat ylittävissä tilanteissa. Vaihtoehdorahastojen hoitajista annetussa laissa on tarpeen säätää AIFMD:tä vastaavasti tarkemmista aikarajoista, jonka kuluessa Finanssivalvonnan kiellettävä vaihtoehdorahastojen hoitajaa toteuttamasta muutosta. Lisäksi on tarpeen säätää Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuuksista vaihtoehdorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaista ETA-valvontaviranomaista kohtaan.

Laissa on lisäksi tarpeen säätää Finanssivalvonnan tehtävistä AIFMD:n edellyttämällä tavalla silloin, kun se vastaanottaa vaihtoehdorahastojen hoitajan tekemän ilmoituksen toisessa ETA-valtiossa harjoitettavasta ennakkomarkkinoinnista tai markkinoinnin lopettamisesta toisessa ETA-valtiossa.

3.3 Direktiivin säännökset, jotka eivät edellytä kansallista täytäntöönpanoa

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan muutosdirektiivin 2 artiklan 7 kohdassa (AIFMD:n uusi 69 a artikla) säädetään passijärjestelmän arvioinnista. Koska artiklassa asetetaan komissiolle velvollisuus antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomus, jossa otetaan huomioon AIFMD:ssä säädetyn passijärjestelmän arvioinnin tulos, ei artikla edellytä kansallista täytäntöönpanoa.

Muutosdirektiivin 4 artikla koskee komission suorittamaa arviota direktiivin soveltamisesta, 5 artikla sijoitusrahastodirektiivin uudelleentarkastelua ennakkomarkkinointiin sovellettavien säännösten yhdenmukaistamisen osalta ja 6 artikla direktiivin voimaantuloa. Säännökset eivät edellytä kansallista täytäntöönpanoa.

3.4 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevasta asetuksesta johtuvien muutostarpeiden arviointi

3.4.1 Mainonnan tarkastaminen ennakolta

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan asetukseen 7 artiklaan on lisätty säännökset mainonnan tarkastamisesta ennakolta (eng. *ex-ante verification of marketing communications*). Artiklan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia ennakkoilmoitusta mainonnasta, jota rahastoyhtiö aikoo käyttää suoraan tai välillisesti liikeasioissaan sijoittajien kanssa. Ennakkoilmoituksen ainoana tarkoituksena tulee olla varmistuminen asetuksen ja markkinointivaatimuksia koskevien kansallisten säännösten noudattamisesta. Ennakkoilmoituksen vaatiminen ei saisi olla ennakkosedellytys osuuksien markkinoinnille eikä osa sijoitusrahastodirektiivin 93 artiklassa säädettyä ilmoitusmenettelyä. Ennakkoilmoitusta koskevia säännöksiä sovellettaisiin soveltuvien osin myös vaihtoehtorahastojen hoitajiin, jos ne markkinoivat vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaisille asiakkaille. Koska asetuksessa ei ole säädetty passimenettelystä ennakkoilmoituksen osalta, ennakkoilmoitus olisi tehtävä jokaiseen ETA-valtioon, jossa rahastoa on tarkoitus markkinoida, jos sen ETA-valtion toimivaltainen viranomainen vaatii tällaista ilmoitusta.

Asetus mahdollistaa sen, että ennakkoilmoitus voitaisiin vaatia järjestelmällisesti tai minkä tahansa muun tarkastuskäytännön mukaisesti, eikä se vaikuttaisi muihin valvontavaltuuksiin. Asetuksessa säädetään tarkemmista määräajoista ennakkoilmoituksen käsittelemiselle ja asetetaan toimivaltaiselle viranomaiselle velvollisuus vahvistaa ja julkaista verkkosivustollaan mainonnan ennakkoilmoitusta koskevat menettelyt, jos toimivaltainen viranomainen vaatii tällaista ennakkoilmoitusta. Sisäisillä säännöillä ja menettelyillä olisi varmistettava toimijoiden avoin ja syrjimätön kohtelu riippumatta siitä, missä ETA-valtiossa niille on myönnetty lupa.

Suomessa ei ole aiemmin ollut säännöksiä markkinointiaineistoa koskevasta ilmoitusmenettelystä, ja sen käyttöönotto Suomessa on rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen nojalla Finanssivalvonnan harkittavissa. Koska ennakkoilmoituksen vaatiminen muuttaisi nykytilaa, lakiin on syytä lisätä informatiivinen säännös asiasta.

3.4.2 Mainontaa koskevat vaatimukset

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevassa asetuksessa säädetään sijoittajalle suunnattua mainontaa (eng. *marketing communications*) koskevista vaatimuksista, joita sovelletaan sekä sijoitusrahastoihin että vaihtoehtorahastoihin. Uudet vaatimukset edellyttävät muutoksia kansalliseen sääntelyyn totuudenvastaisten tai harhaanjohtavien tietojen esittämisen kiellosta.

Sijoitusrahastolain 15 luvun 1 §:ssä säädetään yleisistä markkinointiperiaatteista, joiden mukaan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Markkinoinnista on käytävä ilmi sen kaupallinen tarkoitus. Lisäksi sellaisessa markkinoinnissa, jossa kehoitetaan ostamaan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ja joka sisältää erityisiä tietoja sijoitusrahastosta, ei saa esittää väitteitä, jotka ovat ristiriidassa rahasto-esitteen ja avaintietoesitteen sisältämien tietojen kanssa tai jotka vähentävät niiden merkitystä. Markkinointiaineistosta on myös käytävä ilmi, missä ja millä kielellä rahasto-esite ja avaintietoesite ovat sijoittajien saatavilla tai käytettävissä. Kyseisten vaatimusten taustalla on ollut sijoitusrahastodirektiivin vaatimukset.

Totuudenvastaisten ja harhaanjohtavien tietojen käytön kieltä on kansallisesti ulotettu myös vaihtoehtorahastojen markkinointiin. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 12 luvun 3 §:n mukaan vaihtoehtorahastojen osuuksien markkinoinnissa sekä täytettäessä lain mukaista tiedonantovelvollisuutta ei saa antaa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Tieto, jonka harhaanjohtavuus tai totuudenvastaisuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla. Lisäksi markkinoinnista on käytävä ilmi sen kaupallinen tarkoitus. Kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja on yhteydessä 22 luvun 8 §:ssä säädetyn vahingonkorvaussäännöksen soveltamiseen, jos laissa asetetut edellytykset vahingon korvaamiselle täyttyvät.

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa edellytetään, että kaikki sijoittajille suunnattu mainonta on tunnistettavissa sellaiseksi ja että siinä kuvataan sijoitusrahaston tai vaihtoehtorahaston osuuksien ostamiseen liittyvät riskit ja tuotot yhtä näkyväksi. Lisäksi on varmistettava, että kaikki mainonnan sisältämät tiedot ovat tasapuolisia ja selkeitä eivätkä johda harhaan. ESMA antaa lisäksi ohjeet mainontaa koskevien vaatimusten soveltamisesta. Kyseisten vaatimusten voidaan jo pitkälti katsoa sisältyneen kansalliseen sääntelyyn, joten tältä osin siirtyminen noudattamaan asetuksessa säädettyjä vaatimuksia ei toisi merkittäviä muutoksia nykytilaan. Asetuksessa velvoite asetetaan kuitenkin nimenomaisesti rahastoyhtiölle ja vaihtoehtorahastojen hoitajalle, kun kansalliset säännökset ovat soveltuneet laajemmin sijoitusrahaston rahasto-osuuksien tai vaihtoehtorahaston osuuksien markkinointiin osallistuviin henkilöihin. Lisäksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa on säädetty asetukseen nähden yksityiskohtaisemmin harhaanjohtavien tai totuudenvastaisten tietojen oikaisuvelvollisuudesta.

Mainontaa koskeviin asetuksen vaatimuksiin sisältyy myös velvollisuus varmistaa, ettei sijoitusrahastosta erityisiä tietoja sisältävä mainonta ole ristiriidassa sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettujen tarjousesitteen tai sijoittajille annettavien avaintietojen kanssa tai vähennä niiden merkitystä. Vaatimukset vastaisivat pitkälti voimassa olevaa sijoitusrahastolain 15 luvun 1 §:n sääntelyä, mutta kansalliset vaatimukset täsmentyisivät muun muassa markkinointijärjestelyn päättämistä sekä sijoittajien oikeuksia koskevien tietojen ilmoittamisen osalta.

Edellä mainittuja vaatimuksia sovellettaisiin myös soveltuvin osin vaihtoehtorahastoihin, jotka julkaisevat esitteen tai soveltavat sijoitusrahastodirektiivin 78 artiklassa tarkoitettujen sijoittajille annettavien avaintietojen muotoa tai sisältöä koskevia sääntöjä. Lisäksi vaihtoehtorahastojen hoitajien olisi varmistettava, ettei mainonta, jossa kehoitetaan ostamaan vaihtoehtorahaston osuuksia ja joka sisältää erityisiä tietoja vaihtoehtorahastosta ole ristiriidassa sijoittajille AIFMD:n 23 artiklan mukaisesti annettavien tietojen kanssa. Suomessa vaihtoehtorahastoja voi tarjota myös ei-ammattimaisille asiakkaille edellyttäen, että vaihtoehtorahastojen hoitajalla on toimilupa ja että vaihtoehtorahastosta on laadittu avaintietoesite samaan tapaan kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaisista sijoitusrahastoista. Halutessaan vaihtoehtorahastojen hoitajat ovat voineet siirtyä tuottamaan PRIIPS-asetuksen tarkoittaman avaintietoasiakirjan. Koska vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 4 §:n mukaisen avaintietoesitteen on katsottu

vastaavan sijoitusrahastodirektiivin mukaista avaintietoesitettä, rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan 5 kohtaa sovellettaisiin myös suhteessa kansalliseen vaihtoehtorahastoa koskevaan avaintietoesitteeseen.

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi sen kanssa päällekkäiset kansalliset sijoitusrahastolain 15 luvun 1 §:n 2 momenttiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 12 luvun 3 §:ään sisältyvät säännökset on kumottava. Mainontaa koskevien vaatimusten siirtyminen asetuksentasolle olisi lisäksi huomioitava lakien vahingonkorvaussääntelyssä.

3.4.3 Finanssivalvonnan valvontavaltuudet

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 14 artiklassa edellytetään, että toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava kaikki tarvittavat valvonta- ja tutkintavaltuudet asetuksen mukaisten tehtäviensä hoitamiseen. Lisäksi on varmistettava, että toimivaltaisille viranomaisille muun muassa sijoitusrahastodirektiivin ja AIFMD:n mukaisesti annettuja valtuuksia ja seuraamuksia käytetään myös 4 artiklassa tarkoitettujen hoitajien osalta. Koska asetuksessa tarkoitettujen hoitajien ovat jo Finanssivalvonnasta annetun lain nojalla Finanssivalvonnan valvottavia, Finanssivalvonta voi kohdistaa niihin kyseisen lain mukaisia valvontavaltuuksiaan. Asetuksen tehokkaan soveltamisen varmistamiseksi sen keskeisimmät säännökset eli mainontaa koskevat 4 artiklan vaatimukset tulisi kuitenkin kansallisesti saattaa seuraamusmaksun piiriin.

Finanssivalvonnan valvontavaltuuksien kuten myös mahdollisen mainonnan ennakkotarkastuksen osalta on kuitenkin huomioitava Finanssivalvonnasta annetun lain 46 §, jonka mukaan markkinoinnin, sopimusehtojen käytön sekä muiden 45 §:ssä tarkoitettujen menettelytapojen laillisuutta kuluttajansuojan kannalta valvoo myös kuluttaja-asiamies. Finanssivalvonnan ja kuluttaja-asiamiehen on oltava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

4.1.1 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan muutosdirektiiviin perustuvat ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sijoitusrahastolakia ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan muutosdirektiivin täytäntöönpanemiseksi. Koska muutosdirektiivin tarkoituksena on harmonisoida sijoitusrahastodirektiiviin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun direktiiviin perustuvaa sääntelyä ETA-valtioissa entisestään ja poistaa nykyisiä sääntelyeroja, ei muutosdirektiiviin itsessään sisälly jäsenvaltioille sääntelyoptioita. Muutosdirektiivi ei jätä kansallista liikkumavaraa säännösten soveltamisalaan kuuluvan toiminnan osalta. Se, miltä osin kansallista harkintavaltaa on olemassa, koskee AIFMD:n uusien säännösten ulkopuolelle jääviä tilanteita lähinnä ennakkomarkkinoinnin ja vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisen osalta.

Ennakkomarkkinointi

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi ennakkomarkkinoinnin määritelmä sekä säännökset ennakkomarkkinoinnin harjoittamisen edellytyksistä. Ennakkomarkkinoinnilla tarkoitettaisiin vaihtoehtorahastojen hoitajan suorittamaa tai sen lukuun tapah-

tuvaa tietojen toimittamista sijoittajalle tämän kiinnostuksen testaamiseksi sellaista vaihtoehtorahastoa kohtaan, jota ei ole perustettu tai joka on perustettu, mutta jonka markkinoinnista ei ole tehty laissa säädettyä ilmoitusta siihen ETA-valtioon, jossa asianomaisella sijoittajalla on kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka. Ennakkomarkkinointi ei olisi kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksien tai osakkeiden tarjoamista tai kohdentamista sijoittajille.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 13 a luku, jossa säädettäisiin AIFMD:n 30 a artiklan mukaisesti edellytyksistä ennakkomarkkinoinnin harjoittamiseksi Suomessa sekä ennakkomarkkinointiin liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle. Suomessa ennakkomarkkinointi sallittaisiin ammattimaisten asiakkaiden lisäksi myös ei-ammattimaisille asiakkaille, jotta uudet säännökset eivät tarpeettomasti rajaisi ennakkomarkkinoinnin ulkopuolelle myös vaihtoehtorahastoihin sijoittavia ei-ammattimaisia asiakkaita, jotka olisivat luonteeltaan rinnastettavissa ammattimaisiin asiakkaisiin. Ei-ammattimaisten asiakkaiden kohdalla ennakkomarkkinointi ei merkisi kuitenkaan poikkeuksia 13 luvussa säädettyihin edellytyksiin ei-ammattimaiselle asiakkaalle markkinoimisesta. Ennakkomarkkinoinnin kohdalla lähtökohtana tulisi kuitenkin olla vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnin suuntaaminen ensisijaisesti ammattimaisille asiakkaille. Ennakkomarkkinoinnin yhteydessä annettavat tiedot eivät saisi olla niin tarkkoja, että ne voisivat olla sijoituspäätöksen perusteena tai sekoitettavissa varsinaisen sijoituspäätöksen tekemiseen. Ennakkomarkkinoinnin aikana sijoittajien ei pitäisi voida merkitä vaihtoehtorahaston osuuksia. Ennakkomarkkinoinnista olisi ilmoitettava Finanssivalvonnalle kahden viikon kuluessa sen aloittamisesta.

Lain uusia ennakkomarkkinointia koskevia säännöksiä sovellettaisiin yhtä lailla sekä toimiluvan saaneisiin että rekisteröityneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin. Siten myös rekisteröityneiden vaihtoehtorahastojen hoitajien olisi noudatettava ennakkomarkkinoinnissa samoja rajoituksia sijoittajille toimitettavista tiedoista ennakkomarkkinoinnin yhteydessä. Rekisteröityneille vaihtoehtorahastojen hoitajille asetettaisiin myös velvollisuus ilmoittaa harjoittamastaan ennakkomarkkinoinnista Finanssivalvonnalle sekä dokumentoida harjoittamansa ennakkomarkkinointi. Ennakkomarkkinointia koskeva ilmoitusvelvollisuus yhdessä dokumentaatiovaatimusten kanssa lisäisi Finanssivalvonnan mahdollisuuksia seurata markkinoiden toimintaa ja edistää Finanssivalvonnan mahdollisuuksia tarvittaessa käyttää valvontavaltuuksiaan säännösten vastaisen menettelyn lopettamiseksi.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 lukuun lisättäisiin säännökset vaihtoehtorahastojen ETA-valtiot kattavasta ennakkomarkkinoinnista. Suomessa toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voisi direktiivin mukaisesti ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa myös ammattimaisille asiakkaille toisessa ETA-valtiossa. Lisäksi ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajilla olisi oikeus ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa samoin edellytyksin kuin Suomeen sijoittautuneilla vaihtoehtorahastojen hoitajilla.

Jotta ETA-valtioon sijoittautuneita vaihtoehtorahastojen hoitajia ei asetettaisi huonompaan asemaan suhteessa kolmansiin maihin sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin, ennakkomarkkinointia koskevia säännöksiä sovellettaisiin kansallisesti myös sellaisiin kolmansiin maihin sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin, jotka harjoittavat ennakkomarkkinointia Suomessa. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan harjoittamasta ennakkomarkkinoinnista tehtäisiin ilmoitus Finanssivalvonnalle. Yhdenmukaisesti kolmanteen maahan sijoittautuneeseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavien markkinointisäännösten kanssa ennakkomarkkinointi sallittaisiin vain ammattimaisille asiakkaille Suomessa. Lisäksi lakiin lisättäisiin vaihtoehtorahastojen hoitajien ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajien hoitamien kolmansien maihin sijoittautuneiden vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinointia koskevat säännökset.

Markkinoinnin lopettaminen

Sijoitusrahastolain 23 luvun 2 §:ssä säädetty yhteissijoitusyrityksen markkinoinnin lopettamista koskevat kansalliset säännökset ehdotetaan kumottaviksi ja korvattaviksi uusilla sijoitusrahastodirektiivin mukaisilla edellytyksillä ja menettelyillä. Lisäksi sijoitusrahastolakiin ehdotetaan lisättäväksi sijoitusrahastodirektiiviä vastaavat säännökset sijoitusrahaston markkinoinnin lopettamisesta sijoitusrahaston vastaanottavasta ETA-valtiossa. Sijoitusrahaston markkinoinnin lopettamiseksi rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön olisi tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle, joka huolehtisi ilmoituksen edelleen lähettämisestä ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Markkinoinnin lopettaminen edellyttäisi muun muassa yleisen lunastustarjouksen tekemistä, markkinoinnin lopettamista koskevan ilmoituksen julkaisemista sekä välittäjien ja asiamiesten kanssa tehtyjen sopimusjärjestelyjen muuttamista rahasto-osuuksien tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi kyseisessä ETA-valtiossa. Laissa säädettäisiin myös rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuuksista sijoittajia kohtaan markkinoinnin lopettamisen jälkeen.

Myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset vaihtoehtorahastojen markkinoinnin lopettamisesta toisessa ETA-valtiossa. Sääntelyn johdonmukaisuuden vuoksi lakiin ehdotetaan otettavaksi myös kansalliset säännökset siitä, miten ETA-rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja ja kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi lopettaa hoitamansa vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa. Tätä koskevat edellytykset vastaisivat pitkälti AIFMD:ssä säädettyjä edellytyksiä ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta ilmoittaa hoitamansa vaihtoehtorahaston osuuksien markkinoinnin lopettamisesta toisessa ETA-valtiossa. Näissä kansallisissa tilanteissa markkinoinnin lopettamisesta tehtäisiin ilmoitus Finanssivalvonnalle. Lisäksi laissa säädettäisiin tiedonantovelvollisuuksista sijoittajia kohtaan markkinoinnin lopettamisen jälkeen.

Sijoittajien käytettävissä olevat järjestelyt

Sijoitusrahastolakiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset sijoittajien käytettävissä olevista järjestelyistä.

Sijoitusrahastolain 22 lukuun ehdotettavien uusien säännösten mukaan rahastoyhtiöllä ja ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä olisi velvollisuus tarjota jokaisessa ETA-valtiossa, jossa sijoitusrahastoa markkinoidaan, sijoittajille järjestelyt, joiden avulla huolehditaan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien merkinnöistä ja lunastuksista, suoritetaan maksut rahasto-osuudenomistajille, toimitetaan lain edellyttämät tiedot sijoittajille ja pidetään asiakirjoja ja tietoja sijoittajien saatavilla. Lisäksi järjestelyillä olisi huolehdittava viestinnästä toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Sijoitusrahastolain nykyisiä 23 luvun 2 §:n säännöksiä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinniseksi tarvittavista järjestelyistä ehdotetaan muutettaviksi siten, että laissa määritellään sijoitusrahastodirektiiviä vastaavasti täsmällisesti ne tehtävät, joiden hoitamista varten järjestelyt on toteutettava. Näiden järjestelyjen toteuttaminen ei edellyttäisi yhteissijoitusyrityksen fyysisistä läsnäoloa Suomessa eikä sitä, että se nimeäisi kolmannen osapuolen huolehtimaan niistä.

Lisäksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi sijoitusrahastolain säännöksiä vastaavat säännökset niistä järjestelyistä, jotka vaihtoehtorahastojen hoitajan on toteutettava vaihtoehtorahaston osuuksien markkinoinniseksi ei-ammattimaisille asiakkaille.

Koska vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvussa on erillinen vähittäismarkkinointia koskeva sääntely, ehdotetaan uudet vaatimukset ei-ammattimaisten asiakkaiden käytävissä olevista järjestelyistä sijoitettavaksi kyseiseen lukuun.

Tietojen muutokset ja ilmoitusmenettelyt

Sijoitusrahastolakiin ehdotetaan lisättäväksi sijoitusrahastodirektiivin edellyttämät täsmällisemmät säännökset rahastoyhtiön toiminnasta ja sijoitusrahaston markkinoinnista muissa ETA-valtiossa. Laissa säädettäisiin täsmällisemmistä määräajoista, jonka kuluessa Finanssivalvonnan tulisi tarvittaessa kieltää rahastoyhtiön toiseen ETA-valtioon perustamaan sivuliikkeeseen kohdistuva muutos taikka sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa tehtyihin markkinointijärjestelyihin kohdistuva muutos. Lisäksi säädettäisiin Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuuksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisille viranomaisille ja sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille.

Myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisia ilmoitusmenettelyjä vaihtoehtorahastojen hoitajan ilmoittamiin tietoihin kohdistuvista muutoksista ehdotetaan muutettavaksi AIFMD:tä vastaavasti silloin, kun vaihtoehtorahastojen hoitaja hoitaa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa, tarjoaa omaisuudenhoito- tai liitännäispalveluja taikka markkinoi hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa toisessa ETA-valtiossa.

4.1.2 Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan asetukseen perustuvat ehdotukset

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta eikä se lähtökohtaisesti edellytä kansallista täytäntöönpanoa.

Sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain yleiset markkinointiperiaatteet, joiden mukaan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ja vaihtoehtorahaston osuuksia ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa, ehdotetaan kumottavaksi tätä koskevan sääntelyn siirtyessä rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklaan. Rahastoyhtiön ja vaihtoehtorahastojen hoitajan vahingonkorvausvelvollisuutta ehdotetaan laajennettavaksi siten, että korvausperusteeksi lisättäisiin myös rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen vastainen menettely. Tämä olisi yhdenmukaista sen kanssa, että markkinointiaineistoa koskeva kansallinen sääntely siirtyy kyseiseen asetukseen. Lisäksi sijoitusrahastolaissa ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa ehdotetaan säädettäväksi hallinnollisista seuraamuksista asetuksen 4 artiklassa säädettyjen mainontaa koskevien vaatimusten rikkomisen tai laiminlyönnin johdosta.

4.1.3 Muut ehdotukset

Ehdotukseen sisältyy myös kansallisten syiden vuoksi ehdotettavaa sääntelyä. Finanssivalvonnan antama lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia rekisteröitymisvelvollisia vaihtoehtorahastojen hoitajia ja niiden johtoa kohtaan täsmennettäisiin valvonnan tehokkuuden varmistamiseksi.

Sijoitusrahastolakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset rahastoyhtiön hallituksen valinnasta. Ehdotuksen tarkoituksena on selvittää oikeustilaa sijoitusrahastolain kokonaisuudistuksen jälkeen, jolloin luovuttiin rahasto-osuudenomistajien kokouksen valitsemasta hallituksen jäsenestä ja asetettiin riippumattomia jäseniä koskevia osaamis- ja kokemusvaatimuksia.

Lisäksi sijoitusrahastolakiin ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan tarkistuksia aiempien täytäntöönpanopuutteiden korjaamiseksi.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Vaikutukset kotitalouksiin

Kotitaloudet toimivat sijoittajina, jolloin muutoksilla on pientä vaikutusta kotitalouksiin. Suomen Pankin sijoitusrahastotilastojen mukaan suomalaisilla kotitalouksilla oli 27 miljardin euron arvosta sijoituksia suomalaisiin sijoitusrahastoihin vuoden 2020 lopussa, mikä on noin 20 prosenttia suomalaisten sijoitusrahastojen pääomasta. Suurin osa kotitalouksista sijoittaa kuitenkin kotimaisiin sijoitusrahastoihin, jolloin EU-lainsäädännön ja siitä johtuvien kansallisten muutosten vaikutukset ovat pieniä suurimpaan osaan kotitalouksista. Tilastokeskuksen rahoitustilinpäädön mukaan syyskuun 2020 lopussa kotitalouksilla oli 26 miljardin arvosta sijoitusrahastosijoituksia suomalaisiin sijoitusrahastoihin ja kolmen miljardin edestä ulkomaisiin rahastoihin. Lainsäädännön muutosten tarkoituksena on mahdollistaa entistä paremmin rajan yli tapahtuva rahastosijoittaminen, minkä johdosta myös vähittäissijoittajien mahdollisuudet sijoittaa rajojen yli paranevat. On kuitenkin odotettavaa, että suurin osa kotitalouksista jatkaa rahastosijoittamista oman pankkinsa piirissä. Finanssivalvonnan tilastojen mukaan noin 70 prosenttia suomalaisista sijoitusrahastopääomasta on kolmen suuren finanssitalon sijoitusrahastoissa.

Suomessa vaihtoehtorahastot on saatettu valvotusti myös ei-ammattimaisten asiakkaiden saataville, millä on omalta osaltaan laajennettu sijoittajien sijoitusmahdollisuuksia. Esityksessä sallittaisiin vaihtoehtorahastojen hoitajan kartoittaa myös ei-ammattimaisten asiakkaiden kiinnostusta sellaiseen vaihtoehtorahastoon, jota ei ole vielä perustettu tai jonka markkinoinnista ei ole tehty laissa säädettyä markkinoinnin aloitusilmoitusta. Tällä ei kuitenkaan muutettaisi lain edellytyksiä ei-ammattimaisille asiakkaille markkinoinnista. Uusilla ennakkomarkkinointisäännöksillä saatettaisiin aiemmin markkinointisäännösten ulkopuolelle jäänyt toiminta asianmukaisen valvonnan ja sijoittajansuojan piiriin. Lisääntyneen sääntelyn positiivisena vaikutuksena voidaan nähdä markkinoiden toimintatapojen parantuminen ja yhdenmukaistuminen. Vaikka ennakkomarkkinointi sallittaisiin myös ei-ammattimaisille asiakkaille, ennakkomarkkinoinnin pääasiallinen kohderyhmä tulisi kuitenkin olemaan ammattimaiset asiakkaat. Ennakkomarkkinointiin liittyvien menettelysäännösten ja dokumentaatiovaatimusten vuoksi voidaan pitää todennäköisenä, että ammattimaisten asiakkaiden lisäksi sijoittajien kiinnostusta kartoitettaisiin lähinnä sellaisilta ei-ammattimaisilta asiakkailta, jotka ovat luonteeltaan rinnastettavissa ammattimaisiin asiakkaisiin, eikä ennakkomarkkinointia suunnattaisi yleisölle. Tältä osin vaikutukset kuluttajiin yleisesti voidaan nähdä vähäisinä.

Yritysvaikutukset

Vaikutukset rahastoyhtiöihin ja vaihtoehtorahastojen hoitajiin

EU-lainsäädännöllä ja kansalliseen lakiin ehdotettavilla muutoksilla on vaikutuksia rahastoyhtiöihin ja vaihtoehtorahastojen hoitajiin. Helmikuussa 2021 Finanssivalvonnan valvontarekisterin mukaan Suomessa oli 21 rahastoyhtiötä ja 125 vaihtoehtorahastojen hoitajia, joista toimiluvallisia oli 36, rekisteröityneitä 89 sekä kuusi EuVECA-hoitajaa ja yksi EuSEF-hoitaja. Käytännössä toimijoita on hieman vähemmän, kun osa rahastoyhtiöistä on myös toimiluvallisia vaihtoehtorahastojen hoitajia. Suomalaisilla rahastoyhtiöillä on neljä sivuliikettä ETA-alueella,

joista kaikki sijaitsevat Pohjoismaissa. Suomessa on viisi vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliikettä, joista kolmella on myös rahastoyhtiön sivuliike Suomessa. Finanssivalvonnan notifiointiluetteloon on ilmoitettu 807 ulkomaista sijoitusrahastoa ja 69 ETA-alueen sijoitusrahastopalveluita tarjoajaa. 17 suomalaista vaihtoehtorahastojen hoitajaa hoitaa tai markkinoi rahastojaan ETA-alueella, kun taas 404 ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa tarjoaa, hoitaa, markkinoi vaihtoehtorahastojaan tai sillä on sivuliike Suomessa. Suomessa vaihtoehtorahastojaan tarjoaa tai markkinoi 350 ETA-alueen ulkopuolista toimijaa. Suomessa yhtä EuSEF-rahastoa tarjotaan rajan yli ja kuutta EuVECA-rahastoa. Vastaavasti yksi ulkomaalainen EuSEF-hoitaja tarjoaa palveluitaan Suomessa ja 82 EuVECA-hoitajaa.

Suomalaisten sijoitusrahastojen rahastopääoma oli vuoden 2020 lopussa 134 miljardia euroa. Tilastokeskuksen rahoitustilinpäätöksen mukaan syyskuun 2020 lopussa suomalaisilla toimijoilla oli sijoitusrahastosijoituksia suomalaisiin sijoitusrahastoihin 134 miljardin arvosta ja 148 miljardin euron arvosta ulkomaisiin rahastoihin. Saman tilaston mukaan suomalaisiin sijoitusrahastoihin ohjautuu 27 miljardin euron arvosta ulkomaalaisia sijoituksia. Tietoja on saatavilla vain sijoitusrahastoista. Vaihtoehtorahastosijoittamisen kokoluokan arvioiminen on haastavampaa. Pääomasijoittajat ry:n tilastojen mukaan vuonna 2019 suomalaisilta sijoittajilta kerättiin 919 miljoonaa euroa tulevia sijoituksia varten. Samana vuonna pääomasijoitusrahastoista tehtiin 1,0 miljardin euron arvosta sijoituksia suomalaisiin yrityksiin. Yrityksiin sijoitetuista varoista 496 miljoonaa euroa tuli suomalaisilta pääomasijoitusrahastoilta ja 516 miljoonaa euroa tuli ulkomaisilta pääomasijoitusrahastoilta. Kesäkuussa 2021 julkaistun Pääomasijoitusalan markkinakatsauksen mukaan vuosina 2016–2020 pääomasijoitusrahastoihin kerättiin varoja 3,4 miljardia euroa. Julkisen sektorin osuus kotimaisten venture capital -rahastojen varainkeruusta on noin 30 prosenttia. Suomessa ulkomaisten rahastosijoittajien osuus on toistaiseksi ollut alle 20 prosenttia venture capital -rahastojen varainkeruusta. Saman katsauksen mukaan buyout-rahastoissa sijoittajakunta on venture capital -rahastoihin verrattuna laajempaa ja yksityisvetoista. Työeläkeyhtiöiden osuus on 32 prosenttia, toiseksi suurin sijoittajaryhmän on rahastojen rahastot ja kolmanneksi suurimmaksi rahastosijoittajaryhmäksi on noussut family officet. Kansainvälisten sijoittajien osuus suomalaisissa buyout-rahastoissa on viimeisen viiden vuoden aikana ollut keskimäärin 21 prosenttia.

Suurin osa muutosten vaikutuksista kohdistuu sijoitusrahastojaan rajan yli tarjoaviin rahastoyhtiöihin ja vaihtoehtorahastojaan rajan yli tarjoaviin vaihtoehtorahastojen hoitajiin. Etenkin vaihtoehtorahastojen hoitajiin sovellettava sääntely laajenee ja yksityiskohtaistuu aikaisemmasta. Pääosin sijoitusrahastojen ja vaihtoehtorahastojen rajan yli tarjoaminen selkeytyy ja pääsääntöisesti helpottuu aikaisemmasta, kun jäsenvaltioiden aikaisemmin eroavat sääntely- ja tulkin- takäytännöt harmonisoituvat. Esimerkiksi rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen säännösten nojalla toimijat voivat saada jatkossa helpommin tietoa eri ETA-valtioiden markkinointivaatimuksista sekä toimivaltaisten viranomaisten perimistä palkkioista ja maksuista. Samalla jäsenvaltioita myös kielletään vaatimasta rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan fyysistä läsnäoloa kyseisessä ETA-valtiossa osuuksien markkinoimiseksi rajan yli. Uudet säännökset ennakkomarkkinoinnista ja markkinoinnin lopettamisesta aiheuttavat kuitenkin myös lisävaatimuksia erityisesti vaihtoehtorahastojen hoitajille ja edellyttävät muutoksia aiemmin sovellettuihin markkinakäytäntöihin. Uusi sääntely saattaa vaikuttaa vaihtoehtorahastojen kansainväliseen varainkeruuseen, sillä direktiivin sääntely muuttaa rajat ylittävän markkinoinnin nykykäytäntöjä esimerkiksi estämällä tietyissä tilanteissa määrääjäksi niin sanottuun reverse solicitation -poikkeukseen turvautumisen, jos vaihtoehtorahastoa on ennakkomarkkinoitu näissä maissa. Edelleen uusi sääntely voi johtaa siihen, että vaihtoehtorahastojen hoitajat joutuvat tarkemmin punnitsemaan, kannattaako varainkeruuta kohdistaa maahan, jossa on vain vähän yksittäisiä potentiaalisia sijoittajia. Koska Suomessa edellytykset ovat olleet jossain määrin direktiivin vaatimuksia alemmalla tasolla, on myös mahdollista, että uudet säännökset saattavat nostaa Suomeen suuntautuvan rajat ylittävän markkinoinnin aloittaminen kynnystä.

Vaikutukset reaali maailman yrityksiin

Muutosehdotusten ja EU-lainsäädännön suorat vaikutukset reaali maailman ovat vähäisiä. Epäsuorasti uusi lainsäädäntö saattanee parantaa yritysrahoituksen saatavuutta, jos pääomat liikkuvat entistä paremmin rajojen yli, mikä on ollut EU-lainsäädännön perimmäinen tavoite. Tilastokeskuksen rahoitustilinpidon mukaan suomalaisilla yrityksillä oli syyskuun 2020 lopussa 10,6 miljardin euron edestä sijoitusrahastosijoituksia, joista 1,6 miljardia oli sijoitettuna ulkomaisiin sijoitusrahastoihin.

4.2.2 Viranomaisvaikutukset

EU-lainsäädännön muutoksilla ja esitykseen sisältyvillä lakiehdotuksilla on vaikutuksia Finanssivalvontaan ja sen työmäärään. Uudet ilmoitusmenettelyt sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen markkinoinnin lopettamisesta sekä vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinoinnista aiheuttavat Finanssivalvonnalle uusia työtehtäviä. Samalla Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa näiden uusien säännösten noudattamista. Finanssivalvonnan toimintaan vaikuttavat myös sijoitusrahastodirektiivin ja AIFMD:n mukaisiin notifikaatioprosesseihin tehdyt muutokset täsmällisemmistä määräajoista, joiden kuluessa Finanssivalvonnan on tarvittaessa kiellettävä ilmoitettuihin tietoihin suunniteltu muutos. Lisäksi Finanssivalvonnalle tulee uusia tehtäviä myös suoraan sovellettavasta rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevasta asetuksesta, jossa edellytetään muun muassa Finanssivalvonnan julkaisevan verkkosivustollaan tietoja ja tiivistelmiä markkinointivaatimuksia koskevia kansallisia säännöksistä. Finanssivalvonnalle asetetaan myös velvollisuuksia toimittaa markkinointivaatimuksia, mainontaa sekä palkkiota ja maksuja koskevia tietoja ESMA:lle. Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotettuja muutoksia voidaan myös pitää tärkeinä Finanssivalvonnan toiminnan kannalta, sillä ne varmistavat rekisteröitymisvelvollisten vaihtoehtorahastojen hoitajien tehokkaamman valvonnan.

4.2.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Muuttuva EU-lainsäädäntö ja sen johdosta ehdotettavat kansalliset lainsäädäntömuutokset koskevat rajattua pääomamarkkinasektoria, minkä takia ehdotuksilla ei ole merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Muutosehdotuksilla on kuitenkin tavoitteena kehittää EU:n sisämarkkinoita ja parantaa pääomien kulkemista rajojen yli.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva muutosdirektiivi ei jätä jäsenvaltioille kansallista liikkumavaraa täytäntöönpanossa siltä osin, kun kyse on direktiivin säännösten soveltamisalaan kuuluvasta toiminnasta. AIFMD:stä yleisesti johtuvaa kansallista liikkumavaraa vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinoinnin ja markkinoinnin lopettamisen osalta on selostettu edellä kohdassa 3.2.

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan muutosdirektiivin täytäntöönpano on parhailaan kesken eri jäsenvaltioissa, minkä johdosta muiden jäsenvaltioiden suunnittelemista tai toteuttamista EU-säädöksen täytäntöönpanotoimista ei ole vielä saatu kattavasti tietoa.

6 Lausuntopalautte

Valtiovarainministeriö pyysi 7.5.2021 päivätyllä lausuntopyynnöllä yhteensä 21 viranomaiselta ja yhteisöltä lausuntoa esitysluonnoksesta. Lausuntopyynnön yhteydessä julkaistiin myös esitysluonnos valtiovarainministeriön hankesivuilla. Lausuntoaika päättyi 17.6.2021.

HE 110/2021 vp

Lausuntopyyntöön vastasi yhteensä 14 tahoja. Lausunnon toimittivat: Finanssivalvonta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto (jäljempänä *KKV*), Finanssiala ry, Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE (jäljempänä *FINE*), Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Pääomasijoittajat ry, Pörssisäätiö, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (jäljempänä *SAK*), Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry (jäljempänä *Kuluttajaliitto*), Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy ja Suomen Yrittäjät ry. Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa: Suomen Pankki, Työeläkevakuuttajat TELA ry ja Verohallinto.

Lausuntopyyntö, lausuntoyhteenvedo ja lausuntopyyntöön vastanneiden yksityiskohtaiset lausunnot ovat nähtävillä julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella VM106:00/2020.

Finanssivalvonta piti hallituksen esityksessä ehdotettuja muutoksia yleisesti kannatettavina, mutta esitti jäljempänä tarkemmin kuvattuja täsmennyksiä erityisesti Finanssivalvonnan valvontavaltuuksiin. Finanssiala ry piti ehdotuksia pääosin kannatettavina, mutta katsoi, että vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinointia koskevat säännökset vaativat vielä täsmentämistä. Elinkeinoelämän keskusliitto EK piti hallituksen esitysluonnosta perusteltuna ja kannatti sitä, mutta kiinnitti kuitenkin huomiota Finanssialan lausunnossaan esittämiin seikkoihin erityisesti liittyen ennakkomarkkinointiin ja esitetyn lainsäädännön voimaantumiseen. SAK katsoi, että hallituksen esitys on kannatettava sellaisenaan, ja että se on tärkeä osa kehitystä EU:n pääoma- ja rahoitusmarkkinoiden yhtenäistämiseksi. Pörssisäätiö totesi, että se suhtautuu positiivisesti ehdotettuihin lakimuutoksiin ja muutosten taustalla vaikuttavaan EU-lainsäädäntöön. Suomen Yrittäjät ry katsoi lausunnossaan, että ehdotus saattaa periaatteessa lisätä yritysrahoituksen saatavuutta, mutta samaan aikaan kiristyvä sääntely saattaa kuitenkin nostaa rajat ylittävien toimijoiden kynnystä tulla Suomen markkinoille. Näin ollen ehdotuksen kokonaisvaikutukset jäänevät Suomen Yrittäjät ry:n näkemyksen mukaan olemattomiksi.

Pääomasijoittajat ry esitti, että uusi sääntely johtaa todennäköisesti vaihtoehtorahastojen kansainvälisen varainkeruun vähenemiseen, mikä tulisi huomioida hallituksen esitysluonnoksen yleisperusteluiden vaikutusarvioinnissa. Pääomasijoittajat ry kiinnitti huomiota siihen, että sääntely tuo kilpailuetua muiden suurempien markkinoiden suuremmille toimijoille, joilla on parempi kyky kantaa hallinnollisia kustannuksia. Sääntelyllä voidaan siten Pääomasijoittajat ry:n näkemyksen mukaan arvioida olevan erityisen kielteisiä vaikutuksia suomalaisten rahastojen rajat ylittävään varainkeruuseen. Esityksen jatkovalmistelussa esityksen vaikutusarvioita on täydennetty kansainvälisen varainkeruun näkökulmasta.

FINE piti hallituksen esityksessä ehdotettuja muutoksia yleisesti kannatettavina ja totesi, että sijoittajansuojan kannalta on tarkoituksenmukaista, että kevennykset ennakkomarkkinointiin liittyviin velvoitteisiin koskevat vain ammattimaisia sijoittajia ja että mahdollisesti ei-ammattimaisille sijoittajille suunnatussa ennakkomarkkinoinnissa tulisi aina noudattaa markkinointiin liittyviä tiedonanto- ja muita velvoitteita täysimääräisesti.

KKV piti kannatettavana luonnoksessa ehdotettua rekisteröitymisvelvollisten vaihtoehtorahastojen hoitajien luotettavuuden arviointiin tehtävää tiukennusta rekisteröimien edellytysten osalta. Lisäksi KKV kannatti luonnoksessa esitettyä mahdollisuutta rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröitymisen perumisesta. KKV kiinnitti kuitenkin huomiota kansalliseen harkintavaltaan koskien vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinointia ei-ammattimaisille sijoittajille. KKV:n näkemyksen mukaan olisi tarpeen selvittää, onko olemassa perustetta ja tarvetta mahdollistaa vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinointi ei-ammattimaisille kuluttajan asemassa oleville sijoittajille direktiivin rajoittamismahdollisuudet huomioden. Kuluttajaliitto ilmoitti lausunnossaan kannattavansa pääosin luonnosta hallituksen esitykseksi, mutta toivoi, että jatkovalmistelussa kiinnitettäisiin huomiota kuluttajavaikutuksiin etenkin, kun kyse

on vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinoinnista muille kuin ammattimaisille sijoittajille. Esi-tyksen jatkovalmistelussa esityksen perusteluja ja vaikutusarvioita on täydennetty KKV:n ja Kuluttajaliiton esittämien huomioiden johdosta.

Lausunnonantajien yksityiskohtaisempi säännöskohtainen lausuntopalaute keskittyi erityisesti ennakkomarkkinointia koskeviin säännöksiin. Tätä palautetta, kuten myös palautteen johdosta tehtyjä muutoksia esitykseen, on kuvattu tarkemmin jäljempänä.

Finanssiala ry:n mukaan ennakkomarkkinointia olisi syytä tarkastella erikseen rahaston ”koti-maan” näkökulmasta verrattuna tilanteisiin, missä rahastoa markkinoidaan myös muissa maissa. Ennakkomarkkinointi tietyssä maassa ei estä *reverse solicitation* -merkintöjä sellaisesta toisesta maasta, missä rahastoa ei ole lainkaan ennakkomarkkinoitu. Finanssialan lausunnon johdosta esityksen perusteluja on täsmennetty tältä osin epäselvyyksien välttämiseksi. Finanssiala ry piti toimiluvallisia vaihtoehtorahastojen hoitajia koskevan sääntelyn ulottamista myös rekisteröity-misvelvollisiin ja ulkomaisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin kannettavana tasavertaisten kilpai-luedellytysten takia.

Finanssiala ry ehdotti lausunnossaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 a luvun 3 §:n 2 momentin poistamista, sillä Finanssiala ry:n tulkinnan mukaan siinä esitetyt *reverse soli-citation* -merkinnät eivät voisi tulla kyseeseen, ellei rahastoa ole perustettu. Finanssiala ry:n mukaan säännös olisi looginen tilanteissa, missä se koskisi ulkomaisen rahaston markkinointia Suomeen, mutta näitä tilanteita säännellään 19 ja 20 luvuissa. Esiytyksen jatkovalmistelussa Fi-nanssiala ry:n lausunnosta huolimatta 13 a luvun 3 §:n 2 momentissa säädettyä 18 kuukauden rajoitusta ei kuitenkaan ole poistettu, sillä Finanssiala ry:n tulkinta ei ole yhdenmukainen direk-tiivin sanamuodon kanssa. Muutosdirektiivissä ei tehdä eroa sen suhteen, onko kyse markki-noinnista rahaston kotimaassa vai myös muissa maissa, eikä 18 kuukauden aikarajoitus ole riip-puvainen siitä, onko vaihtoehtorahastoa perustettu. Aikarajoituksen poistaminen 13 a luvun 3 §:n 2 momentista saattaisi luoda riskin markkinoinnin menettelytapasäännösten kiertämisestä, jos vaihtoehtorahastosta ei tehtäisi markkinoinnin aloitusilmoitusta sääntelyn edellyttämällä ta-valla.

Lisäksi Finanssiala ry piti lainsäädännön voimaantuloaikataulua haasteellisena ja esitti lakiin kuuden kuukauden siirtymäsäännöstä ennakkomarkkinointia koskevien säännösten osalta. Esi-tyksen jatkovalmistelussa siirtymäsäännöstä ei esitetty direktiivin viivästyneen implementoi-nin johdosta, sillä kansallinen siirtymäsäännös saattaisi aiheuttaa epäselvyyksiä erityisesti rajat ylittämissä ennakkomarkkinointitilanteissa.

Finanssivalvonta lausui kannattavansa ennakkomarkkinointia koskevien säännösten kansallista ulottamista myös rekisteröitymisvelvollisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin sekä kolmansiin maihin sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin. Finanssivalvonta huomautti lisäksi lau-sunnossaan ennakkomarkkinointia koskevan 13 a luvun 1 §:n säännöksen tarkoittavan sitä, että vain jo rekisteröityneellä taikka toimiluvan saaneella yhtiöllä on oikeus ennakkomarkkinoida. Kun ennakkomarkkinointia harjoittaa vain sellainen yhtiö, joka on jo Finanssivalvonnan val-vonnassa, voidaan paremmin varmistua siitä, että yhtiö noudattaa sääntelyä ja että sillä on riit-tävät edellytykset vaihtoehtorahastojen hoitajana toimimiseen. Tämä on Finanssivalvonnan mu-kaan erityisen tärkeää, kun ennakkomarkkinoinnin kohteena ovat ei-ammattimaiset asiakkaat. Lausunnon johdosta säännöksen yksityiskohtaisia perusteluja on selvennetty tältä osin esityksen jatkovalmistelussa, jotta vaatimus rekisteröitymisestä tai toimiluvasta käy selvemmin ilmi.

Pääomasijoittajat ry piti perusteltuna esityksessä valittua mallia, jossa ennakkomarkkinointia koskeva sääntely koskee myös rekisteröitymisvelvollisia AIFM-yhtiöitä sekä markkinointia ei-

ammattimaisille asiakkaille. Pääomasijoittajat ry:n mukaan muu vaihtoehto tarpeettomasti moinimutkaistaisi tilanteita ja erilaisia toimintatapoja. Pääomasijoittajat ry:n mukaan direktiivin edellytykset sille, että joillekin suomalaisille ennakkomarkkinointi johtaisi *reverse solicitationin* soveltumattomuuteen ylipäänsä Suomessa, eivät ole selviä. Kun suljettujen AIF-rahastojen markkinointi edelleen suurelta osin tapahtuu suoraan yksittäisin sijoittajakontaktein, on myös hyvin mahdollista, että yhdelle sijoittajalle tehdystä ennakkomarkkinoinnista tietämättä toinen sijoittaja on hoitajaan oma-aloitteisesti yhteydessä. Pääomasijoittajat ry:n mukaan tämän mahdollisuuden poissulkeminen tuntuu tarpeettomalta. Esityksen jatkovalmistelussa säännöksiin ei ole tältä osin ehdotettu muutoksia, sillä muutosdirektiivistä ei löydy tukea tulkinnalle, jonka mukaan 18 kuukauden määräaika soveltuisi pelkästään niihin sijoittajiin, jotka ovat olleet ennakkomarkkinoinnin kohteena. Määräajan tarkoituksena on pyrkiä estämään markkinointia koskevien säännösten kiertäminen, joten toisenlainen tulkinta voisi merkittävästi vaikeuttaa ennakkomarkkinointia koskevien säännösten valvontaa.

Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy esitti, että vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 a luvun 4 §:n 1 momenttiin ehdotetun säännöksen sisältämä sijoituspalveluyrityksen määritelmä ei kata kolmannen maan yritystä, joka Finanssivalvonnan toimiluvalla tarjoaa sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa sekä tarjoaa oheispalveluita Suomessa sijoituspalvelulain (747/2012) 5 luvun 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla sivuliikettä perustamatta. Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy katsoi, että ehdotuksen sananmuodon mukaan edellä mainittu kolmannen maan yritys ei täten voisi ennakkomarkkinoida vaihtoehtorahastoja Suomessa. Koska tällaisilla yrityksillä on kuitenkin sijoituspalvelulain mukaan oikeus tarjota sijoituspalvelua Suomessa (muun muassa markkinoida rahastoja) ammattimaisille asiakkaille toimilupansa puitteissa, Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy esitti, että erottelulle ei ole perustetta. Lausunnosta huolimatta vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 a luvun 4 §:n 1 momenttiin ei ole ehdotettu muutoksia kolmannen maan yritysten osalta. AIFMD:n 30 a artiklan 3 kohta määrittelee kattavasti ne kolmannet osapuolet, jotka ainoastaan saavat harjoittaa ennakkomarkkinointia vaihtoehtorahastojen hoitajan lukuun. Direktiivin sanamuodon ei voida suoraan katsoa mahdollistavan ennakkomarkkinoinnin sallimista myös Hannes Snellman Asianajotoimisto Oy:n esittämille toimijoille. Vaikka kolmannen maan yrityksillä on sijoituspalvelulain mukaan oikeus tarjota sijoituspalvelua Suomessa, ei tästä suoraan seuraa se, että niillä olisi lupa toimia ”Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU mukaisena sijoituspalveluyrityksenä”. Koska AIFMD:n 30 a artiklan 3 kohdan mukainen sääntelyvelvoite merkittävästi rajoittaa ennakkomarkkinointiin oikeutettujen toimijoiden joukkoa, esityksen jatkovalmistelussa ei ole katsottu perustelluksi saattaa myöskään tältä osin kolmanteen maahan sijoittautuneita vaihtoehtorahastojen hoitajia edullisempaan asemaan suhteessa ETA-valtioihin sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin.

Finanssivalvonta lausui kannattavansa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ään ehdotettua viittauksen lisäystä lain 7 luvun 9 §:ään. Finanssivalvonta kuitenkin huomautti, että Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a ja 32 c §:ään tulisi myös lisätä viittaus vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ään, jotta Finanssivalvonta voi soveltaa kyseisiä valvontavaltuuksia rekisteröitymisvelvollisiin hoitajiin. Finanssivalvonta lausui myös kannattavansa sijoitusrahastolain 3 luvun 3 §:ään ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotettuja muutoksia. Finanssivalvonta piti erityisesti Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:ään tehtyjä täsmennyksiä Finanssivalvonnan toiminnan kannalta tärkeitä. Lausunnon johdosta esitykseen on jatkovalmistelussa lisätty muutosehdotukset myös Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a ja 32 c §:n muuttamisesta.

FINE piti hyvänä, että säännösten mukaan markkinoinnin lopettamisen yhteydessä palveluntarjoajalla on velvollisuus tiedottaa muutoksista sekä tehdä yleinen lunastustarjous, mutta kiinnitti

huomioita siihen, että ei-ammattimaisten asiakkaiden käytettävissä olevien järjestelyjen yhteydessä ei ole erillistä mainintaa markkinointiin mahdollisesti liittyvien erimielisyyksien käsitteystä.

Finanssiala ry ehdotti lausunnossaan myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvun 6 ja 6 a–6 c §:n sanamuotojen yhdistämistä siten, että Finanssivalvonnalle asetettaisiin kaikissa edellä mainituissa säännöksissä 15 pankkipäivän aikaraja ryhtyä toimenpiteisiin. Esityksen jatkovalmistelussa markkinointia koskevien tietojen muuttumista koskevan 6 a §:n sanamuoto ”viipymättä” on pidetty ennallaan, koska kyseinen vaatimus tulee suoraan AIFMD:n 31 artiklan 4 kohdasta.

Pääomasijoittajat ry katsoi, että vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 12 luvun 1 §:n 4 momenttiin olisi perusteltua tuoda olennaisuuskriteeri liittyen markkinointi-ilmoituksen yhteydessä annettujen tietojen päivittämiseen. Vaikka tämä vastaa Pääomasijoittajat ry:n mukaan useimpien maiden ja Suomen käytäntöjä, esityksen jatkovalmistelussa ei ole esitetty muutoksia kyseiseen momenttiin, sillä olennaisuuskriteerin olemassaolo on jo aiemmin tuotu esille säännöksen esitöissä.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Sijoitusrahastolaki

1 luku Yleiset säännökset

1 §. *Soveltamisala ja rahastoyhtiöön sovellettava muu lainsäädäntö.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 7 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittauksen rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan asetukseen.

3 luku Toimintaehtelytykset ja vähimmäispääoma.

3 §. *Rahastoyhtiön hallitus.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Momentissa selvennettäisiin, että rahastoyhtiön hallituksen jäsenet valitsee rahastoyhtiön yhtiökokous. Uuden sijoitusrahastolain (213/2019) säätämisen yhteydessä luovuttiin rahasto-osuudenomistajien valitsemasta hallituksen jäsenestä. Sen sijaan säädettiin, että hallituksen jäsenistä vähintään kolmasosan tulee olla riippumattomia. Riippumattomilta jäseniltä vaaditaan enemmän osaamista ja kokemusta kuin, mitä rahasto-osuudenomistajien valitsemalta jäseneltä edellytettiin (HE 243/2018 vp, s. 56 ja 86). Samalla sijoitusrahastolaissa luovuttiin myös säännöllisestä rahasto-osuudenomistajien kokouksesta. Nykyisessä sijoitusrahastolaissa ei ole määritelty, mikä taho valitsee rahastoyhtiön hallituksen jäsenet, vaan sovellettavaksi tulevat osakeyhtiölain (624/2006) 6 luvun 9 §:n yleiset säännökset. Näin ollen on olemassa edelleen se mahdollisuus, että rahasto-osuudenomistajien kokous valitsee osan rahastoyhtiön hallituksen jäsenistä, mitä ei voida pitää uuden sijoitusrahastolain tarkoituksen mukaisena. Ehdotettu säännös rahastoyhtiön hallitusten jäsenten valinnasta olisi tarpeen, jotta voidaan varmistua siitä, että riippumattomilla jäsenillä on riittävä osaaminen ja kokemus tehtävänsä suorittamista varten. Rahastoyhtiö ja sen hallitus vastaavat siitä, että hallituksen jäsenillä on riittävä osaaminen ja kokemus tehtävänsä hoitamiseen. Mikäli rahasto-osuudenomistajat valitsevat rahastoyhtiön hallituksen jäsenen, ei rahastoyhtiöllä ja sen hallituksella ole tosiasiallisesti mahdollista vastata ja valvoa hallituksen jäsenen osaamista ja kokemusta.

15 luku Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus

1 §. Markkinointiperiaatteet. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen johdosta. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin edelleen voimassa olevaa lakia vastaavasti siitä, että rahasto-osuuksia markkinoitaessa on käytettävä suomen tai ruotsin kieltä tai Finanssivalvonnan hyväksymää muuta kieltä, jos Finanssivalvonta sitä vaatii. Markkinointia koskevien kielivaatimusten säilyttäminen kansallisessa laissa on edelleen perustelua markkinoinnin ymmärrettävyyden turvaamiseksi.

Pykälän *2 momentti* sisältäisi informatiivisen viittauksen rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan asetukseen, jonka 4 artiklassa asetetaan yhdenmukaistetut säännöt sijoittajille suunnattua mainontaa koskevista vaatimuksista ETA-valtioissa. Kyseisen artiklan nojalla rahastoyhtiön on muun muassa varmistettava, että kaikki sijoittajille suunnattu mainonta on tunnistettavissa sellaiseksi ja mainonnassa kuvataan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien ostamiseen liittyvät riskit ja tuotot yhtä näkyvästi. On myös varmistettava, että kaikki mainonnan sisältämät tiedot ovat tasapuolisia ja selkeitä eivätkä johda harhaan. Lisäksi sellainen mainonta, joka sisältää erityisiä tietoja sijoitusrahastosta, ei saa olla ristiriidassa rahastoesitteen tai avaintietoesitteen tietojen kanssa. Voimassa olevan 2 momentin mukaiset kansalliset markkinointivaatimukset ehdotetaan kumottavaksi, sillä niiden taustalla ollut sijoitusrahastodirektiivin 77 artikla on kumottu muutospäätöksellä. Ehdotus vastaa tältä osin muutospäätöksellä 1 artiklan 2 kohtaa.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi informatiivisen viittaussäännöksen rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 7 artiklaan, jossa säädetään Finanssivalvonnalle oikeus vaatia ennakoilmoitusta markkinointiaineistosta. Jotta toimijat voivat tietää, vaatiiko Finanssivalvonta tällaista ennakoilmoitusta ja millainen menettelyn mahdollinen sisältö on, Finanssivalvonnan on asetuksen mukaisesti julkaistava ennakoilmoitusta koskevat menettelyt verkkosivustollaan.

Voimassa olevan pykälän 3 momentin säännökset velvollisuudesta ilmoittaa rahastoesitteessä ja tarvittaessa markkinointiaineistoissa sijoitusrahaston varojen nettoarvon huomattavasta vaihtelusta ehdotetaan siirrettäväksi 2 §:n uuteen 2 momenttiin.

2 §. Riskikeskittymien ja varojen nettoarvon vaihtelun ilmoittaminen rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa. Pykälän *otsikko* ehdotetaan muutettavaksi pykälään lisättävän uuden momentin johdosta. Pykälään lisättäisiin *uusi 2 momentti*, jossa säädettäisiin voimassa olevaa 1 §:n 3 momenttia vastaavasti velvollisuudesta ilmoittaa rahastoesitteessä ja tarvittaessa markkinointiaineistoissa sijoitusrahaston varojen nettoarvon huomattavasta vaihtelusta sijoituksen koostumuksen tai niiden hoidossa käytettävien menetelmien johdosta. Momentti vastaa sijoitusrahastodirektiivin 70 artiklan 3 kohtaa.

21 luku **Säilytysyhteisön tehtävät**

5 §. Säilytystoiminnan ulkoistamisen edellytykset. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 5 momentti*. Momentissa säädettäisiin sijoitusrahastodirektiivin 22 a artiklan 4 kohdan mukaisesti siitä, että säilytystoiminnan ulkoistamiseksi ei katsottaisi selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/26/EY tarkoitettujen palvelujen tarjoamista mainitussa direktiivissä tarkoitetuissa arvopaperien selvitysjärjestelmissä eikä vastaavien palvelujen tarjoamista kolmansien maiden selvitysjärjestelmissä. Momentilla korjattaisiin komission Suomelle esittämä puute niin sanotun UCITS V -direktiivin (2014/91/EU) täytäntöönpanossa.

22 luku **Rahastoyhtiön toiminta ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailta**

1 §. *Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikkeen välityksellä.* Pykälän 5 ja 6 momenttiehdotetaan kumottavaksi, sillä ne siirrettäisiin sisällöllisesti uuteen 2 a §:ään ilmoitettujen tietojen muuttumisesta.

2 a §. *Ilmoitettujen tietojen muuttuminen.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin ilmoitusmenetelystä silloin, kun rahastoyhtiön isäntävaltioon perustamaa sivuliikettä koskevat tiedot muuttuvat. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin rahastoyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa 1 §:n 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitettuja tietoja koskevista muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa Finanssivalvonnalle sekä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Näillä muutoksilla tarkoitettaisiin esimerkiksi muutoksia rahastoyhtiön isäntävaltiossa harjoitetussa toiminnassa taikka sivuliikkeen hallintorakenteessa, riskienhallintamenetelmissä tai vastuuhenkilöissä. Säännös vastaa asiallisesti voimassa olevan 1 §:n 5 momentin säännöstä, jolla on pantu täytäntöön sijoitusrahastodirektiivin 17 artiklan 8 kohdan ensimmäinen alakohta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta kieltää määräajassa rahastoyhtiön sivuliikkeen toimintaan ehdotettu muutos. Finanssivalvonnan tulisi 15 työpäivän kuluessa kieltää sivuliikkeen toimintaan 1 momentin mukaisesti ilmoitettu muutos, jos rahastoyhtiö ei muutoksen johdosta enää noudattaisi sijoitusrahastolakia. Finanssivalvonnan tulisi ilmoittaa kiellosta myös rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin, jos rahastoyhtiö toteuttaa muutoksen sen jälkeen, kun se on saanut Finanssivalvonnalta asiaa koskevan kiellon. Finanssivalvonnan olisi viipymättä ilmoitettava toteuttamistaan toimenpiteistä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos rahastoyhtiön toimiluvan laajuuteen tai niitä sijoitusrahastotyyppisiä mahdollisesti koskeviin rajoituksiin, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa, on tehty muutoksia. Finanssivalvonnan olisi muutettava vastaavasti 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun todistukseen sisältyvät tiedot. Säännös vastaa asiallisesti voimassa olevan 1 §:n 6 momentin säännöstä, jolla on pantu täytäntöön sijoitusrahastodirektiivin 17 artiklan 9 kohta.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 1 kohtaa (sijoitusrahastodirektiivin 17 artiklan 8 kohtaan lisätty toinen ja kolmas alakohta).

3 §. *Finanssivalvonnan oikeus vaatia luvan edellytysten täyttämistä.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälässä säädettäisiin pitkälti voimassa olevaa pykälää vastaavasti Finanssivalvonnan mahdollisuudesta puuttua rahastoyhtiön muussa kuin ETA-valtiossa olevan sivuliikkeen toimintaan, jos rahastoyhtiö ei täytä 2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä. Pykälästä poistettaisiin kuitenkin viittaus 1 §:ään, sillä rahastoyhtiön ETA-valtioon perustaman sivuliikkeen osalta asiasta säädettäisiin erikseen uudessa 2 a §:ssä.

7 §. *Rahasto-osuuksien markkinointi muussa ETA-valtioissa kuin Suomessa.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Momentissa säädettäisiin edelleen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle, jos rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö aikoo markkinoida Suomessa hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa. Voimassa olevan momentin 1–3 kohdan mukaisia vaatimuksia ilmoitukseen liitettävistä tiedoista ja selvityksistä täydennettäisiin vastaamaan sijoitusrahastodirektiivin 93 artiklan 1 kohtaan tehtyjä muutoksia. Momentin 1 kohta vastaisi voimassa olevaa 1 kohtaa järjestelyistä,

jotka on tehty rahasto-osuuksien markkinoimiseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa. Ilmoitukseen olisi uuden *2 kohdan* mukaan liitettävä myös sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen tarvitsemat tiedot palkkioiden ja maksujen perimiseen, kuten osoite tätä varten. Momentin uuden *3 kohdan* mukaan ilmoituksessa olisi lisäksi oltava tiedot järjestelyistä 7 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi. Momentin 4 ja 5 kohta vastaisi voimassa olevaa 2 ja 3 kohtaa.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 5 kohdan a alakohtaa (sijoitusrahastodirektiivin 93 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta).

7 a §. *Sijoittajien käytettävissä olevat järjestelyt sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta toteuttaa sijoitusrahastodirektiivin 92 artiklassa tarkoitetut järjestelyt siinä yksilöityjen tehtävien hoitamiseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa. Näiden järjestelyjen toteuttaminen ei kuitenkaan edellyttäisi sitä, että rahastoyhtiön tai ETA-rahastoyhtiön tulisi olla fyysisesti läsnä kyseisessä ETA-valtiossa tai että se nimeäisi kolmannen osapuolen hoitamaan näitä tehtäviä. Järjestelyt voitaisiin tarjota myös sähköisesti. Pykälän *1 momentissa* lueteltaisiin sijoitusrahastodirektiivin 92 artiklan 1 kohtaa vastaavasti ne tehtävät, joiden hoitamista varten rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön olisi toteuttava tarvittavat järjestelyt.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin järjestelyjä koskevista kielivaatimuksista.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin siitä, että pykälässä yksilöidyt tehtävät voi rahastoyhtiön ja ETA-rahastoyhtiön puolesta tai sen kanssa tarjota sellainen kolmas osapuoli, johon sovelletaan näitä tehtäviä koskevaa sääntelyä ja valvontaa. Kolmannen osapuolen nimeämisestä on oltava todisteena kirjallinen sopimus.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 4 kohtaa (sijoitusrahastodirektiivin muutettu 92 artikla).

8 §. *Rahastoyhtiön velvollisuus pitää asiakirjat ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen saatavilla.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän *1 momentti* vastaisi voimassa olevaa 1 momenttia sillä muutoksella, että lakiviitaukset korjattaisiin vastaamaan 7 §:ään ehdotettuja muutoksia.

Pykälän *2 momentti* vastaisi voimassa olevaa 3 momenttia lakiteknisin viittauseroiksi. Voimassa oleva 2 momentti ehdotetaan sisällöllisesti siirrettäväksi uuteen 9 a §:ään rahasto-osuuksien markkinoimista koskevien tietojen muuttumisesta.

9 a §. *Rahasto-osuuksien markkinoimista koskevien tietojen muuttuminen.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin sijoitusrahastodirektiivin 93 artiklan 8 kohdan mukaisesta ilmoitusmenettelystä silloin, kun rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön ilmoittamiin tietoihin sijoitusrahaston markkinoimiseksi muussa ETA-valtiossa kohdistuu muutoksia. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuudesta 7 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin kohdistuvista muutoksista. Momentti vastaisi pitkälti voimassa olevaa 8 §:n 2 momenttia, mutta sitä laajennettaisiin vastaamaan sijoitusrahastodirektiiviin tehtyjä muutoksia. Sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten lisäksi muutoksista olisi jatkossa ilmoitettava myös Finanssivalvonnalle. Muutos liittyy Finanssivalvonnalle jäljempänä 2 momentissa ehdotettuihin uusiin velvollisuuksiin. Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuutta laajennettaisiin

myös siten, että sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinointia koskeviin järjestelyihin tehtävien muutosten lisäksi olisi ilmoitettava muutoksista myös sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen tarvitsemiin tietoihin palkkioiden ja maksujen perimiseksi tai niistä ilmoittamiseksi sekä 7 a §:n 1 momentin mukaisiin järjestelyihin. Muutoksista olisi ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin Finanssivalvonnan uudesta velvollisuudesta kieltää 15 työpäivän kuluessa rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön 1 momentin mukaisesti ilmoittama muutos, jos rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö ei muutoksen johdosta enää noudattaisi sijoitusrahastolakia. Finanssivalvonnan olisi lisäksi ilmoitettava asiasta sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Pykälän 3 *momentissa* säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuuksista ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kieltää sijoitusrahaston markkinointi, jos rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö toteuttaa 1 momentissa tarkoitetun muutoksen Finanssivalvonnan kiellostä huolimatta. Finanssivalvonnan tulisi lisäksi viipymättä ilmoittaa toteuttamistaan toimenpiteistä sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 5 kohdan b alakohtaa (sijoitusrahastodirektiivin 93 artiklan 8 kohta).

10 §. *Finanssivalvonnan velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 *momentti*, jossa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön säännösten vastaisen toiminnan lopettamiseksi myös silloin, kun ilmoituksen tekee sen ETA-valtion toimivaltainen viranomainen, jonka osalta rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö on ilmoittanut sijoitusrahaston markkinoinnin lopettamisesta 12 §:ssä säädetyllä tavalla. Sijoitusrahastodirektiiviin lisättävän uuden 93 a artiklan 6 kohdan mukaan markkinoinnin päättämistä koskevassa ilmoituksessa yksilöidyn jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin yhteissijoitusyrityksen vastaanottavan jäsenvaltion toimivaltaisilla viranomaisilla 21 artiklan 2 kohdan, 97 artiklan 3 kohdan ja 108 artiklan mukaisesti.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 6 kohtaa (sijoitusrahastodirektiivin 93 a artiklan 6 kohta).

12 §. *Markkinoinnin lopettaminen sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa.* Pykäliä olisi uusi ja siinä säädettäisiin sijoitusrahastodirektiivin 93 a artiklan mukaisesta oikeudesta päättää markkinointijärjestelyt sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa. Pykälässä säädettäisiin yhdenmukaistetuista vaatimuksista ja menettelystä rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön Suomessa hoitaman sijoitusrahaston markkinoinnin lopettamiseksi toisessa ETA-valtiossa sen jälkeen, kun sijoitusrahaston markkinoinnista kyseisessä ETA-valtiossa on aiemmin tehty 7 §:ssä tarkoitettu ilmoitus. Markkinoinnin lopettaminen olisi siten käännteinen menettely markkinoinnin aloittamista koskevalle ilmoitukselle tilanteessa, jossa rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö haluaa poistua kyseisiltä markkinoilta. Markkinoinnin lopettaminen voisi koskea kaikkia sijoitusrahaston rahasto-osuuksia tai esimerkiksi sijoitusrahaston tiettyä osuuslajia. Markkinoinnin lopettamista koskeva ilmoitus tehtäisiin Finanssivalvonnalle, joka huolehtisi ilmoituksen edelleen lähettämisestä asianomaisiin ETA-valtioihin ja ESM:lle.

Markkinoinnin lopettamiseksi rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön olisi 1 *momentin* mukaan tehtävä yleinen lunastustarjous kaikista kyseisessä ETA-valtiossa sijoittajien hallussa olevista markkinoinnin lopettamista koskevan ilmoituksen kohteena olevista sijoitusrahaston osuuksista. Lunastustarjouksen tulisi olla julkisesti saatavilla vähintään 30 työpäivää ja

se olisi osoitettava suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa oleville rahasto-osuudenomistajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa. Lisäksi aikomus lopettaa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinointi kyseisessä ETA-valtiossa olisi julkaistava julkisesti saatavilla olevalla välineellä. Tämän välineen tulisi olla yleisesti käytössä sijoitusrahaston markkinoinnissa ja asianmukainen sijoitusrahaston tyypillisen sijoittajan kannalta. Se voisi olla myös sähköinen väline. Markkinoinnin lopettamiseksi rahastoyhtiön tai ETA-rahastoyhtiön olisi muutettava tai päätettävä välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, jotta estetään markkinoinnin lopettamisilmoituksessa yksilöityjen rahasto-osuuksien kaikenlainen uusi tai jatkuva, suora tai välillinen tarjoaminen ja kohdentaminen kyseisessä ETA-valtiossa.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin yleiseen lunastustarjoukseen ja markkinoinnin lopettamista koskevaan ilmoitukseen sovellettavista kielivaatimuksista. Lisäksi momentissa säädettäisiin velvollisuudesta selkeästi kuvata rahasto-osuudenomistajille aiheutuvat seuraukset siitä, jos he eivät hyväksy rahasto-osuuksiinsa kohdistuvaa lunastustarjousta.

Pykälän 3 *momentissa* säädettäisiin markkinoinnin lopettamiseen sovellettavasta ilmoitusmenettelystä.

Pykälän 4 *momentissa* säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta tarkastaa rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tekemä ilmoitus sekä toimittaa se viimeistään 15 työpäivän kuluttua vastaanottamisesta ilmoituksessa yksilöidyn sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille sekä ESM:lle. Finanssivalvonnan olisi lisäksi viipymättä ilmoitettava rahastoyhtiölle tai ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle ilmoituksen toimittamisesta.

Pykälän 5 *momentin* mukaan rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön olisi lopetettava sijoitusrahaston rahasto-osuuksien kaikenlainen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta kyseisessä ETA-valtiossa ilmoitetaan.

Pykälän 6 *momentissa* säädettäisiin lisäksi rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuudesta sijoittajia kohtaan sen jälkeen, kun sijoitusrahaston markkinoinnin lopettamisesta on ilmoitettu. Markkinoinnin lopettamisilmoituksesta ja yleisestä lunastustarjouksesta huolimatta rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön olisi toimitettava momentissa säädetyt tiedot ja asiakirjat edelleen niille kyseisessä ETA-valtiossa oleville sijoittajille, joiden hallussa olisi sijoitusrahaston rahasto-osuuksia. Vastaavat tiedot ja asiakirjat olisi lisäksi toimitettava Finanssivalvonnanle. Muutosdirektiivin mukaan sijoittajille olisi toimitettava sijoitusrahastodirektiivin 68–82 artiklan ja 94 artiklan nojalla vaaditut tiedot. Tämän johdosta tiedonantovelvollisuuden osalta viitattaisiin 9 §:ssä tarkoitettuihin tietoihin ja asiakirjoihin sekä niiden muutoksiin. Tiedonantovelvollisuus voitaisiin täyttää käyttämällä sähköisiä tai muita etäviestintäkeinoja.

Pykälän 7 *momentissa* säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot kaikista muutoksista 7 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin myös sen jälkeen, kun markkinointijärjestelyjen päättämisestä kyseisessä ETA-valtiossa on ilmoitettu.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 6 kohtaa (sijoitusrahastodirektiivin 93 a artiklan 1–5 ja 7 kohta).

23 luku **Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa**

1 §. Notifikaatioilmoitus. Pykälän 1, 4 ja 5 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin pitkälti voimassa olevaa lakia yhteissijoitusyrityksen oikeudesta markkinoida osuuksiaan Suomessa, jos sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut markkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle. Voimassa olevan momentin 1–4 kohdassa säädettyjä vaatimuksia ilmoituksessa olevista tiedoista ja selvityksistä tarkistettaisiin vastaamaan sijoitusrahastodirektiivin 93 artiklan 1 kohtaan lisättyjä vaatimuksia. Ilmoituksessa olisi edelleen oltava momentin 1 kohdan mukaan tiedot järjestelyistä, jotka on tehty yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi Suomessa ja maininta siitä, että yhteissijoitusyrityksen osuuksia markkinoi yhteissijoitusyritystä hoitava rahastoyhtiö. Jatkossa ilmoituksessa tulisi uuden 2 kohdan mukaan olla myös Finanssivalvonnan tarvitsemat tiedot palkkioiden ja maksujen perimiseen tai niistä ilmoittamiseen sekä uuden 3 kohdan mukaan tiedot 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi toteutetuista järjestelyistä. Voimassa olevan momentin 2–4 kohtaa vastaavasti ilmoituksessa olisi oltava myös yhteissijoitusyrityksen rahastosäännöt tai perustamisasiakirjat, rahastoesite, viimeisin vuosikertomus ja sen jälkeen julkistettu puolivuotiskatsaus (uusi 4 kohta) sekä yhteissijoitusyrityksen avaintietoesite (uusi 5 kohta) ja yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen todistus siitä, että yhteissijoitusyritys täyttää sijoitusrahastodirektiivissä säädetyt edellytykset (uusi 6 kohta).

Pykälän *4 momentin* viittaukset muutettaisiin vastaamaan 1 momenttiin ehdotettuja muutoksia.

Pykälän *5 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi siten, että yhteissijoitusyrityksen velvollisuutta ilmoittaa Finanssivalvonnalle kirjallisesti jo ilmoitettuihin tietoihin tehtävistä muutoksista laajennettaisiin. Markkinoimista koskevien järjestelyjen lisäksi olisi ilmoitettava muutoksista myös Finanssivalvonnan tarvitsemiin tietoihin palkkioiden ja maksujen perimiseksi tai niistä ilmoittamiseksi sekä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi toteutettuihin järjestelyihin. Muutoksista olisi myös ilmoitettava viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 5 kohtaa (sijoitusrahastodirektiivin 93 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta ja 8 kohta)

2 §. Sijoittajien käytettävissä olevat järjestelyt Suomessa. Pykäle ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän *otsikko* päivitetäisiin vastaamaan pykälän muuttunutta sisältöä. Pykälässä säädettäisiin yhteissijoitusyrityksen velvollisuudesta toteuttaa sijoitusrahastodirektiivin 92 artiklassa tarkoitettujen järjestelyjen siinä yksilöityjen tehtävien hoitamiseksi, jos yhteissijoitusyritys aikoo markkinoida osuuksia Suomessa. Voimassa olevaan säännökseen nähden yhteissijoitusyrityksen asetettavat vaatimukset kasvaisivat. Näiden järjestelyjen toteuttaminen ei kuitenkaan edellyttäisi sitä, että yhteissijoitusyrityksen tulisi olla fyysisesti läsnä Suomessa tai että se nimeäisi kolmannen osapuolen hoitamaan näitä tehtäviä. Järjestelyt voitaisiin tarjota myös sähköisesti. Pykälän *1 momentissa* yksilöitäisiin ne tehtävät, joiden hoitamista varten järjestelyt olisi jatkossa toteutettava.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin 1 momentissa tarkoitettuja järjestelyjä koskevista kielivaatimuksista. Näitä kielivaatimuksia tulisi noudattaa myös sähköisesti tarjottavissa järjestelyissä.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin yhteissijoitusyrityksen oikeudesta määrätä kolmas osapuoli tarjoamaan 1 momentissa tarkoitettujen järjestelyjen yhteissijoitusyrityksen puolesta tai tämän kanssa. Järjestelyt voisi tarjota sellainen kolmas osapuoli, johon sovelletaan hoidettavia tehtäviä koskevaa sääntelyä ja valvontaa. Tehtävien hoitamisesta tulisi laatia kirjallinen sopimus, jossa täsmennetään, mitä tehtäviä yhteissijoitusyritys ei hoida, ja jossa sovitaan kolmannen osapuolen tietojensaantioikeudesta yhteissijoitusyritykseltä.

HE 110/2021 vp

Pykälässä ei enää säädettäisi voimassa olevaa 2 momenttia vastaavasti yhteissijoitusyrityksen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle päätöksestään lopettaa osuuksien markkinoiminen Suomessa, sillä markkinoinnin lopettamisesta ehdotetaan säädettäväksi erikseen uudessa 7 §:ssä.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 4 kohtaa (sijoitusrahastodirektiivin muutettu 92 artikla).

3 §. *Markkinointivaatimuksia koskevien tietojen pitäminen saatavilla.* Pykälä ehdotetaan kumottavaksi kokonaisuudessaan. Voimassa olevan pykälän 1 momentissa säädetään sijoitusrahastodirektiivin 91 artiklan 3 kohdan mukaisesti Finanssivalvonnan velvollisuudesta pitää saatavilla tietoja laeista, asetuksista ja määräyksistä, joilla on erityistä merkitystä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi tarvittaville järjestelyille Suomessa. Koska kyseinen sijoitusrahastodirektiivin säännös on kumottu muutosdirektiivin 1 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ehdotetaan myös sitä vastaava kansallinen säännös kumottavaksi. Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa säädetään jatkossa toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta julkaista markkinointivaatimuksia koskevat kansalliset säännökset sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten ja vaihtoehtorahastojen osalta.

Voimassa olevan pykälän 2 momentissa säädetään valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuudesta komission sulautumisdirektiivin 2010/44/EU 30 artiklan täytäntöönpanemiseksi. Kyseinen asetuksenantovaltuus ehdotetaan kumottavaksi, koska sijoitusrahastodirektiivin 95 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen komission valtuus toteuttaa täytäntöönpanotoimenpiteitä 91 artiklan 3 kohdan osalta on kumottu. Kyseisen säädösvallan siirron johdosta komission sulautumisdirektiivin 30 artiklassa on säädetty tarkemmin niiden tietojen laajuudesta, jotka jäsenvaltioiden on 91 artiklan 3 kohdan mukaisesti annettava saataville. Komission sulautumisdirektiivin 30 artiklan kumoutuessa myös rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön lupahakemuksiin liitettävistä selvityksistä, palkitsemisjärjestelmästä, rahastoesteestä ja sijoitusrahastolain 13 luvussa tarkoitetuista rahoitusvälineistä sekä yhteissijoitusyrityksen saatavilla pidettävien tietojen laajuudesta annetun valtiovarainministeriön asetuksen (257/2019) 6 lukua yhteissijoitusyrityksen saatavilla pidettävistä tiedoista on tarpeen muuttaa tältä osin.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 1 artiklan 3 ja 7 kohtaa.

7 §. *Yhteissijoitusyrityksen markkinoinnin lopettaminen Suomessa.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin yhteissijoitusyrityksen markkinoinnin lopettamista koskevasta menettelystä Suomessa. Pykälä vastaisi sijoitusrahastodirektiivin 93 a artiklan sääntelyä yhteissijoitusyrityksen vastaanottaneen ETA-valtion osalta. Uusilla säännöksillä samalla korvattaisiin voimassa olevan 2 §:n 2 momenttiin sisällynyt kansallinen sääntely yhteissijoitusyrityksen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle päätöksestään lopettaa osuuksien markkinoiminen Suomessa. Sijoitusrahastodirektiivin 93 a artiklan mukaan yhteissijoitusyritys voi päättää markkinointijärjestelyt siinä ETA-valtiossa, jonka osalta se on tehnyt 93 artiklassa tarkoitetun ilmoituksen heti, kun artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät. Markkinoinnin lopettaminen voisi koskea kaikkia yhteissijoitusyrityksen Suomessa markkinoitavia osuuksia tai esimerkiksi tiettyä osuuslajia. Markkinoinnin lopettamista koskeva ilmoitus tehdään yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka huolehtii edelleen lähettämisestä Finanssivalvonnalle.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin edellytyksistä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnin lopettamiseksi Suomessa. Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnin lopettaminen edellyttäisi yleisen takaisinosto- tai lunastusarjouksen tekemistä kaikista tällaisista Suomessa osuudenomistajien hallussa olevista osuuksista. Yleisen takaisinosto- tai lunastusarjouk-

sen tulisi olla saatavilla vähintään 30 työpäivää ja se tulisi osoittaa erikseen kaikille niille Suomessa oleville yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa. Lisäksi ilmoitus yhteissijoituksen aikomuksesta lopettaa osuuksiensa markkinointi Suomessa tulisi julkaista julkisesti saatavilla olevalla välineellä. Markkinoinnin lopettaminen edellyttäisi myös sitä, että yhteissijoitusyritys muuttaa tai päättää välittäjien tai asiamiesten kanssa tekemiään sopimusjärjestelyjä siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, jotta estetään yhteissijoitusyrityksen osuuksien suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen Suomessa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua takaisinosto- tai lunastustarjousta ja 2 kohdassa tarkoitettua ilmoitusta koskevista kielivaatimuksista. Lisäksi niissä olisi selkeästi kuvattava yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille aiheutuvat seuraukset siitä, jos he eivät hyväksy yhteissijoitusyrityksen takaisinosto- tai lunastustarjousta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin yhteissijoitusyrityksen velvollisuudesta lopettaa osuuksiensa kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta Suomessa ilmoitetaan.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin yhteissijoitusyrityksen tiedonantovelvollisuudesta niitä Suomessa olevia sijoittajia kohtaan, joilla on edelleen hallussaan yhteissijoitusyrityksen osuuksia. Yhteissijoitusyritys voisi toimittaa tiedonantovelvollisuuden kohteena olevat 6 §:ssä tarkoitettut asiakirjat ja tiedot sekä niihin tehdyt muutokset myös sähköisesti tai käyttämällä muita etäviestintäkeinoja sillä edellytyksellä, että nämä tiedot ja asiakirjat sekä viestintäkeinot ovat sijoittajien saatavilla suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin siitä, että siitä päivästä, kun yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut Finanssivalvonnalle tiedot kaikista muutoksista 1 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin, Finanssivalvonta ei voi vaatia yhteissijoitusyritystä osoittamaan, että tämä noudattaa rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuja markkinointivaatimuksia koskevia säännöksiä Suomessa.

Ehdotus vastaa muutospäätöksen 1 artiklan 6 kohtaa (sijoitusrahastodirektiivin uusi 93 a artikla).

26 luku **Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus sekä asiakkaan tunteminen**

3 §. Rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuus. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin korvausperusteeksi myös rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen vastainen menettely. Kyseisen asetuksen 4 artiklassa säädetään sijoittajalle suunnattua markkinointiaineistoa koskevista vaatimuksista, joiden vastainen menettely on syytä ulottaa rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuuden piiriin.

27 luku **Seuraamukset ja rikkomuksista ilmoittaminen**

2 §. Seuraamusmaksu. Pykälän 2 momentin 8 kohta ja 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Pykälän 2 momentin 8 kohdassa lueteltuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrättäisiin seuraamusmaksu, täsmennettäisiin vastaamaan 15 luvun 1 ja 2 §:ään tehtyjä muutoksia.

Pykälän 3 momenttia muutettaisiin siten, että Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettujen säännösten, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, piiriin lisättäisiin myös rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan 1–3 kohdan säännökset sijoittajille suunnattua markkinointiaineistoa koskevista vaatimuksista sijoitusrahastojen osalta. Ehdotus perustuu mainitun asetuksen 14 artiklaan, jonka mukaan toimivaltaisille viranomaisille sijoitusrahastodirektiivin mukaisesti annettuja valtuuksia, mukaan lukien seuraamuksiin tai muihin toimenpiteisiin liittyvät valtuudet, olisi käytettävä myös asetuksen 4 artiklan osalta. Sijoittajille suunnattua markkinointiaineistoa koskevien, asetuksen 4 artiklan 1–3 kohdassa säädettyjen vaatimusten rikkominen rinnastuisi tämän pykälän 2 momentin 8 kohdassa lueteltujen markkinointia ja sijoittajille annettavia tietoja koskevien velvollisuuksien rikkomiseen. Sen johdosta oikeana hallinnollisen seuraamuksen lajina kyseisten säännösten rikkomisesta olisi pidettävä seuraamusmaksua.

7.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

1 luku Yleiset säännökset

3 §. Rekisteröitymisvelvollinen. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan siten, että rekisteröitymisvelvolliseen hoitajaan sovellettavien säännösten joukkoon lisättäisiin uuden 13 a luvun säännökset ennakkomarkkinoinnista.

6 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Pykälän 7 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi ELTIF-asetuksen lyhytnimi myöhempien viittaustarpeiden johdosta, Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 10 momentti, joka sisältäisi informatiivisen viittaussäännöksen rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan asetukseen.

9 §. Euroopan unionin sääntely. Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Informatiivinen viittaussäännös yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2017/2402, jäljempänä *arvopaperistamisasetus*, siirrettäisiin 2 luvun 5 §:n 2 momenttiin lain johdonmukaisuuden säilyttämiseksi.

2 luku Määritelmät

4 §. Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettuun direktiiviin liittyvät määritelmät. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 a kohta ennakkomarkkinoinnin määritelmästä. Ennakkomarkkinoinnin määritelmä perustuisi AIFMD:n 4 artiklan 1 kohdan aea alakohtaan. Ennakkomarkkinoinnilla tarkoitettaisiin laissa vaihtoehtorahastojen hoitajan suorittamaa tai sen lukuun tapahtuvaa sijoitusstrategioita tai -ideoita koskevien tietojen suoraa tai välillistä toimittamista sijoittajalle, jotta voidaan testata tämän kiinnostusta vaihtoehtorahastoa kohtaan. Määritelmän mukaisesti ennakkomarkkinointi voisi koskea joko vielä perustamatonta vaihtoehtorahastoa tai sellaista vaihtoehtorahastoa, joka on perustettu mutta jonka markkinoinnista ei ole tehty laissa säädettyä ilmoitusta siihen ETA-valtioon, jossa ennakkomarkkinoinnin kohteena olevalla sijoittajalla on kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka. AIFMD:ssä viitataan tältä osin markkinointia koskevan ilmoituksen toimittamiseen 31 tai 32 artiklan mukaisesti, mutta koska kansallisesti ennakkomarkkinointisäännökset ulotettaisiin koskemaan myös kolmanteen maahan sijoittautuneita vaihtoehtorahastojen hoitajia ja kolmanteen maahan sijoittautuneita vaihtoehtorahastoja, ennakkomarkkinoinnin määritelmässä viitattaisiin myös 20 luvun 2 ja 3 §:n mukaisiin markkinointi-ilmoituksiin. Määritelmänsä mukaisesti ennakkomarkkinointia ei

pidettäisi kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksien tai osakkeiden tarjoamisena tai kohdentamisena mahdollisille sijoittajille.

Ehdotetun lain mukainen ennakkomarkkinointi tulisi arvioitavaksi ainoastaan silloin, kun se tapahtuu vaihtoehtorahastojen hoitajan toimesta tai sen lukuun. Tietojen toimittaminen sijoittajalle voisi olla suoraa tai välillistä. Määritelmän mukaisesti ennakkomarkkinoinnilta edellytettäisiin yhteyttä tiettyyn vaihtoehtorahastoon. Näin ollen ei ole perusteita katsoa ennakkomarkkinoinniksi sellaista toimintaa, jossa vaihtoehtorahastojen hoitaja ainoastaan esittelee omaa osaamistaan ilman yhteyttä vaihtoehtorahaston sijoitusstrategiaan tai -ideaan. Koska ennakkomarkkinoinnin tarkoituksena olisi sijoittajien kiinnostuksen testaaminen, ennakkomarkkinoinniksi ei tulisi katsoa tilannetta, jossa sijoittaja on itse ottanut yhteyttä vaihtoehtorahastojen hoitajaan ja vaihtoehtorahastojen hoitaja tämän perusteella esittelee sijoittajalle eri sijoitusvaihtoehtoja.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 1 kohtaa (AIFMD:n 4 artiklan 1 kohdan aea alakohta)

5 §. *EU-sääntelyyn liittyvät määritelmät.* Pykälän 2 momentin 15 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi luettelotekninen muutos momenttiin lisättävän uuden 16 kohdan johdosta. Uuteen 16 kohtaan siirrettäisiin aiemmin 1 luvun 9 §:n 2 momentissa ollut arvopaperistamisasetuksen määritelmä lain johdonmukaisuuden säilyttämiseksi.

5 luku **Rekisteröinti**

3 §. *Rekisteröinnin edellytykset.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettavien säännösten piiriin ehdotetaan lisättäväksi myös 7 luvun 9 §:n säännökset osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Lailla 214/2019 pykälää muutettiin siten, että johdon ja merkittävien omistajien luotettavuutta koskevat säännökset ulotettiin koskemaan myös rekisteröitymisvelvollisia vaihtoehtorahastojen hoitajia. Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahaston osakkeita hankkivalla tai luovuttavalla henkilöllä ei kuitenkaan voimassa olevan sääntelyn mukaan ole ollut velvollisuutta ilmoittaa Finanssivalvonnalle omistuksessa tapahtuneista muutoksista, koska rekisteröitymisvelvollisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin ei ole sovellettu 7 luvun 9 §:n mukaista ilmoitusvelvollisuutta. Koska lain esitöiden mukaan lakimuutoksen tarkoituksena oli asettaa rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan johdolle ja merkittäville omistajille samat luotettavuusvaatimukset kuin mitä edellytetään toimiluvallisilta vaihtoehtorahastojen hoitajilta (HE 243/2018 vp, s. 59), on perusteltua ulottaa osakkeiden hankintaan ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus koskemaan myös rekisteröitymisvelvollisia vaihtoehtorahastojen hoitajia. Finanssivalvonnan tulee voida varmistua omistajien luotettavuudesta myös omistuksen muutostilanteissa, jotta rekisteröinnin edellytykset täyttyvät jatkuvasti. Ehdotuksesta seuraa, että Finanssivalvonta voisi tarvittaessa kieltää omistussosuuden hankinnan Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n mukaisesti tai rajoittaa osakkeisiin perustuvia oikeuksia 32 c §:n mukaisesti.

IV OSA **TIEDONANTOVELVOLLISUUS, MARKKINOINTI JA ENNAKKOMARKKINOINTI**

Osan otsikkoa ehdotetaan täydennettäväksi ennakkomarkkinointia koskevan uuden 13 a luvun johdosta.

12 luku **Osuuksien tarjoaminen**

3 §. *Kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan johdosta. Kyseisessä artiklassa harmonisoidaan sijoittajille suunnattua markkinointiaineistoa koskevat vaatimukset sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen osalta. Vaihtoehtorahastojen hoitajien on kyseisen artiklan nojalla varmistettava, että kaikki sijoittajille suunnattu mainonta on tunnistettavissa sellaiseksi ja mainonnassa kuvataan vaihtoehtorahaston osuuksien ostamiseen liittyvät riskit ja tuotot yhtä näkyvästi ja että kaikki mainonnan sisältämät tiedot ovat tasapuolisia ja selkeitä eivätkä johda harhaan. Lisäksi vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, ettei mainonta, jossa kehoitetaan ostamaan vaihtoehtorahaston osuuksia ja joka sisältää erityistietoja vaihtoehtorahastosta ole ristiriidassa sijoittajille AIFMD:n 23 artiklan mukaisesti annettavien tietojen kanssa tai vähennä niiden merkitystä. Koska artiklan säännökset ovat osittain päällekkäisiä tässä pykälässä säädettyjen vaatimusten kanssa, kansalliset säännökset kiellosta käyttäen totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja vaihtoehtorahastojen markkinoinnissa on tarpeen kumota. Voimassa olevassa laissa säädetty kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja on kuitenkin asetuksen soveltamisalaa laajempi, sillä kansallinen kielto kattaa myös tilanteet, joissa täytetään lain mukaista tiedonantovelvollisuutta. Tätä koskevasta kiellosta ja oikaisuvaatimuksesta säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti pykälän *1 momentissa*. Säännös sisältyisi myös voimassa olevaa lakia vastaavasti 22 luvun 8 §:n vahingonkorvaussäännöksen soveltamisalaa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti siitä, että myös niin sanotuissa *reverse solicitation* -tilanteissa, joissa sijoittaja on aloitteellinen sijoituskohteen valinnassa, tulee pidättäytyä antamasta totuudenvastaisia ja harhaanjohtavia tietoja.

Pykälän *3 momentti* sisältäisi informatiivisen viittaussäännöksen edellä mainittuun rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklaan, jolla korvataan osa kansallisesta sääntelystä.

4 §. *Tiedonantovelvollisuus sijoittajalle.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälän *1–3 momentti* vastaisivat voimassa olevaa 1–3 momenttia.

Pykälän *4 momentti* olisi uusi. Kyseisessä momentissa korjattaisiin komission Suomelle esittämä puute AIFMD:n 23 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanossa. Momentissa säädettäisiin AIFMD:n 23 artiklan 2 kohdan mukaisesti vaihtoehtorahastojen hoitajan velvollisuudesta ilmoittaa sijoittajalle ennen vaihtoehtorahastoon sijoittamista sellaisista järjestelyistä, joita säilytisyhteisö on tehnyt vapautuakseen sopimusperusteisesti vastuusta direktiivin 21 artiklan 13 kohdan mukaisesti. Tältä osin laissa viitattaisiin järjestelyihin, jotka säilytisyhteisö on tehnyt vapautuakseen 16 luvun 1 §:n 1 momentin mukaisesti vastuustaan 3 §:n 2 momentin mukaisesti. Kyseisessä 3 §:n 2 momentissa tarkoitusta säilytisyhteisön riittävästä huolellisuudesta vastuusta vapautumiseksi säädetään tarkemmin vaihtoehtorahaston säilytisyhteisön velvollisuuksista annetun valtiovarainministeriön asetuksen (230/2014) 6 §:ssä, mistä käy ilmi myös tässä momentissa säädetyn tiedonantovelvollisuuden konkreettinen sisältö. Lisäksi säilytisyhteisön vastuussa tapahtuneista muutoksista olisi viipymättä ilmoitettava sijoittajille.

Pykälän *5 momentti* sisältäisi pitkälti voimassa olevaa 4 momenttia vastaavan yhteensovitus-säännöksen esitettä ja perustietoasiakirjaa koskevaan sääntelyyn. Momenttia muutettaisiin kuitenkin siten, että vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi julkaistava erikseen tai täydentävinä tietoina esitteessä tai perustietoasiakirjassa myös ne uudessa 4 momentissa tarkoitettut tiedot, jotka eivät sisälly esitteeseen tai perustietoasiakirjaan. Momentti vastaisi AIFMD:n 23 artiklan 3 kohdalla, joka sisältää viittauksen myös 23 artiklan 2 kohdan tietoihin.

Pykälän 6 momentti vastaisi voimassa olevaa 5 momentti sillä muutoksella, että vaihtoehtorahaston osuuksia markkinoivalle taholle säädetty tiedonantovelvollisuus sijoituspäätöstä harkitsevaa sijoittajaa kohtaan koskisi jatkossa myös uuden 4 momentin mukaisesti sijoittajalle ilmoitettavia tietoja säilytysyhteisön tekemistä järjestelyistä vastuustaan vapautuakseen.

13 luku **Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle**

6 §. *Ennakkomerkinnän ja varojen varhaisten vastaanottamisen kieltö.* Pykälän 4 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin Finanssivalvonnan mahdollisuus myöntää poikkeus 1 momentissa säädettyistä vaatimuksista. Pykälän 1 momentissa asetetaan kieltö markkinoida vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle ennen 12 luvun 1 §:ssä säädettyä ilmoitusta. Finanssivalvonta on kuitenkin voinut myöntää poikkeuksen markkinoida vaihtoehtorahastoa ennen 12 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen asiakirjojen ja tietojen toimittamista noudattaen vaihtoehtorahastojen hoitajien toiminnasta annetun valtiovarainministeriön asetuksen 10 §:ssä säädettyjä edellytyksiä. Koska esityksessä ehdotetaan selkiytettävän ennakkomarkkinoinnin ja markkinoinnin määritelmien välistä rajanvetoa ottamalla lakiin nimenomainen määritelmä ennakkomarkkinoinnista ja sen harjoittamisen edellytyksistä, ei Finanssivalvonnan poikkeuslupamahdollisuuden säilyttämistä katsota enää tarpeelliseksi. Esityksessä ehdotetaan AIFMD:n uuden 30 a artiklan ennakkomarkkinointia koskevien säännösten ulottamista myös ei-ammattimaisille asiakkaalle kohdistettavaan ennakkomarkkinointiin ja siten ennakkomarkkinoinnin sallimista noudattaen uuden 13 a luvun säännöksiä. Ennakkomarkkinoinnin kohteena olevat ei-ammattimaiset asiakkaat voisivat hankkia vaihtoehtorahaston osuuksia vasta, kun vaihtoehtorahaston markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle on 13 luvun nojalla sallittua.

Finanssivalvonnan poikkeusmahdollisuuden poistaminen edellyttäisi myös sitä, että kumottaisiin tätä koskevat poikkeusedellytykset, jotka on säädetty 7 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetyn asetuksenantovaltuuden nojalla.

6 a §. *Ei-ammattimaisten asiakkaiden käytettävissä olevat järjestelyt.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin vaihtoehtorahastojen hoitajan velvollisuudesta toteuttaa järjestelyt pykälässä lueteltujen tehtävien hoitamiseksi, jos vaihtoehtorahastoa markkinoidaan ei-ammattimaiselle asiakkaalle. Pykälässä luetellut tehtävät vastaisivat AIFMD:n 43 a artiklassa säädettyjä vaatimuksia. Pykälää sovellettaisiin yhtä lailla sekä toimiluvallisiin että rekisteröitymisvelvollisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin, kuten myös niitä vastaaviin toiseen ETA-valtioon sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin, jos näillä on tämän lain nojalla oikeus markkinoida vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa. Vaatimus toteuttaa ei-ammattimaisten asiakkaiden käytettävissä olevat järjestelyt ei merkitsisi sitä, että ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi oltava fyysisesti läsnä Suomessa tai että sen tulisi nimetä kolmas osapuoli huolehtimaan näistä tehtävistä. Järjestelyt voitaisiin toteuttaa myös sähköisesti. Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin AIFMD:n 43 a artiklan 1 kohtaa vastaavasti ne tehtävät, joita varten järjestelyt olisi toteutettava.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin järjestelyjä koskevista kielivaatimuksista. Järjestelyt olisi tarjottava suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin kolmannen osapuolen oikeudesta toteuttaa 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien vaihtoehtorahastojen hoitajan puolesta. Kolmannen osapuolen käyttäminen edellyttäisi sitä, että kolmanteen osapuoleen sovelletaan hoidettavia tehtäviä koskevaa sääntelyä ja valvontaa. Soveltuva sääntely määräytyisi hoidettavien tehtävien mukaan. Kolmannen osapuolen nimeämisestä olisi oltava todisteena kirjallinen sopimus.

Pykälän 4 *momentti* sisältäisi selventävän säännöksen siitä, etteivät kansalliset vaatimukset ei-ammattimaisille asiakkaille tarjottavista järjestelyistä rajoita millään tavalla ELTIF-asetuksen 26 artiklan soveltamista. Kyseisen artiklan mukaan sellaisen eurooppalaisen pitkäaikaissijoitusrahaston, jonka osuuksia tai osakkeita on tarkoitettu markkinoida yksityissijoittajille, hoitajan on kussakin jäsenvaltiossa, jossa se aikoo markkinoida tällaisia osuuksia tai osakkeita, otettava käyttöön toiminnot, jotka mahdollistavat merkintöjen tekemisen, maksujen suorittamisen osuuden- tai osakkeenomistajille, osuuksien tai osakkeiden takaisinoston ja lunastuksen ja sellaisten tietojen saataville asettamisen, jotka eurooppalaisen pitkäaikaissijoitusrahaston ja sen hoitajan on annettava. Kyseisiä vaatimuksia on täsmennetty komission delegoidulla asetuksella (EU) 2018/480 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/760 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla, jotka koskevat ainoastaan suojautumistarkoitukseen käytettäviä johdannaisinstrumentteja, eurooppalaisten pitkäaikaissijoitusrahastojen riittävän pitkää toiminta-aikaa, mahdollisten ostajien markkinoita koskevassa arvioinnissa käytettäviä perusteita ja niiden omaisuuserien arvon määrittystä, joista aiotaan luopua, sekä yksityissijoittajille tarjolla olevien toimintojen tyyppejä ja ominaisuuksia.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 6 kohtaa (AIFMD:n uusi 43 a artikla).

6 b §. *Markkinointimateriaalit.* Pykälä olisi uusi. Pykälän 1 *momentti* sisältäisi informatiivisen viittauksen rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan asetukseen, jonka 4 artiklassa asetetaan yhdenmukaistetut säännöt sijoittajille suunnattua markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista. Kyseisen artiklan nojalla vaihtoehtorahastojen hoitajan on muun muassa varmistettava, että kaikki sijoittajille suunnattu mainonta on tunnistettavissa sellaiseksi ja mainonnassa kuvataan vaihtoehtorahaston osuuksien ostamiseen liittyvät riskit ja tuotot yhtä näkyvästi. On myös varmistettava, että kaikki markkinointimateriaalien sisältämät tiedot ovat tasapuolisia ja selkeitä eivätkä johda harhaan.

Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin siitä, että rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa säädettyjä vaatimuksia vaihtoehtorahastoa koskevista markkinointimateriaaleista ja sen sisällöstä suhteessa sijoittajille annettaviin avaintietoihin sovellettaisiin myös tässä laissa tarkoitettuun avaintietoesitteeseen. Artiklan 5 kohdan mukaan vaatimuksia sovelletaan soveltuvin osin vaihtoehtorahastoihin, jotka julkaisevat esitteen tai soveltavat sijoitusrahastodirektiivin 78 artiklassa tarkoitettujen sijoittajille annettavien avaintietojen muotoa ja sisältöä koskevia sääntöjä. Suomessa vaihtoehtorahastoista on laadittu avaintietoesite samaan tapaan kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaisista sijoitusrahastoista. Halutessaan vaihtoehtorahastojen hoitaja on voinut siirtyä tuottamaan PRIIPS-asetuksessa tarkoitettua avaintietoasiakirjan. Koska vaihtoehtorahastoa koskevan avaintietoesitteen on katsottu vastaavan sijoitusrahastolaissa 15 luvun 4 §:ssä säädettyä sijoitusrahastodirektiivistä johtuvaa sääntelyä, olisi myös kansallinen avaintietoesite rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan sääntelyn piirissä. Vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi siten muun muassa varmistettava, ettei sellainen markkinointi, jossa esitetään erityisiä tietoja vaihtoehtorahastosta, olisi ristiriidassa vaihtoehtorahastosta laaditun avaintietoasiakirjan kanssa tai vähennä sen merkitystä.

Pykälän 3 *momentti* sisältäisi informatiivisen viittaussäännöksen rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 7 artiklaan, jossa säädetään Finanssivalvonnalle oikeus vaatia ennakoilmoitusta markkinointimateriaaleista, jos vaihtoehtorahastoa markkinoidaan ei-ammattimaisille asiakkaille. Jotta toimijat voivat tietää, vaatiiko Finanssivalvonta tällaista ennakoilmoitusta ja millainen menettelyn mahdollinen sisältö on, Finanssivalvonnan tulee asetuksen mukaisesti julkaista ennakoilmoitusta koskevat menettelyt verkkosivustollaan.

13 a luku **Ennakkomarkkinointi**

Lain IV osaan ehdotetaan lisättäväksi uusi 13 a luku, jossa säädettäisiin AIFMD:n uuden 30 a artiklan täytäntöönpanemiseksi ennakkomarkkinointia koskevista edellytyksistä. Luvussa säädettyjen edellytysten mukainen ennakkomarkkinointi ei merkitsisi vaihtoehtorahaston osuuk-sien tai osakkeiden tarjoamista tai kohdentamista sijoittajille, joten tällöin 12 luvun sääntely osuuk-sien tarjoamisesta Suomessa ei tulisi sovellettavaksi. Luvun sääntely koskisi ennako-marckkinointia harjoittavan vaihtoehtorahastojen hoitajan lisäksi myös sitä, joka harjoittaa en-nakkomarkkinointia vaihtoehtorahastojen hoitajan lukuun. Ennakkomarkkinoinnista muissa ETA-valtioissa säädettäisiin 19 luvussa ja kolmanteen maahan sijoittautuneen hoitajan oikeu-desta ennakkomarkkinoida Suomessa 20 luvussa.

1 §. *Edellytykset ennakkomarkkinoinnille.* Pykälän 1 momentissa säädettäisiin edellytyksistä, joiden mukaisesti vaihtoehtorahastojen hoitaja voisi harjoittaa ennakkomarkkinointia Suo-messa. Pykälässä säädetty oikeus ennakkomarkkinointiin koskisi yhtä lailla sekä toimiluvan saanutta vaihtoehtorahastojen hoitajaa että rekisteröitynyttä vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Re-kisteröityneeseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettaisiin myös samoja rajoituksia liittyen ennakkomarkkinoinnin yhteydessä sijoittajalle annettaviin tietoihin ja asiakirjoihin sekä muita tämän luvun säännöksiä ennakkomarkkinoinnista. Pykälän tarkoittamat oikeudet ja velvollisuu-det olisivat yhdenmukaiset 19 luvun 5 a §:ssä säädettyjen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihto-ehdorahastojen hoitajan oikeuksien ja velvollisuuksien kanssa.

AIFMD:n 4 artiklan 1 kohdan aea alakohdan mukaan ennakkomarkkinointi on vaihtoehtoras-tojen hoitajan suorittamaa tai sen lukuun tapahtuvaa tietojen tai tiedonannon suoraa tai välillistä toimittamista sijoitusstrategioista tai sijoitusideoista mahdollisille ammattimaisille sijoittajille, jotta voidaan testata niiden kiinnostusta vaihtoehtorahastoon tai alarahastoon, jota ei ole vielä perustettu tai jonka markkinoinnista ei ole vielä toimitettu 31 tai 32 artiklan mukaisesti ilmoi-tusta ETA-valtioon, jossa mahdollisilla sijoittajilla on kotipaikka. Direktiivistä poiketen kansal-lisesti sallittaisiin ennakkomarkkinointi ammattimaisten asiakkaiden lisäksi myös ei-ammatti-maisille asiakkaille. Tämä olisi yhdenmukaista sen kanssa, että laissa on jo aiemmin hyödyn-etty AIFMD:n 43 artiklan sallimaa kansallista harkintaa siitä, että Suomeen ja muuhun ETA-valtioon sijoittautuneita vaihtoehtorahastoja voidaan markkinoida myös ei-ammattimaisille asi-akkaille sijoittajansuojan varmistavin edellytyksin. Kuten markkinoinnissa, lähtökohtana myös vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnin osalta tulisi kuitenkin olla sen suuntaaminen ammat-timaisille asiakkaille. Sääntelyn hyväksyttävyyys ja oikeasuhtaisuus huomioon ottaen ei olisi pe-rusteltua kategorisesti kieltää ennakkomarkkinointia ei-ammattimaisille asiakkaille, sillä ennak-komarkkinointia koskevat säännökset eivät merkitsisi poikkeusta 13 luvussa säädettyihin edel-lytyksiin ei-ammattimaiselle asiakkaalle markkinoinnista Suomessa. Kyseisen luvun mukainen keskeinen edellytys ei-ammattimaisiin asiakkaisiin kohdistuvalle markkinoinnille olisi edelleen vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa. Ennakkomarkkinoinnista huolimatta rekisteröitymis-velvollisten vaihtoehtorahastojen hoitajien kohdalla tulisi arvioitavaksi Finanssivalvonnan eri-tyisestä syystä myöntämä poikkeuslupa markkinoida ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa.

Ei-ammattimaisille asiakkaille ennakkomarkkinoinnin salliminen sekä ennakkomarkkinointia koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien ulottaminen yhtä lailla myös rekisteröityneisiin vaih-toehdorahastojen hoitajiin olisi yhdenmukaista myös sen kanssa, että eurooppalaisen riskipää-omarahaston hoitajalle ja eurooppalaisen yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneen rahas-ton hoitajalle on sallittu ennakkomarkkinoida myös ei-ammattimaiselle asiakkaalle suoraan niitä sääntelevien EuVECA- ja EuSEF-asetusten nojalla. Kyseisissä asetuksissa säädetyt me-nettelyt ennakkomarkkinoille vastaavat pääosin AIFMD:n 30 a artiklan vaatimuksia.

Pykälässä säädettäisiin tarkemmista rajoituksista koskien ennakkomarkkinoinnin yhteydessä si-joitajille toimitettavia tietoja. Näillä rajoituksilla pyrittäisiin varmistamaan, ettei ennakkomark-

kinoinnin yhteydessä annettaisi sijoitusstrategioista ja -ideoista niin tarkkoja tietoja, että sijoittajat voisivat jo niiden perusteella tehdä sijoituspäätöksen. Pykälän *1 momentin 1 kohdassa* edellyttäisiin, että sijoittajille esitettävät tiedot eivät saisi olla niin tarkkoja, että sijoittajat voisivat sitoutua hankkimaan vaihtoehtorahaston osuuksia. Momentin *2 kohdan* mukaan sijoittajille esitettävät tiedot eivät myöskään saisi vastata merkintälomakkeita tai vastaavia asiakirjoja riippumatta siitä, esitettäisiinkö ne luonnoksina tai lopullisessa muodossa. Lisäksi momentin *3 kohdan* mukaan sijoittajille ei saisi esittää vielä perustamatta olevan vaihtoehtorahaston lopullisessa muodossa olevia perustamisasiakirjoja, esitettä tai tarjousasiakirjoja. Näiden asiakirjojen osalta sallittaisiin kuitenkin luonnosten esittäminen.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin vaihtoehtorahaston esitteen tai tarjousasiakirjan luonnokseen sovellettavista tarkemmista vaatimuksista. Momentin mukaan luonnos ei saisi sisältää niin tarkkoja tietoja, että sijoittajat voisivat tehdä sijoituspäätöksen. Lisäksi luonnokseen olisi otettava momentissa säädetyt maininnat ja varoitukset.

Pykälän *3 momentissa* asetettaisiin vaihtoehtorahastojen hoitajalle velvollisuus varmistaa, että ennakkomarkkinointi dokumentoidaan asianmukaisesti.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 2 kohtaa (AIFMD:n 30 a artiklan 1 ja 4 kohta).

2 §. Ilmoitus ennakkomarkkinoinnista. Pykälässä säädettäisiin ennakkomarkkinointiin liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle. Ennakkomarkkinointiin liittyvä ilmoitusvelvollisuus olisi jälkikäteistä. Vaatimus toimittaa ilmoituksen yhteydessä kuvaus ennakkomarkkinoinnista ei merkitsisi hyväksymismenettelyä ennakkomarkkinoinnin sisällölle. Vaihtoehtorahastojen hoitajan ei tarvitsisi ilmoittaa Finanssivalvonnalle ennakkomarkkinoinnin tarkempaa sisältöä tai sen kohteena olevia sijoittajia ennen ennakkomarkkinoinnin aloittamista. Pykälässä säädettäisiin, että vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi lähetettävä kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, jonka tarkempi sisältövaatimus määriteltäisiin 1–4 kohdassa.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 2 kohta (AIFMD:n 30 a artiklan 2 kohdan kolmas alakohta).

3 §. Vaihtoehtorahaston osuuksien hankkiminen ennakkomarkkinoinnin perusteella. Pykälässä säädettäisiin ennakkomarkkinointiin liittyvistä rajoituksista vaihtoehtorahaston osuuksien hankkimiselle, jotta estettäisiin osuuksien tarjoamista koskevien 12 ja 13 luvun edellytysten kiertäminen ennakkomarkkinointia hyödyntämällä. Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin vaihtoehtorahastojen hoitajan yleisestä velvollisuudesta estää vaihtoehtorahaston osuuksien hankkiminen ennakkomarkkinoinnin perusteella. Lisäksi vaihtoehtorahastojen hoitajalla olisi velvollisuus varmistaa, että ennakkomarkkinoinnin kohteena olleet sijoittajat voivat hankkia vaihtoehtorahastojen osuuksia vasta sen jälkeen, kun vaihtoehtorahaston markkinointi on Suomessa lain nojalla sallittua. Ennakkomarkkinoinnin aikana sijoittajien ei siten pitäisi voida merkitä sijoitusrahaston osuuksia eikä sijoittajille olisi sallittua jakaa merkintälomakkeita tai vastaavia asiakirjoja.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin 18 kuukauden mittaisesta ajanjaksosta ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta, jonka kuluessa Suomessa sijoittajan tekemän merkinnän ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitettuun tai sen tuloksena perustettuun vaihtoehtorahastoon katsottaisiin syntyneen markkinoinnin tuloksena. Tällöin vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi voitava osoittaa, että se on noudattanut 12 luvun 1 §:n sääntelyä ja tehnyt asianmukaisen ilmoituksen Finanssivalvonnalle markkinoinnin aloittamisesta. Momentin sääntely

tulisi sovellettavaksi riippumatta siitä, onko merkinnän tehnyt sijoittaja itse ollut ennakkomarkkinoinnin kohteena vai ei.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 2 kohtaa (AIFMD:n 30 a artiklan 2 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta).

4 §. *Kolmannen osapuolen harjoittama ennakkomarkkinointi.* Pykälässä määriteltäisiin kolmannet osapuolet, jotka voisivat harjoittaa ennakkomarkkinointia vaihtoehtorahastojen hoitajan luukuun. Pykälän 1 momentin mukainen oikeus ennakkomarkkinoinnin harjoittamiseen olisi toisella vaihtoehtorahastojen hoitajalla, sijoituspalveluyrityksellä, luottolaitoksella, rahastoyhtiöllä sekä niillä, jotka ovat saaneet näitä vastaavan toimiluvan toisessa ETA-valtiossa. Lisäksi ennakkomarkkinoinnin harjoittamiseen olisi mahdollista käyttää sijoituspalvelulaisissa tarkoitettua sidonnaisasiamiestä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että ennakkomarkkinointia harjoittavaan kolmanteen osapuoleen sovellettaisiin 1–3 §:ssä säädettyjä vaatimuksia.

Ehdotuksella pannaan täytäntöön muutosdirektiivin 2 artiklan 2 kohta (AIFMD:n uuden 30 a artiklan 3 kohta).

19 luku **ETA-valtiot**

3 §. *Oikeus markkinoida ja ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa.* Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi lisäämällä siihen maininta ennakkomarkkinoinnista. Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, joka vastaisi AIFMD:n 30 a artiklassa säädettyä toimiluvan saaneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeutta ennakkomarkkinoida toiseen ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa kotijäsenvaltiossaan. Myös ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnista olisi noudatettava 13 a luvussa säädettyjä vaatimuksia ja ennakkomarkkinoinnista olisi tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

4 a §. *Oikeus ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa muissa ETA-valtioissa.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin toimiluvan saaneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa. Momentti vastaisi AIFMD:n 30 a artiklassa säädettyä vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeutta harjoittaa ennakkomarkkinointia muussa ETA-valtiossa kuin kotijäsenvaltiossaan. Ennakkomarkkinointi voisi koskea vielä perustamatonta vaihtoehtorahastoa tai sellaista vaihtoehtorahastoa, jonka markkinoinnista ei ole toimitettu AIFMD:n 32 artiklan mukaista markkinoinnin aloitusilmoitusta kyseiseen ETA-valtioon. Pykälässä säädetyt edellytykset ennakkomarkkinoille vastaisivat pitkälti 13 a luvussa säädettyjä vaatimuksia. Koska direktiivissä säädetty rajat ylittävä oikeus ennakkomarkkinointiin koskee vain ennakkomarkkinointia ammattimaisille asiakkaille, toimiluvan saaneella vaihtoehtorahastojen hoitajalla olisi oikeus ennakkomarkkinoida toisessa ETA-valtioissa lähtökohtaisesti vain tällaisille sijoittajille. Säännöksellä ei kuitenkaan ole tarkoitus rajoittaa vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeutta ennakkomarkkinointiin myös ei-ammattimaisille asiakkaille, jos toisen ETA-valtion lainsäädännössä se sallitaan.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin AIFMD:n 30 a artiklan 1 kohdan mukaisista rajoituksista ennakkomarkkinoinnin yhteydessä ammattimaisille asiakkaille esitettäviin tietoihin tai asiakirjoihin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin ennakkomarkkinointia koskevasta ilmoitusmenettelystä Finanssivalvonnalle. Ennakkomarkkinointi toisessa ETA-valtiossa edellyttäisi vapaamuotoista ilmoitusta 2 viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta. Samalla ilmoituksella voitaisiin ilmoittaa ennakkomarkkinoinnista useassa ETA-valtiossa. Finanssivalvonta huolehtisi ilmoituksen edelleen lähettämisestä asianomaisiin ETA-valtioihin. Finanssivalvonnan toiminnasta säädettäisiin tarkemmin 21 luvun 5 a §:ssä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin AIFMD:n 30 a artiklan 2 kohdan mukaisista vaihtoehtorahastojen hoitajan velvollisuuksista varmistaa, että ennakkomarkkinoinnin kohteena olleet sijoittajat voivat hankkia kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksia vasta, kun markkinointi kyseisessä ETA-valtiossa on 4 §:n nojalla sallittua.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin ennakkomarkkinoinnin aloittamisen jälkeen sovellettavasta 18 kuukauden ajanjaksosta, jonka kuluessa ammattimaisen asiakkaan kyseisessä ETA-valtiossa tekemää merkintää pidettäisiin markkinoinnin tuloksena. Tällöin vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi noudatettava 4 §:n 1 momentin mukaista ilmoitusmenettelyä ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnista toisessa ETA-valtiossa.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin ennakkomarkkinointia koskevasta dokumentaatiovaatimuksesta.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin kolmannen osapuolen oikeudesta harjoittaa ennakkomarkkinointia toisessa ETA-valtiossa vaihtoehtorahastojen hoitajan lukuun.

Ehdotus vastaa muutospäätöksen 2 artiklan 2 kohtaa (AIFMD:n 30 a artikla).

5 a §. *Toiseen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus ennakkomarkkinoida vaihtoehtorahastoa Suomessa.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin toiseen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta harjoittaa ennakkomarkkinointia Suomessa. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin toimiluvan saaneen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta ennakkomarkkinoida Suomessa. Säännös vastaisi AIFMD:n 30 a artiklan sääntelyä sen ETA-valtion osalta, jossa ennakkomarkkinointia harjoitetaan ennen direktiivin 32 artiklan mukaista markkinointi-ilmoitusta. AIFMD:n 30 a artiklan 1 kohdan mukaisesti toimiluvan saanut ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi harjoittaa ennakkomarkkinointia ETA-valtioissa, paitsi jos ammattimaisille asiakkaille esitettävät tiedot eivät täytä artiklassa tarkemmin säädettyjä edellytyksiä. Pykälässä ei asetettaisi tätä pidemmälle meneviä edellytyksiä. ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan ei tarvitsisi ilmoittaa ennakkomarkkinoinnin sisältöä tai sen kohteena olevia sijoittajia ennen ennakkomarkkinoinnin aloittamista eikä ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan tarvitsisi täyttää muita kuin tässä pykälässä sekä 13 a luvun 1 ja 3 §:ssä ja 4 §:n 1 momentissa säädetyt vaatimukset. ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan on direktiivin mukaan lähetettävä kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle vapaamuotoinen kirje, jossa täsmennetään muun muassa toisessa ETA-valtiossa harjoitettavan tai harjoitetun ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot sekä ennakkomarkkinoinnin kohteena olevat vaihtoehtorahastot. Pykälässä säädettäisiin AIFMD:n 30 a artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti Finanssivalvonnan oikeudesta pyytää ulkomaista ETA-valvontaviranomaista toimittamaan lisätietoja Suomessa harjoitettavasta tai harjoitetusta ennakkomarkkinoinnista sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on saanut tätä koskevan ilmoituksen.

AIFMD:ssä säädetty oikeus harjoittaa ennakkomarkkinointia ETA-valtioissa koskee pääsääntöisesti vain toimiluvan saaneita ETA-valtioon sijoittautuneita vaihtoehtorahastojen hoitajia.

Pykälän 2 momentissa sallittaisiin kuitenkin myös ETA-rekisteröitymisvelvolliselle vaihtoehtorahastojen hoitajalle vastaava oikeus ennakkomarkkinoida Suomessa kuin mitä 13 a luvussa on säädetty suomalaiselle rekisteröitymisvelvolliselle vaihtoehtorahastojen hoitajalle. Tällaisen vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi noudettava 13 a luvun 1 ja 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin sääntelyä ennakkomarkkinoinnista. Lisäksi ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi tehtävä kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin AIFMD:n 30 a artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti, ennakkomarkkinoinnin aloittamisen jälkeen sovellettavasta 18 kuukauden ajanjaksosta, jonka kuluessa sijoittajan Suomessa tekemää merkintää pidettäisiin markkinoinnin tuloksena. Tällöin ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan tai ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi soveltuvin osin noudatettava 5 §:n markkinointisäännöksiä.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 2 kohtaa (AIFMD:n 30 a artikla).

6 §. Oikeus lopettaa markkinointi toisessa ETA-valtiossa. Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin AIFMD:n 32 a artiklan mukaisesta oikeudesta päättää markkinointijärjestelyt muissa ETA-valtioissa kuin vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltiossa. Suomalaisen toimiluvan saaneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus markkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa on lähtökohtaisesti ilmoituksenvaraista toimintaa. Pykälässä säädettäisiin ETA-valtioiden kesken yhdenmukaistetuista vaatimuksista ja menettelyistä, joita noudattamalla toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi lopettaa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinniseksi tehdyt järjestelyt toisessa ETA-valtiossa. Markkinoinnin lopettaminen olisi siten käänteinen menettely 4 §:ssä säädettylle markkinoinnin aloittamista koskevalle ilmoitukselle tilanteessa, jossa vaihtoehtorahastojen hoitaja haluaa poistua kyseisen ETA-valtion markkinoilta. Markkinoinnin lopettaminen voisi koskea joitakin tai kaikkia vaihtoehtorahaston osuuksia. Markkinoinnin lopettamista koskeva ilmoitus tehtäisiin Finanssivalvonnalle, joka huolehtisi ilmoituksen edelleen lähettämisestä asianomaisiin ETA-valtioihin ja ESM:lle. Finanssivalvonnan toiminnasta markkinoinnin lopettamiseen liittyen säädettäisiin 21 luvun 6 c §:ssä.

Markkinoinnin ja siihen liittyen markkinointijärjestelyjen lopettamiseksi vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi 1 momentin mukaan tehtävä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous kaikista tällaisista vaihtoehtorahaston osuuksista, jotka ovat vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa sijoittajien hallussa. Lisäksi vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi julkaistava ilmoitus aikomuksestaan lopettaa kyseisen vaihtoehtorahaston markkinointi tässä ETA-valtiossa julkisesti saatavilla olevalla välineellä. Tämän väline voisi olla myös sähköinen väline. Lisäksi markkinoinnin lopettamiseksi vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi muutettava tai päätettävä välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, jotta estetään markkinoinnin lopettamisen kohteena olevien osuuksien kaikenlainen uusi tai jatkuva, suora tai välillinen tarjoaminen ja kohdentaminen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin AIFMD:n 32 a artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesta poikkeuksesta tehdä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, jos kyseessä on suljettu vaihtoehtorahasto tai ELTIF-rahasto.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin AIFMD:n 32 a artiklan 2 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle.

Pykälän 4 momentin mukaan vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi lopetettava hoitamansa vaihtoehtorahaston osuuksien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille toisessa ETA-valtiossa siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta kyseisessä ETA-valtioissa ilmoitetaan.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin vaihtoehtorahastojen hoitajan tiedonantovelvollisuudesta niitä sijoittajia kohtaan, joiden hallussa olisi edelleen vaihtoehtorahaston osuuksia markkinointijärjestelyn päättämisestä ja vaihtoehtorahastojen hoitajan tekemästä julkisesta takaisinosto- ja lunastustarjouksesta huolimatta. Tiedonantovelvollisuus voitaisiin täyttää myös sähköisiä välineitä tai muita etäviestintäkeinoja käyttäen AIFMD:n 32 a artiklan 8 kohdan mukaisesti.

Pykälän 6 momentin mukaan markkinoinnin lopettamisesta ilmoittamisesta seuraisi vaihtoehtorahastojen hoitajalle 36 kuukauden pituinen ennakkomarkkinointikielto tässä ETA-valtiossa ilmoituksessa yksilöidyn vaihtoehtorahaston tai sitä vastaan sijoitusstrategian tai -idean osalta.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 4 kohtaa (AIFMD:n uusi 32 a artikla 1 ja 2 kohta, 3 kohdan kolmas alakohhta sekä 4 ja 8 kohta)

6 a §. *ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus lopettaa markkinointi Suomessa.* Pykäle olisi uusi ja siinä säädettäisiin käänteisestä menettelystä 5 §:ssä säädetylle tuotenotifikaatiolle. Pykälän 1 momentti vastaisi AIFMD:n 32 a artiklan sääntelyä markkinointijärjestelyjen päättämisestä vastaanottaneen jäsenvaltion osalta. Artiklan 1 kohdan mukaan ETA-valtioon sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voisi päättää hoitamansa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinniseksi tehty markkinointijärjestelyt ETA-valtiossa, jonka osalta se on tehty 32 artiklan mukaisen ilmoituksen, kun artiklassa säädetyt ehdot täyttyvät. Pykälässä ei asetettaisi tätä pidemmälle meneviä velvollisuuksia. Markkinoinnin lopettaminen edellyttäisi yleisen takaisinosto- tai lunastustarjouksen tekemistä Suomessa oleville sijoittajille, ilmoituksen julkaisemista ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan aikomuksesta lopettaa kyseisen vaihtoehtorahaston markkinointi Suomessa sekä sopimusjärjestelyjen muuttamista tai päättämistä kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksien kaikenlaisen suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin suljettuja vaihtoehtorahastoja ja eurooppalaisia pitkäaikais-sijoitusrahastoja koskevasta poikkeuksesta velvollisuuteen tehdä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous 32 a artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti.

Pykälän 3 momentin mukaan ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi lopetettava hoitamansa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin riittävän sijoittajansuojan varmistamiseksi ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan tiedonantovelvollisuudesta Suomessa niitä sijoittajia kohtaan, joiden hallussa olisi edelleen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia. Momentin mukainen tiedonantovelvollisuus voitaisiin täyttää myös sähköisiä välineitä tai muita etäviestintäkeinoja käyttäen AIFMD:n 32 a artiklan 8 kohdan mukaisesti.

Pykälän 5 momentin mukaan markkinoinnin lopettamista koskevasta ilmoituksesta seuraisi ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajalle 36 kuukauden pituinen ennakkomarkkinointikielto ilmoituksessa yksilöidyn vaihtoehtorahaston tai sitä vastaan sijoitusstrategian tai -idean osalta Suomessa.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin AIFMD:n 32 a artiklan 7 kohdan mukaisesti siitä, että kun Finanssivalvonta on saanut ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan kotivaltion ETA-valvontaviranomaiselta AIFMD:n liitteessä IV olevassa b–f alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin ja tietoihin Finanssivalvonta ei voi enää vaatia ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa noudattamaan rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuja markkinointivaatimuksia koskevia säännöksiä Suomessa.

Pykälän 7 momentissa säädettäisiin ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan hoitaman ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisesta Suomessa. ETA-rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovellettaisiin pääosin samoja vaatimuksia kuin toimiluvalliseen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan. Koska kyseessä olisi kansallinen säännös, ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi tehtävä markkinoinnin lopettamisesta ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 4 kohtaa (AIFMD:n 32 a artikla)

20 luku **Kolmannet maat**

2 a §. *Oikeus ennakkomarkkinoida kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnista Suomessa. Pykälässä säädetty oikeus koskisi sekä Suomessa toimiluvan saanutta vaihtoehtorahastojen hoitajaa että ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Oikeus ennakkomarkkinoida kolmanteen maahan sijoittautuneita vaihtoehtorahastoja Suomessa olisi kuitenkin rajatumpaa kuin vastaavien ETA-valtioon sijoittautuneiden vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinointi. Koska kolmanteen maahan sijoittautuneita vaihtoehtorahastoja saadaan lähtökohtaisesti markkinoida vain ammattimaisille asiakkaille ja koska ei-ammattimaisille asiakkaille markkinointi edellyttäisi Finanssivalvonnan erityisen painavasta syystä myöntämää poikkeuslupaa, ehdotetaan tällaisten vaihtoehtorahastojen ennakkomarkkinointi rajattavaksi vain ammattimaisille asiakkaille. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa olisi siten kiellettyä.

Pykälän 1 momentin mukaan kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinointiin sovellettaisiin tämän pykälän lisäksi 13 a luvun 1 §:n, 3 §:n 1 momentin ja 4 §:n säännöksiä ennakkomarkkinoinnista Suomessa.

Pykälän 2 momentin mukaan kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta olisi tehtävä kahden viikon kuluessa vapaamuotoinen ilmoitus Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen sisältövaatimukset vastaisivat pääosin 13 a luvun 2 §:ssä säädettyjä vaatimuksia.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin 13 a luvun 3 §:n 2 momenttia vastaavasta 18 kuukauden mittaisesta ajanjaksosta ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta, jonka kuluessa ammattimaisen asiakkaan tekemän merkinnän ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitettuun tai sen tuloksena kolmanteen maahan perustettuun vaihtoehtorahastoon katsottaisiin syntyneen markkinoinnin tuloksena. Tällöin vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi voitava osoittaa, että se on noudattanut tämän luvun 2 §:n sääntelyä ja tehnyt asianmukaisen ilmoituksen Finanssivalvonnalle markkinoinnin aloittamisesta.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin vastaava oikeus ennakkomarkkinoida kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa myös ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajalle.

3 a §. *Kolmanteesta maasta ennakkomarkkinointi.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta harjoittaa ennakkomarkkinointia Suomessa. Ennakkomarkkinointi voisi koskea sekä ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa että kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa, jonka markkinoinnista Suomessa ei ole vielä tehty 3 §:ssä säädettyä ilmoitusta Finanssivalvonnalle. Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevassa muutosdirektiivin johdanto-osan 12. perustelukappaleessa todetaan, että AIFMD:n ja erityisesti ennakkomarkkinointia koskevien yhdenmukaistettujen säännösten noudattamisen edellyttämät kansalliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset eivät saisi asettaa ETA-valtioon sijoittautuneita vaihtoehtorahastojen hoitajia millään tavalla epäedulliseen asemaan suhteessa muuhun kuin ETA-valtioon sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin. AIFMD:n mukainen ennakkomarkkinointisääntely merkitsee ennakkomarkkinointiin sovellettavien vaatimusten kiristymistä Suomessa, koska Suomen kansallisen sääntely on osittain ollut direktiivin vaatimuksia alemmalla tasolla. Tältä osin pidetään perusteltuna, että lakiin lisättäisiin AIFMD:n ennakkomarkkinointisääntelyä vastaavat säännökset myös kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan harjoittamasta ennakkomarkkinoinnista Suomessa.

Pykälän *1 momentin* mukaan kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voisi ennakkomarkkinoida hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa tai kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille Suomessa. Koska kolmanteen maahan sijoittautuneella vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oikeus markkinoida Suomessa vai ammattimaisille asiakkaille, myös ennakkomarkkinointi sallittaisiin vain ammattimaisille asiakkaille. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan harjoittamaan ennakkomarkkinointiin sovellettaisiin, mitä 13 a luvun 1 §:ssä, 3 §:n 1 momentissa ja 4 §:ssä säädetään ennakkomarkkinoinnista.

Pykälän *2 momentin* mukaan kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi tehtävä kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta vapaamuotoinen ilmoitus Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen sisältövaatimukset vastaisivat pääosin 13 a luvun 2 §:ssä säädettyjä vaatimuksia. Ennakkomarkkinointiin liittyvä ilmoitusvelvollisuus olisi jälkikäteistä. Vaatimus toimittaa ilmoituksen yhteydessä kuvaus ennakkomarkkinoinnista ei merkitsisi hyväksymismenettelyä ennakkomarkkinoinnin sisällölle, eikä kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan tarvitsisi ilmoittaa Finanssivalvonnalle ennakkomarkkinoinnin tarkempaa sisältöä tai sen kohteena olevia sijoittajia ennen ennakkomarkkinoinnin aloittamista.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin 13 a luvun 3 §:n 2 momenttia vastaavasta 18 kuukauden mittaisesta ajanjaksosta ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta, jonka kuluessa ammattimaisen asiakkaan tekemän merkinnän ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitettuun tai sen tuloksena ETA-valtioon tai kolmanteen maahan perustettuun vaihtoehtorahastoon katsottaisiin syntyneen markkinoinnin tuloksena. Tällöin kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi voitava osoittaa, että se on noudattanut tämän luvun 3 §:n sääntelyä ja tehnyt asianmukaisen ilmoituksen Finanssivalvonnalle markkinoinnin aloittamisesta Suomessa. Momentin sääntely tulisi sovellettavaksi riippumatta siitä, onko merkinnän tehnyt sijoittaja itse ollut ennakkomarkkinoinnin kohteena vai ei. Momentin sääntely soveltuisi myös niin sanottuihin *reverse solicitation* -tilanteisiin, jossa ammattimainen asiakas on aloitteellinen sijoituskohteen valinnassa ja ottaa itse yhteyttä kolmanteen maahan sijoittautuneeseen hoitajaan.

5 §. *Rajat ylittävä sijoittaminen vaihtoehtorahastoon.* Pykälän *1 momenttiin* ehdotetaan lakiteknicistä viittauskorjausta 12 luvun 4 §:n 6 momenttiin.

5 a §. *Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus lopettaa markkinoinnin Suomessa.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan hoitaman ETA-valtioon sijoittautuneen tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin ja siihen liittyen järjestelyjen lopettamisesta Suomessa.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin markkinoinnin lopettamisen edellytyksistä. Momentin *1 kohdan* mukaan markkinoinnin lopettaminen edellyttäisi, että kaikista Suomessa sijoittajien hallussa olevista kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksista tehtäisiin yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, joka olisi julkisesti saatavilla vähintään 30 pankkipäivän ajan ja joka osoitettaisiin erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa. Momentin *2 kohdassa* säädettäisiin, että kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan aikomus lopettaa kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksien markkinointi Suomessa julkaistaisiin julkisesti saatavilla olevalla välineellä. Lisäksi momentin *3 kohdan* mukaan siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, välittäjien ja asiameisten kanssa mahdollisesti tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään, jotta estetään kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksien suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen Suomessa.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin suljettuja vaihtoehtorahastoja koskevasta poikkeuksesta yleisen takaisinosto- tai lunastustarjouksen osalta.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin markkinoinnin lopettamista koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka haluaa lopettaa hoitamansa vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa, olisi toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetut tiedot Finanssivalvonnalle.

Pykälän *4 momentin* mukaan kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan olisi lopetettava markkinoinnin lopettamista koskevassa ilmoituksessa tarkoitetun ETA-valtioon sijoittautuneen tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, jolloin se ilmoittaa kyseisen vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisesta.

Pykälän *5 momentissa* säädettäisiin riittävän sijoittajansuojan varmistamiseksi kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan tiedonantovelvollisuudesta Suomessa niitä sijoittajia kohtaan, joiden hallussa olisi edelleen markkinoinnin lopettamisilmoituksen kohteena olevan vaihtoehtorahaston osuuksia. Momentin mukainen tiedonantovelvollisuus voitaisiin täyttää myös sähköisiä välineitä tai muita etäviestintäkeinoja käyttäen.

Pykälän *6 momentin* mukaan markkinoinnin lopettamista koskevasta ilmoituksesta seuraisi kolmanteen maahan sijoittautuneelle hoitajalle 36 kuukauden pituinen ennakkomarkkinointikielto Suomessa ilmoituksessa yksilöidyn vaihtoehtorahaston tai sitä vastaan sijoitusstrategian tai -idean osalta.

Pykälän *7 momentissa* säädettäisiin siitä, että pykälän säännöksiä sovelletaan myös sellaiseen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka lopettaa hoitamansa kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa.

21 luku **Finanssivalvontaa koskevat säännökset**

5 a §. *Vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinointi toiseen ETA-valtioon.* Pykälä olisi uusi ja se vastaisi AIFMD:n 30 a artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa vaihtoehtorahastojen hoita-

jan kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle asetettuja velvollisuuksia silloin, kun toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja harjoittaa ennakkomarkkinointia toisessa ETA-valtiossa.

6 §. *Vaihtoehtorahaston hoitoa tai sijoituspalvelun tarjoamista koskevien tietojen muuttuminen.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi säännökset markkinointia koskevien tietojen muuttumisesta, sillä niistä säädettäisiin erikseen 6 a ja 6 b §:ssä. Koska AIFMD:n 32 ja 33 artiklaan tehtyjen muutosten johdosta vaihtoehtorahastojen hoitajan ilmoittamien tietojen muuttamiseen sovellettavat menettelyt eroaisivat jatkossa sisältönsä toisistaan, ehdotetaan niistä selkeyden vuoksi säädettäväksi eri pykälissä.

Vaihtoehtorahaston hoitoa tai sijoituspalvelun tarjoamista koskevien tietojen muuttamisen osalta Finanssivalvonnalle säädettyjä velvollisuuksia täsmennettäisiin tarkemmilla aikarajoilla menettelyn yhdenmukaistamiseksi eri ETA-valtioissa ja vaihtoehtorahastojen hoitajien rajat ylittävän toiminnan helpottamiseksi. Pykälän *1 momentin* mukaan Finanssivalvonnan tulisi arvioida vaihtoehtorahaston hoitoa tai sijoituspalvelun tarjoamista koskevien tietojen muuttamista ja tarvittaessa 15 pankkipäivän kuluessa siitä, kun se on saanut kaikki tiedot muutoksista vaihtoehtorahastojen hoitajan aiemmin ilmoittamiin tietoihin, kieltää vaihtoehtorahastojen hoitajaa toteuttamasta muutosta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin säännösten vastaisen toiminnan lopettamiseksi siinä tapauksessa, että momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Kyseeseen tulisivat etenkin Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvun mukaisten valvontavaltuuksien käyttäminen. Finanssivalvonnan olisi lisäksi viipymättä ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin muutosilmoituksen hyväksymisen perusteista sekä menettelyistä siinä tapauksessa, että muutokset olisi hyväksyttäviä. Finanssivalvonnan olisi viipymättä ilmoitettava muutoksista toisen ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 5 kohtaa (AIFMD:n 33 artiklan 6 kohdan toinen ja kolmas alakohta).

6 a §. *Markkinointia koskevien tietojen muuttuminen.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin osittain voimassa olevaa 6 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta arvioida markkinointia koskevien tietojen olennaista muuttumista 12 luvun 1 §:n 4 momentissa säädetyllä ilmoituksen osalta. Menettelyä sovellettaisiin AIFMD:n 31 artiklan 4 kohdan mukaisesti markkinointia koskevien tietojen muuttamiseen silloin, kun vaihtoehtorahastojen hoitaja markkinoi vaihtoehtorahastoa tai ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa.

Pykälän *1 momentin* mukaan Finanssivalvonnan tulisi arvioida vaihtoehtorahaston markkinointia koskevien tietojen muuttumista ja tarvittaessa viipymättä kieltää vaihtoehtorahastojen hoitajaa toteuttamasta muutosta.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin säännösten vastaisen toiminnan lopettamiseksi siinä tapauksessa, että momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin muutosilmoituksen hyväksymisen perusteista sekä menettelyistä siinä tapauksessa, että muutokset olisi hyväksyttäviä. Finanssivalvonnan ilmoitusvelvol-

lisuutta vaihtoehtorahastojen hoitajalle muutosten hyväksymisestä pidettäisiin edelleen perusteluna, koska pykälässä säädettyyn menettelyyn ei sovellettaisi yhtä täsmällisiä määräaikoja kuin rajat ylittäviin markkinointitilanteisiin.

6 b §. *Markkinointia koskevien tietojen muuttuminen rajat ylittävissä tilanteissa.* Pykälä olisi uusi. Pykälässä säädettäisiin osittain voimassa olevaa 6 §:ää vastaavasti Finanssivalvonnan velvollisuudesta arvioida markkinointia koskevien tietojen olennaista muuttumista 19 luvun 4 §:n 4 momentin mukaisen ilmoituksen osalta. Menettelyä sovellettaisiin AIFMD:n 32 artiklan 7 kohdan mukaisesti markkinointia koskevien tietojen muuttumiseen silloin, kun vaihtoehtorahastojen hoitaja markkinoi hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa. Voimassa olevaan sääntelyyn nähden Finanssivalvonnan säädettyjä velvollisuuksia täsmennettäisiin tarkemmilla aikarajoilla menettelyn yhdenmukaistamiseksi eri ETA-valtioissa ja vaihtoehtorahastojen hoitajien rajat ylittävän markkinoinnin helpottamiseksi. Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan tulisi arvioida markkinointia koskevien tietojen muuttumista ja tarvittaessa 15 pankkipäivän kuluessa siitä, kun se on saanut kaikki tiedot muutoksista vaihtoehtorahastojen hoitajan aiemmin ilmoittamiin tietoihin, kieltää vaihtoehtorahastojen hoitajaa toteuttamasta muutosta. Finanssivalvonnan olisi samalla ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin säännösten vastaisen toiminnan lopettamiseksi siinä tapauksessa, että momentissa säädetyt kriteerit täyttyvät. Kyseeseen tulisivat etenkin Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvun mukaisten valvontavaltuuksien käyttö ja tarvittaessa Finanssivalvonnan olisi nimenomaisesti kiellettava vaihtoehtorahaston markkinoiminen.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin muutosilmoituksen hyväksymisen perusteista sekä menettelystä siinä tapauksessa, että muutokset olisi hyväksyttäviä. Tällöin Finanssivalvonnan olisi kuukauden kuluessa ilmoitettava muutoksista vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 3 kohtaa (AIFMD:n 32 artiklan 7 kohdan toinen, kolmas ja neljäs alakohta).

6 c §. *Markkinoinnin lopettaminen toisessa ETA-valtiossa.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuuksista silloin, kun vaihtoehtorahastojen hoitaja aikoo lopettaa hoitamansa vaihtoehtorahaston markkinoinnin toisessa ETA-valtiossa. Pykälä vastaisi AIFMD:n 32 a artiklassa vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle säädettyjä velvollisuuksia. Artiklan mukaisista vaihtoehtorahastojen hoitajaa koskevista edellytyksistä markkinoinnin lopettamiseksi säädettäisiin 19 luvun 6 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan Finanssivalvonnan tulisi tarkastaa vaihtoehtorahastojen hoitajan tekemä ilmoitus ja toimittaa se 15 pankkipäivän kuluessa sekä sen ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle, jonka osalta markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, että ESM:lle. Vaihtoehtorahastojen hoitajalle tulisi ilmoittaa viipymättä ilmoituksen toimittamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle tarvittavat tiedot muutoksista vaihtoehtorahastojen hoitajan markkinointi-ilmoitusta koskeviin asiakirjoihin ja tietoihin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin asetuksenantovaltuudesta, jonka mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista. AIFMD:n 32 a artiklan 5 kohdan mukaisen tiedonantovelvollisuuden kohteena olisivat tiedot kaikista muutoksista kyseisen direktiivin liitteessä IV olevassa b–f alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin ja tietoihin. Liitteen IV mukaan näihin asiakirjoihin ja tietoihin kuuluisivat vaihtoehtorahaston säännöt tai perustamisasiakirjat; vaihtoehtorahaston säilytysyhteisön tunnistetiedot; vaihtoehtorahaston kuvaus ja muut tiedot, jotka annetaan sijoittajille; tiedot siitä, minne kohderahastona toimiva vaihtoehtorahasto on sijoittautunut, jos vaihtoehtorahasto toimii syötörahastona; sekä mahdolliset 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen lisätiedot kustakin vaihtoehtorahastosta, jota vaihtoehtorahastojen hoitaja aikoo markkinoida. Koska liitteen IV mukaiset vaatimukset on pantu täytäntöön vaihtoehtorahastojen hoitajien toiminnasta annetun valtiovarainministeriön asetuksen 10 §:ssä, on Finanssivalvonnan velvollisuuksien osalta myös tarpeen viitata kyseisiin asetuksentasoisiiin vaatimuksiin.

Ehdotus vastaa muutosdirektiivin 2 artiklan 4 kohtaa (AIFMD:n 32 a artiklan 3 kohdan ensimmäinen ja toinen alakohta sekä 5 kohta)

22 luku **Seuraamukset, muutoksenhaku ja rikkomuksista ilmoittaminen**

2 §. Seuraamusmaksu. Pykälän 4 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettujen säännösten, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, piiriin lisättäisiin myös rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan 1–5 kohdan säännökset sijoittajille suunnattua markkinointiaineistoa koskevista vaatimuksista vaihtoehtorahastojen osalta. Ehdotus perustuu mainitun asetuksen 14 artiklaan, jonka mukaan toimivaltaisille viranomaisille AIFMD:n mukaisesti annettuja valtuuksia, mukaan lukien seuraamuksiin tai muihin toimenpiteisiin liittyvät valtuudet, olisi käytettävä myös asetuksen 4 artiklan osalta. Sijoittajille suunnattua markkinointimateriaalia koskevien, asetuksen 4 artiklan 1–5 kohdassa säädettyjen vaatimusten rikkominen rinnastuisi tämän pykälän 1 momentin 8 kohdassa lueteltujen sijoittajille annettavien tietojen koskevien velvollisuuksien rikkomiseen. Sen johdosta oikeana hallinnollisen seuraamuksen lajina kyseisten säännösten rikkomisesta olisi pidettävä seuraamusmaksua.

4 §. Muutoksenhaku. Pykälästä poistettaisiin viittaus kumottuun hallintolainkäyttölakiin (586/1996). Voimassaoleva oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettu laki (808/2019) tulee sovellettavaksi Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ään tehdyn viittauksen kautta.

4 a §. Muutoksenhaku eräiden EU-asetusten johdosta. Pykälä ehdotetaan muutettavaksikokonaisuudessaan. Pykälän 1 ja 2 momentista poistettaisiin viittaukset kumottuun hallintolainkäyttölakiin. Voimassaoleva oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettu laki tulee sovellettavaksi Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:n viittauksen kautta Pykälän 2 momentissa säädetyissä tapauksissa siirryttäisiin noudattamaan yleissääntelyn sijaan Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ää, jotta muutoksenhaku myös näissä tilanteissa keskitettäisiin Helsingin hallinto-oikeuteen.

8 §. Vahingonkorvausvelvollisuus. Pykälän 1 momentti ja 5 momentin 2 kohta ehdotetaan muutettavaksi. Pykälän 1 momentissa säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajan ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan vahingonkorvausvelvollisuudesta. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi korvausperusteeksi myös rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen vastainen menettely. Kyseisessä asetuksessa ja erityisesti sen 4 artiklassa säädetään sijoittajille suunnattua markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista, joiden vastainen menettely on syytä ulottaa korvausvastuun piiriin. Sen sijaan ei olisi kohtuullista, että myös vaihtoehtorahastojen hoitajan

johdolla olisi henkilökohtainen korvausvastuu kyseisen asetuksen mukaisten mainontaa koskevien säännösten rikkomisesta. Tämän johdosta pykälässä säädettyä johdon korvausvastuuta ei ehdoteta laajennettavaksi asetuksen takia.

Pykälän 5 momentin 2 kohtaan ehdotetaan lakiteknistä viittauskorjausta 12 luvun 4 §:ään ehdotettujen muutosten johdosta.

7.3 Laki Finanssivalvonnasta

26 §. *Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi.* Pykälän 8 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Pykälän 8 momentissa säädetään toimiluvan perumista koskevien säännösten soveltamisesta eräisiin siihen rinnastettaviin tilanteisiin. Momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että toimiluvan perumista koskevia säännöksiä sovelletaan vastaavasti vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröitymisen perumiseen.

27 §. *Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen toiminnan rajoittaminen.* Pykälän 5 momentti ehdotetaan muutettavaksi. Momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että pykälän säännöksiä toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamisesta sovelletaan myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröinnin mukaisen toiminnan rajoittamiseen

28 §. *Johdon toiminnan rajoittaminen.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin viittaus myös 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettuun muuhun finanssimarkkinoilla toimivaan. Kun vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia muutettiin lailla 214/2019 siten, että kyseisessä laissa säädetty johdon luotettavuutta koskevat velvoitteet ulotettiin koskemaan rekisteröitymisvelvollisia vaihtoehtorahastojen hoitajia, ei vastaavia Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia muokattu samassa yhteydessä. Näin ollen Finanssivalvonnalla ei ole ollut riittäviä valvontavaltuuksia puuttua rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajien johdon luotettavuuteen. Rekisteröitymisvelvollisten vaihtoehtorahastojen hoitajien johdon luotettavuusvaatimusten tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi tässä pykälässä säädettyjä Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia johdon toiminnan rajoittamisesta ehdotetaan sovellettavaksi myös 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettuihin rekisteröitymisvelvollisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin.

32 a §. *Omistusosuuden hankinnan kieltäminen.* Pykälän 1 momentin johdantokappale ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin viittaus vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ään, jotta Finanssivalvonta voi kohdistaa tässä pykälässä säädettyjä valvontavaltuuksia myös rekisteröitymisvelvollisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin.

32 c §. *Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen.* Pykälän 1 momentin 1 kohta ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin viittaus myös vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ään, jotta Finanssivalvonta voi kohdistaa tässä pykälässä säädettyjä valvontavaltuuksia myös rekisteröitymisvelvollisiin vaihtoehtorahastojen hoitajiin.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Sääntelykokonaisuutta ehdotetaan täydennettäväksi lakia alemman asteisin säännöksin rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan muutosdirektiivin täytäntöönpanemiseksi.

Esityksen 2. lakiehdotuksen 21 luvun 6 c §:ssä ehdotetaan uutta asetuksenantovaltuutta. Pykälän 3 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annettaisiin AIFMD:n täytäntöönpanemiseksi tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista, jotka Finanssivalvonnan on toimitettava. Asetuksenantovaltuus liittyisi Finanssivalvonnan velvollisuuteen toimittaa ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle tiedot muutoksista vaihtoehtorahastojen hoitajan aiemmin ilmoittamiin asiakirjoihin ja tietoihin silloin, kun vaihtoehtorahaston markkinointi kyseisessä ETA-valtiossa lopetetaan. Koska vaihtoehtorahastojen hoitajan markkinointi-ilmoituksen sisältöä koskevista vaatimuksista on säädetty tarkemmin vaihtoehtorahastojen hoitajien toiminnasta annetussa valtiovarainministeriön asetuksessa, on myös Finanssivalvonnan velvollisuuksien osalta tarpeen viitata täsmällisesti kyseisiin asetuksentasoisin vaatimuksiin AIFMD:n uuden 32 artiklan 5 kohdan täytäntöönpanemiseksi.

Lisäksi nykyisen sääntelyn nojalla annettuja valtiovarainministeriön asetuksia on muutettava muutosdirektiivin johdosta. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 7 §:n mukaan valtiovarainministeriön asetuksella voidaan, jollei komission delegoidusta asetuksesta muuta johdu, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi antaa tarkemmat säännökset 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuista asiakirjoista ja tiedoista. Vaihtoehtorahastojen hoitajien toiminnasta annetun valtiovarainministeriön asetuksen 10 §:ssä pannaan täytäntöön AIFMD:n liitteen IV vaatimukset asiakirjoista ja tiedoista, jotka on annettava, kun vaihtoehtorahastoa aiotaan markkinoida muissa jäsenvaltioissa kuin vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltiossa. Kyseistä pykälää on muutettava vastaamaan liitteeseen IV tehtyjä muutoksia muutosdirektiivin 2 artiklan 8 kohdan täytäntöönpanemiseksi.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että 1. ja 2. lakiehdotus tulevat voimaan mahdollisimman pian, sillä muutosdirektiivin täytäntöönpano on myöhästynyt. Koska 3. lakiehdotus ei suoraan liity muutosdirektiivin täytäntöönpanoon, kyseinen lakiehdotus ehdotetaan tulemaan oikeustilan selvyyden vuoksi voimaan vasta 1.1.2022, jolloin myös useampi muu Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotettu osittain päällekkäinen muutos tulee voimaan (laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta (599/2021)).

Muutosdirektiivissä edellytetään, että jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava direktiivin noudattamisen edellyttämät kansalliset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 2.8.2021. Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 2.8.2021 alkaen.

Asetus on tullut pääosin sovellettavaksi 1.8.2019. Asetuksen 4 artiklan 1–5 kohtaa, 5 artiklan 1 ja 2 kohtaa sekä 15 ja 16 artiklaa on kuitenkin sovellettu vasta 2.8.2021 alkaen.

10 Toimeenpano ja seuranta

Rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevaan sääntelypakettiin sisältyy säännöksiä sen toimeenpanoa ja seuranta koskevista toimista EU:n tasolla.

Komissio suorittaa viimeistään 2.8.2024 arvioinnin asetuksen ja muutosdirektiivin soveltamisesta julkisen kuulemisen sekä ESMAn ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa käytyjen keskustelujen perusteella.

Komissio toimittaa myös viimeistään 2.8.2021 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen sijoittajien oma-aloitteisista yhteydenotoista ja pyynnöistä sekä selvittää, miten laajasti rahastoissa on tehty merkintöjä tällä tavalla ja mikä on niiden vaikutus EU:n passijärjestelmään.

Lisäksi komissio antaa viimeistään 2.8.2023 kertomuksen, jossa arvioidaan muun muassa sellaisiin rahastoyhtiöihin sovellettavien säännösten yhdenmukaistamisen hyötyjä, jotka testaavat sijoittajien kiinnostusta tiettyyn sijoitusideaan tai -strategiaan, sekä mahdollista tarvetta muuttaa sijoitusrahastodirektiiviä tältä osin.

ESMA toimittaa 30.6.2021 ja sen jälkeen joka toinen vuosi Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle kertomuksen, jossa esitetään yleiskatsaus markkinointivaatimuksista kaikissa jäsenvaltioissa ja joka sisältää analyysin mainontaa koskevien kansallisten säännösten vaikutuksista. Tähän kertomukseen liittyen toimivaltaisille viranomaisille asetetaan velvollisuus ilmoittaa ESMA:lle muun muassa mainonnan ennakkollisen ja jälkikäteisen tarkastamisen johdosta esitettyjen mainonnan muuttamista koskevien vaatimusten lukumäärä ja kuvaus yleisimmistä rikkomista.

11 Suhde muihin esityksiin

Tämän esityksen antamisen aikaan eduskunnassa on vielä ollut käsiteltävänä sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle eläkesäätiöitä, eläkekassoja ja vakuutuskassoja koskevaksi lainsäädännöksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 28/2021 vp). Kyseisen esityksen 9. lakiesityksessä on ehdotettu Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 8 momenttiin ja 28 §:n 2 momenttiin eläkesäätiötä, eläkekassaa, lisäeläkesäätiötä, lisäeläkekassaa, ETA-lisäeläkesäätiötä ja ETA-lisäeläkekassaa koskevia muutoksia, jotka olisi tarvittaessa huomioitava myös tämän esityksen 3. lakiehdotuksen vastaavissa säännöksissä siinä muodossa kuin ne on lopulta vahvistettu. Tämän esityksen antamisen aikaan valtiovarainministeriössä on valmisteltavana myös hallituksen esitys eduskunnalle EU:n joukkorahoitusasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (VM008:00/2021). Kummassakin esityksessä ehdotetaan muutoksia Finanssivalvonnasta annetun lain 28 §:ään, joten jos ehdotukset ovat samaan aikaan eduskunnan käsiteltävä, ne on tarvittaessa sovittava yhteen.

12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

12.1 Hallinnolliset seuraamukset

Esityksen sisältyvän 1. lakiehdotuksen 27 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohdassa ja 3 momentissa sekä 2. lakiehdotuksen 22 luvun 2 §:n 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi seuraamusmaksusta. Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen tulkinnan mukaan tällaiset maksut ovat sanktioluonteisia hallinnollisia seuraamuksia, jotka eivät ole perustuslain 81 §:n mukaisia veroja tai maksuja. Valiokunta on asiallisesti rinnastanut sanktioluonteisen hallinnollisen seuraamuksen rikosoikeudelliseen seuraamukseen (katso esimerkiksi PeVL 12/2019 vp, s. 8, PeVL 9/2018 vp, s. 2, PeVL 2/2017 vp, s. 4—5, PeVL 14/2013 vp ja PeVL 17/2012 vp). Koska sanktioluonteisten hallinnollisten seuraamusten määräämiseen sisältyy julkisen vallan käyttöä, niistä tulee säätää perustuslain 2 §:n 3 momentin nojalla lailla. Valiokunta on katsonut hallinnollisten seuraamusten määräämisessä olevan kysymys merkittävästä julkisen vallan käytöstä, minkä vuoksi maksuvelvollisuuden ja maksun suuruuden perusteista sekä maksuvelvollisen oikeusturvasta samoin kuin lain täytäntöönpanon perusteista tulee säätää lailla (katso esimerkiksi PeVL 12/2019 vp, s. 8, PeVL 9/2018 vp, s. 2, PeVL 2/2017 vp, s. 5, PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp, PeVL 9/2012 vp, s. 2/I). Valiokunta on myös katsonut, että perustuslain 8 §:ssä säädettyyn rikosoikeudelliseen laillisuusperiaatteeseen sisältyvä täsmällisyysvaatimus ei sellaisenaan kohdistu hallinnollisten seuraamusten sääntelyyn, mutta tarkkuuden yleistä vaatimusta ei kuitenkaan voida tällaisenkaan sääntelyn yhteydessä sivuuttaa (katso esimerkiksi PeVL 12/2019 vp, s. 8, PeVL 9/2018 vp, s. 3, PeVL 2/2017 vp, s. 5, PeVL 14/2013 vp, PeVL 17/2012 vp ja PeVL 9/2012 vp). Lisäksi säännösten tulee täyttää sanktioiden oikeasuhtaisuuteen liittyvät vaatimukset (PeVL 2/2017 vp, s. 5, PeVL 28/2014 vp, PeVL 15/2014 vp).

Edellä mainituissa 1. lakiehdotuksen 27 luvun 2 §:n 3 momentissa ja 2. lakiehdotuksen 22 luvun 2 §:n 4 momentissa on lisätty Finanssivalvonnalle oikeus määrätä seuraamusmaksu rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa säädettyjen velvollisuuksien rikkomisesta tai laiminlyönnistä. Kyseisessä asetuksessa edellytetään, että toimivaltaisille viranomaisille sijoitusrahastodirektiivin, AIFMD:n sekä EuVECA-, EuSEF ja ELTIF-asetusten mukaisesti annettuja seuraamuksiin liittyviä valtuuksia olisi käytettävä myös asetuksen 4 artiklassa tarkoitettujen hoitajien osalta. Esityksessä on pyritty sovittamaan yhteen yhtäältä perustuslain vaatimukset seuraamusten täsmällisyydestä ja oikeasuhtaisuudesta sekä toisaalta vaatimukset seuraamusten tehokkuudesta ja varoittavuudesta. Ehdotetut hallinnolliset seuraamukset mahdollistaisivat tehokkaan puuttumisen asetuksen vastaiseen menettelyyn, mikä osaltaan tehostaisi sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen markkinointiaineistojen julkista valvontaa. Ehdotetut hallinnolliset seuraamukset myös vastaisivat pitkälti jo voimassa olevassa laissa seuraamusmaksun piiriin saatettuja rikkomisia ja laiminlyöntejä. Sääntelyn katsotaan täyttävän perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaisen lailla säättämisen ja oikeasuhtaisuuden vaatimukset. Kohdassa yksilöityjen säännösten katsotaan myös sisällöltään täyttävän täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset, sillä sanktioitavat teot ja laiminlyönnit on luonnehdittu laissa niiden yksilöimiseksi.

12.2 Ministeriön asetuksenantovaltuus

Perustuslain 80 §:n mukaan tasavallan presidentti, valtioneuvosto ja ministeriö voivat antaa asetuksia perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Valtuuden säätämiseen laissa on perustuslakivaliokunnan käytännössä kohdistettu vaatimuksia sääntelyn täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta (esimerkiksi PeVL 1/2004 vp, s. 2/1). Lähtökohtana valtioneuvoston ja ministeriön välisessä toimivallan jaossa on, että valtioneuvosto antaa asetukset laajakantoisista ja periaatteellisesti tärkeistä asioista sekä niistä muista asioista, joiden merkitys sitä vaatii. Ministeriölle voidaan osoittaa asetuksenantovaltaa lähinnä teknisluonteisissa sekä yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisehköissä asioissa (esimerkiksi PeVL 33/2004 vp, s. 6)

Esityksen 2. lakiehdotuksen 21 luvun 6 c §:n 3 momenttiin sisältyy uusi asetuksenantovaltuus valtiovarainministeriölle. Esitykseen sisältyvä asetuksenantovaltuus liittyy Finanssivalvonnan tehtäviin silloin, kun vaihtoehtorahaston markkinointi on tarkoitus lopettaa toisessa ETA-valtiossa. Esitykseen sisältyvä asetuksenantovaltuus on siten lähinnä teknisluonteinen. Asetuksenantovaltuus myöskään ole valtioneuvoston koko toiminnankannalta laajakantoinen tai periaatteellisesti tärkeä eikä se kuulu useamman ministeriön toimialaan. Tästä syystä sen antaminen voidaan säätää rahoitusmarkkinalainsäädännöstä vastaavan valtiovarainministeriön tehtäväksi.

Esitykseen sisältyvän asetuksenantovaltuuden mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annetaan vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarkemmat säännökset saman pykälän 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista, jotka Finanssivalvonnan on toimitettava toisen ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle. Asetuksenantovaltuus on tarpeen AIFMD:n 32 a artiklan 5 kohdan mukaisen Finanssivalvonnan tiedonantovelvollisuuden täytäntöönpanemiseksi. Tiedonantovelvollisuuden osalta on tarpeen täsmällisesti viitata sellaisiin tietoihin, jotka on pantu kansallisesti täytäntöön vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 7 §:n nojalla vaihtoehtorahastojen hoitajien toiminnasta annettussa valtiovarainministeriön asetuksessa. Asetuksenantovaltuus olisi siten täsmällinen ja tarkkarajainen, sillä se rajattaisiin AIFMD:n täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin säännöksiin. Asetuksenantovaltuus vastaisi myös muuta rahoitusmarkkinalainsäädäntöä.

Edellä sanotun perusteella arvioidaan, että lakiehdotukset voidaan hyväksyä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Koska rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevassa muutospäätöksessä ja rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevassa asetuksessa on säännöksiä, jotka ehdotetaan pantaviksi täytäntöön lailla ja joita ehdotetaan täydennettäväksi lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoitusrahastolain (213/2019) 22 luvun 1 §:n 5 ja 6 momentti sekä 23 luvun 3 §,
muutetaan 3 luvun 3 §:n 1 momentti, 15 luvun 1 § ja 2 §:n otsikko, 22 luvun 3 §, 7 §:n 1
momentti ja 8 §, 23 luvun 1 §:n 1, 4 ja 5 momentti sekä 2 §, 26 luvun 3 §:n 1 momentti sekä 27
luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohta ja 3 momentti ja

lisätään 1 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 380/2021, uusi 7 momentti, 15
luvun 2 §:ään uusi 2 momentti, 21 luvun 5 §:ään uusi 5 momentti, 22 lukuun uusi 2 a, 7 a ja 9
a §, 22 luvun 10 §:ään uusi 2 momentti, 22 lukuun uusi 12 § sekä 23 lukuun uusi 7 § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala ja rahastoyhtiön sovellettava muu lainsäädäntö

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksien ja yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimisesta
säädetään tämän lain lisäksi yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rajatylittävän
markkinoinnin helpottamisesta ja asetusten (EU) N:o 345/2013, (EU) N:o 346/2013 ja (EU) N:o
1286/2014 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU)
2019/1156, jäljempänä *rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva asetus*.

3 luku

Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

3 §

Rahastoyhtiön hallitus

Rahastoyhtiön hallituksen valitsee rahastoyhtiön yhtiökokous. Hallituksessa on oltava vähin-
tään kolme jäsentä, joista vähintään kolmanneksen on oltava riippumattomia.

15 luku

Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus

1 §

Markkinointiperiaatteet

70

HE 110/2021 vp

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia markkinoitaessa on käytettävä suomen tai ruotsin kieltä tai Finanssivalvonnan hyväksymää muuta kieltä, jos Finanssivalvonta sitä vaatii.

Sijoittajille suunnattua markkinointiaineistoa koskevista vaatimuksista säädetään tämän lain lisäksi rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa.

Finanssivalvonnalla on rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 7 artiklan nojalla oikeus vaatia ennakkoilmoitusta rahastoyhtiön käyttämästä markkinointiaineistosta.

2 §

Riskikeskittymien ja varojen nettoarvon vaihtelun ilmoittaminen rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa

Jos sijoitusrahaston varojen nettoarvo todennäköisesti vaihtelee huomattavasti sen sijoitusten koostumuksen tai niiden hoidossa käytettävien menetelmien johdosta, rahastoesitteessä ja tarvittaessa markkinointiaineistossa on oltava maininta tästä erityispiirteestä.

21 luku

Säilytysyhteisön tehtävät

5 §

Säilytystoiminnan ulkoistamisen edellytykset

Tätä sekä 6 ja 7 §:ää sovellettaessa selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvopaperien selvitysjärjestelmissä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/26/EY tarkoitettujen palvelujen tarjoamista mainitussa direktiivissä tarkoitetuissa arvopaperien selvitysjärjestelmissä tai vastaavien palvelujen tarjoamista kolmansien maiden arvopaperien selvitysjärjestelmissä ei pidetä säilytystoiminnan ulkoistamisena.

22 luku

Rahastoyhtiön toiminta ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla

2 a §

Ilmoitettujen tietojen muuttuminen

Jos 1 §:n 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitetut tiedot muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava muutoksista kirjallisesti Finanssivalvonnalle sekä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

Finanssivalvonnan on saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen arvioitava suunnitellut muutokset. Jos rahastoyhtiö ei muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on 15 työpäivän kuluessa kaikkien mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta kiellettävä muutoksen toteuttaminen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos rahastoyhtiö toteuttaa muutoksen Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa sovellettava 19 luvun 2 §:ää toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta sen varmistamiseksi, että säännösten

vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toteuttamistaan toimenpiteistä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos 1 §:n 2 momentin mukaisesti toimitetut tiedot muuttuvat, Finanssivalvonnan on ilmoitettava siitä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rahastoyhtiön toimiluvan laajuuteen tai niitä sijoitusrahastotyyppinä mahdollisesti koskeviin rajoituksiin, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa, on tehty muutoksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muutoksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja muutettava vastaavasti 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun todistukseen sisältyvät tiedot.

3 §

Finanssivalvonnan oikeus vaatia luvan edellytysten täyttämistä

Jos rahastoyhtiö ei täytä 2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, Finanssivalvonta voi asettaa määräajan asiantilan korjaamiseksi ja, jollei vaatimusta täytetä määräajan kuluessa, soveltaa 19 luvun 2 §:ää toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta.

7 §

Rahasto-osuuksien markkinointi muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka aikoo markkinoida Suomessa hoitamaansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

- 1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoimiseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, ja maininta siitä, että rahasto-osuuksia markkinoi sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö;
- 2) tiedot, jotka sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen tarvitsee palkkioiden tai maksujen perimiseen tai niistä ilmoittamiseen;
- 3) tiedot 7 a §:n 1 momentin mukaisista järjestelyistä;
- 4) sijoitusrahaston säännöt, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeinen puolivuotiskatsaus 9 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisina käännöksinä;
- 5) avaintietoesite 9 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisena käännöksenä.

7 a §

Sijoittajien käytettävissä olevat järjestelyt sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka aikoo markkinoida Suomessa hoitamaansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on toteutettava tarvittavat järjestelyt seuraavien tehtävien hoitamiseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa:

- 1) sijoitusrahaston rahasto-osuuksien merkintöjen ja lunastusten käsitteleminen ja maksujen suorittaminen rahasto-osuudenomistajille 15 luvun nojalla vaadituissa asiakirjoissa ilmoitettujen edellytysten mukaisesti;
- 2) tietojen toimittaminen sijoittajille siitä, miten 1 kohdassa tarkoitettujen toimeksiannon voi tehdä ja miten lunastuksen tuotto maksetaan;
- 3) sellaisten tietojen käsittelyn ja sijoitusrahastodirektiivin 15 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen ja järjestelyjen käytön helpottaminen, jotka koskevat sijoitusrahastoon sijoittamisen johdosta sijoittajalle kuuluvien oikeuksien käyttämistä;

4) edellä 15 luvussa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen asettaminen sijoittajan saataville tämän luvun 9 §:ssä säädetyin edellytyksin tarkastelua ja jäljennösten hankkimista varten;

5) järjestelyn kautta hoidettavia tehtäviä koskevien tietojen toimittaminen sijoittajalle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että sijoittaja voi säilyttää, tallentaa ja toisintaa sen muuttumattomana;

6) toimiminen yhteispisteenä viestinnässä Finanssivalvonnan ja sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on varmistettava, että 1 momentissa tarkoitettujen järjestelyjen tarjotaan sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka sen toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien voi rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön puolesta tai sen kanssa tarjota hoidettavia tehtäviä koskevan sääntelyn ja valvonnan alainen kolmas osapuoli. Rahastoyhtiöllä ja ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä on oltava kolmannen osapuolen nimeämisestä todisteena kirjallinen sopimus, jossa täsmennetään, mitä mainitussa momentissa tarkoitettuja tehtäviä rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö ei hoida, ja jossa sovitaan kolmannen osapuolen oikeudesta saada rahastoyhtiöltä tai ETA-rahastoyhtiöltä tehtävien hoitamisen edellyttämät tiedot ja asiakirjat.

8 §

Rahastoyhtiön velvollisuus pitää asiakirjat ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen saatavilla

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on huolehdittava, että 7 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat ja tarvittaessa niiden käännökset ovat sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön internetsivuilla. Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on pidettävä kyseiset asiakirjat ja käännökset ajan tasalla. Niiden on ilmoitettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä nämä asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä muodossa.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta saada 7 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat tämän pykälän 1 momentin mukaisesti.

9 a §

Rahasto-osuuksien markkinointia koskevien tietojen muuttuminen

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ja sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille kirjallisesti 7 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin kohdistuvista muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

Finanssivalvonnan on saatuaan 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten arvioitava muutokset. Jos rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö ei muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on 15 työpäivän kuluessa kaikkien mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta kiellättävä muutoksen toteuttaminen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille.

Jos rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö toteuttaa muutoksen Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kiellättävä sijoitusrahaston markkinointi sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen

toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toteuttamistaan toimenpiteistä sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille.

10 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin

Mitä 1 momentissa säädetään Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin, sovelletaan myös 12 §:n 3 momentissa tarkoitettua ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten tekemiin ilmoituksiin, kun rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö on ilmoittanut Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnin lopettamisesta kyseisessä ETA-valtiossa.

12 §

Markkinoinnin lopettaminen sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa

Rahastoyhtiö ja ulkomainen ETA-rahastoyhtiö voi lopettaa Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnin sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, jonka osalta se on tehnyt 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen, jos:

1) kaikista tällaisista sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa rahasto-osuudenomistajien hallussa olevista rahasto-osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 työpäivän ajan ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön aikomuksesta lopettaa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinointi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisesti käytössä sijoitusrahaston markkinoinnissa ja joka on asianmukainen sijoitusrahaston tyypillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, jäljempänä 3 momentissa tarkoitettua ilmoituksessa yksilöityjen sijoitusrahaston rahasto-osuuksien suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu lunastustarjous ja 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka sen toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä. Niissä on selkeästi kuvattava rahasto-osuudenomistajille aiheutuvat seuraukset siitä, jos he eivät hyväksy rahasto-osuuksiinsa kohdistuvaa lunastustarjousta.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettua tietoja sisältävä ilmoitus Finanssivalvonnan.

Finanssivalvonnan on tarkastettava 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja toimittava se viimeistään 15 työpäivän kuluttua täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoituksessa yksilöidyn sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava rahastoyhtiölle tai ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle ilmoituksen toimittamisesta.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on lopetettava hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta tässä ETA-valtiossa ilmoitetaan.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on toimitettava 9 §:ssä tarkoitettua tietoja asiakirjat kyseisessä ETA-valtiossa oleville sijoittajille, joiden hallussa on sijoitusrahaston ra-

hasto-osuuksia, sekä Finanssivalvonnalle. Tiedot ja asiakirjat voidaan toimittaa myös sähköisesti tai muita etäviestintäkeinoja käyttämällä, jos tiedot ja asiakirjat sekä viestintäkeinot ovat sijoittajien saatavilla kyseisen ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka kyseisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä muulla kielellä.

Finanssivalvonnan on toimitettava 3 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot kaikista muutoksista 7 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin.

23 luku

Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa

1 §

Notifikaatioilmoitus

Yhteissijoitusyritys saa markkinoida osuuksiaan Suomessa, jos sen kotivaltion toimivaltainen viranomaisena on ilmoittanut markkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava:

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi Suomessa, ja maininta siitä, että yhteissijoitusyrityksen osuuksia markkinoi yhteissijoitusyritystä hoitava rahastoyhtiö;

2) tiedot, jotka Finanssivalvonta tarvitsee palkkioiden ja maksujen perimiseen tai niistä ilmoittamiseen;

3) tiedot 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi toteutetuista järjestelyistä;

4) yhteissijoitusyrityksen säännöt tai perustamisasiakirjat, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeen julkistettu puolivuotiskatsaus 6 §:n 2 momentin mukaisina käännöksinä;

5) avaintietoesite 6 §:n 2 momentin mukaisena käännöksenä;

6) yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen todistus siitä, että yhteissijoitusyritys täyttää sijoitusrahastodirektiivissä säädetyt vaatimukset.

Yhteissijoitusyrityksen on huolehdittava siitä, että 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat ja tarvittaessa niiden käännökset ovat Finanssivalvonnan saatavilla sähköisesti. Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä ne ovat saatavilla sähköisesti.

Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kirjallisesti 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin kohdistuvista muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

2 §

Sijoittajien käytettävissä olevat järjestelyt Suomessa

Yhteissijoitusyrityksen on toteutettava osuuksien markkinoimiseksi Suomessa järjestelyt seuraavien tehtävien hoitamista varten:

1) yhteissijoitusyrityksen osuuksien merkintöjen, takaisinostojen ja lunastusten käsitteleminen sekä maksujen suorittaminen osuudenomistajille sijoitusrahastodirektiivin IX luvun nojalla vaadituissa asiakirjoissa ilmoitettujen edellytysten mukaisesti;

2) tietojen toimittaminen sijoittajille siitä, miten 1 kohdassa tarkoitettujen toimeksiannot voidaan tehdä ja miten takaisinostojen ja lunastusten tuotot maksetaan;

3) sellaisten tietojen käsittelyn ja sijoitusrahastodirektiivin 15 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen ja järjestelyjen käytön helpottaminen, jotka koskevat yhteissijoitusyritykseen sijoittamisen johdosta sijoittajalle kuuluvien oikeuksien käyttämistä;

4) sijoitusrahastodirektiivin IX luvun nojalla vaadittujen tietojen ja asiakirjojen asettaminen sijoittajien saataville 6 §:ssä säädettyin edellytyksin tarkastelua ja jäljennösten hankkimista varten;

5) järjestelyn kautta hoidettavia tehtäviä koskevien tietojen toimittaminen sijoittajille kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että sijoittaja voi säilyttää, tallentaa ja toisintaa sen muuttumattomana;

6) toimiminen yhteispisteinä viestinnässä Finanssivalvonnan ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Yhteissijoitusyrityksen on varmistettava, että 1 momentissa tarkoitettujen järjestelyjen tarjotaan suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien voi yhteissijoitusyrityksen puolesta tai sen kanssa tarjota hoidettavia tehtäviä koskevan sääntelyn ja valvonnan alainen kolmas osapuoli. Yhteissijoitusyrityksellä on oltava kolmannen osapuolen nimeämisestä todisteena kirjallinen sopimus, jossa täsmennetään, mitä mainitussa momentissa tarkoitettuja tehtäviä yhteissijoitusyritys ei hoida, ja jossa sovitaan kolmannen osapuolen oikeudesta saada yhteissijoitusyritykseltä tehtävien hoitamisen edellyttämät tiedot ja asiakirjat.

7 §

Yhteissijoitusyrityksen markkinoinnin lopettaminen Suomessa

Yhteissijoitusyritys, joka on tehnyt 1 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen markkinoinnista Suomessa, voi lopettaa osuuksiensa markkinoinnin Suomessa, jos:

1) kaikista tällaisista Suomessa osuudenomistajien hallussa olevista yhteissijoitusyrityksen osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 työpäivää ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille Suomessa oleville yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus yhteissijoitusyrityksen aikomuksesta lopettaa osuuksiensa markkinointi Suomessa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisesti käytössä yhteissijoitusyrityksen markkinoinnissa ja joka on asianmukainen yhteissijoitusyrityksen tyypillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, kun yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, näiden osuuksien suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi Suomessa.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu takaisinosto- tai lunastustarjous ja 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä. Niissä on selkeästi kuvattava yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille aiheutuvat seuraukset siitä, jos he eivät hyväksy osuuksiinsa kohdistuvaa takaisinosto- tai lunastustarjousta.

Yhteissijoitusyrityksen on lopetettava osuuksiensa kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan.

Yhteissijoitusyrityksen on toimitettava 6 §:ssä tarkoitettuja asiakirjat ja tiedot sekä niihin tehdyt muutokset niille sijoittajille Suomessa, joilla edelleen on hallussaan yhteissijoitusyrityksen osuuksia. Yhteissijoitusyritys voi toimittaa nämä asiakirjat ja tiedot sekä niihin tehdyt muutokset sähköisesti tai muita etäviestintäkeinoja käyttäen, jos tiedot ja asiakirjat sekä viestintäkeinot ovat sijoittajien saatavilla suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Finanssivalvonta ei saa siitä päivästä, jolloin yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomaisena on ilmoittanut sille tiedot kaikista muutoksista 1 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin, vaatia yhteissijoitusyritystä osoittamaan, että tämä noudattaa rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuja markkinointivaatimuksia koskevia säännöksiä Suomessa.

26 luku

Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus sekä asiakkaan tunteminen

3 §

Rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle tämän lain, rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen, sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettujen komission asetusten tai sijoitusrahaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

27 luku

Seuraamukset ja rikkomuksista ilmoittaminen

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi tämän lain:

8) 7 luvun 5 §:n, 15 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 2 momentin ja 3–12 §:n sekä 26 luvun 7 §:n säännökset markkinointia ja sijoittajille annettavia tietoja koskevista velvollisuuksista, jos säännösten laiminlyönti on toistuvaa;

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 ja 14 artiklan säännökset arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisesta sijoitusrahastojen osalta sekä rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan 1–3 kohdan säännökset sijoittajille suunnattua markkinointiaineistoa koskevista vaatimuksista sijoitusrahastojen osalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 1 luvun 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1110/2018,

muutetaan 1 luvun 3 § ja 6 §:n 7 momentti, 2 luvun 5 §:n 2 momentin 15 kohta, 5 luvun 3 §, IV osan otsikko, 12 luvun 3 ja 4 §, 13 luvun 6 §:n 4 momentti, 19 luvun 3 §:n otsikko, 20 luvun 5 §:n 1 momentti, 21 luvun 6 §, 22 luvun 2 §:n 4 momentti, 4 ja 4 a § sekä 8 §:n 1 momentti ja 5 momentin 2 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 6 §:n 7 momentti laissa 739/2016, 2 luvun 5 §:n 2 momentin 15 kohta laissa 528/2021, 5 luvun 3 § sekä 22 luvun 2 §:n 4 momentti ja 4 a § laissa 214/2019, 12 luvun 4 § osaksi laissa 1230/2018 ja 21 luvun 6 § osaksi laissa 1078/2017, ja

lisätään 1 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 739/2016, 214/2019 ja 381/2021, uusi 10 momentti, 2 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1078/2017, uusi 6 a kohta, 2 luvun 5 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 627/2014, 527/2016, 229/2017, 1078/2017, 1230/2018, 214/2019 ja 528/2021, uusi 16 kohta, 13 lukuun uusi 6 a ja 6 b §, lakiin uusi 13 a luku, 19 luvun 3 §:ään uusi 3 momentti, 19 lukuun uusi 4 a ja 5 a §, 19 lukuun siitä lailla 1078/2017 kumotun tilalle uusi 6 §, 19 lukuun uusi 6 a §, 20 lukuun uusi 2 a, 3 a ja 5 a § sekä 21 lukuun uusi 5 a ja 6 a–6 c § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Rekisteröitymisvelvollinen

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, jonka hoitamien vaihtoehtorahastojen yhteenlasketut rajat alittavat 2 §:ssä säädettyt rajat, on rekisteröidyttävä siten kuin 5 luvussa säädetään (*rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja*). Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan lisäksi, mitä 12, 13 a ja 21–23 luvussa säädetään.

6 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista säädetään eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/760, jäljempänä *eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja koskeva aset*us.

HE 110/2021 vp

Vaihtoehtorahastojen markkinoinnista säädetään tämän lain lisäksi yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rajatylittävän markkinoinnin helpottamisesta ja asetusten (EU) N:o 345/2013, (EU) N:o 346/2013 ja (EU) N:o 1286/2016 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1156, jäljempänä *rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva asetus*.

2 luku

Määritelmät

4 §

Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettuun direktiiviin liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6 a) *ennakkomarkkinoinnilla* vaihtoehtorahastojen hoitajan suorittamaa tai sen lukuun tapahtuvaa sijoitusstrategioita tai -ideoita koskevien tietojen suoraa tai välillistä toimittamista sijoittajalle tämän kiinnostuksen testaamiseksi sellaista vaihtoehtorahastoa kohtaan, jota ei ole perustettu tai joka on perustettu, mutta jonka markkinoinnista ei ole tehty 12 luvun 1 §:ssä, 19 luvun 4 tai 5 §:ssä taikka 20 luvun 2 tai 3 §:ssä säädettyä ilmoitusta siihen ETA-valtioon, jossa asianomaisella sijoittajalla on kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka, mikä ei missään tapauksessa ole kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksien tai osakkeiden tarjoamista tai kohdentamista sijoittajille;

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

15) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033;

16) *arvopaperistamisasetuksella* yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/2402.

5 luku

Rekisteröinti

3 §

Rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on rekisteröitymistä koskevan hakemuksen yhteydessä annettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäviksi omat tunnistetietonsa ja hoitamiensa vaihtoehtorahastojen tunnistetiedot sekä tiedot niiden sijoitusstrategioista. Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan, mitä 4 luvun 4 §:ssä säädetään merkittävien omistajien ja 6 luvun 5 §:ssä johdon luotettavuudesta sekä mitä 7 luvun 9 §:ssä säädetään osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta.

IV OSA

Tiedonantovelvollisuus, markkinointi ja ennakkomarkkinointi

12 luku

Osuuksien tarjoaminen

3 §

Kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja

Täytettäessä tämän lain mukaista tiedonantovelvollisuutta ei saa antaa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Tieto, jonka harhaanjohtavuus tai totuudenvastaisuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittävällä tavalla.

Mitä 1 momentissa säädetään, on voimassa myös silloin, kun sijoittaja on ottanut itse yhteyttä vaihtoehtorahastojen tarjoajaan.

Sijoittajille suunnattua markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista säädetään tämän lain lisäksi rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa.

4 §

Tiedonantovelvollisuus sijoittajalle

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, jonka hoitaman vaihtoehtorahaston osuuksia markkinoidaan Suomessa tai muussa ETA-valtiossa, on pidettävä kustakin hoitamastaan ETA-valtioon sijoitautuneesta vaihtoehtorahastosta sijoittajan saatavilla ennen kyseiseen rahastoon sijoittamista olennaiset ja riittävät tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen olennaisten ja riittävien tietojen olennaiset muutokset on pidettävä sijoittajien saatavilla.

Mitä 2 momentissa säädetään, koskee myös vaihtoehtorahastojen hoitajaa, joka on velvollinen pitämään tasapuolisesti sijoittajien saatavilla tietoja arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n mukaisesti.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on ilmoitettava sijoittajalle ennen kyseiseen vaihtoehtorahastoon sijoittamista järjestelyistä, jotka säilytysyhteisö on tehnyt vapautuakseen sopimusperusteisesti 16 luvun 1 §:n 1 momentin mukaisesta vastuustaan 3 §:n 2 momentin mukaisesti. Vaihtoehtorahastojen hoitajan on ilmoitettava viipymättä sijoittajalle myös säilytysyhteisön vastuussa tapahtuneista muutoksista.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja on velvollinen julkaisemaan esiteasetuksessa tarkoitetun esitteen tai arvopaperimarkkinalain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetun perustietoasiakirjan, sen on julkaistava erikseen tai täydentävinä tietoina esitteessä tai perustietoasiakirjassa ne 1 ja 4 momentissa tarkoitetut tiedot, jotka eivät sisälly esitteeseen tai perustietoasiakirjaan.

Sen, joka markkinoi vaihtoehtorahaston osuuksia, on pidettävä 1 momentissa tarkoitettujen olen-
naiset ja riittävät tiedot sijoittajien saatavilla sekä ilmoitettava sijoittajille 4 momentissa tarkoi-
tetuista järjestelyistä ennen kyseiseen rahastoon sijoittamista. Tiedonantovelvollisuus on voi-
massa myös silloin, kun sijoittaja on ottanut itse yhteyttä vaihtoehtorahastoa tarjoavaan. Am-
mattimainen asiakas voi yksilöidyllä kirjallisella suostumuksellaan luopua tämän momentin
mukaisesta ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan kohdistuvasta oikeudestaan tiedonsaantiin.

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

6 §

Ennakkomerkinnän ja varojen varhaisen vastaanottamisen kieltö

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää vaihtoehtorahastojen hoitajalle
oikeuden poiketa 2—3 momentin vaatimuksesta.

6 a §

Ei-ammattimaisten asiakkaiden käytettävissä olevat järjestelyt

Vaihtoehtorahaston markkinoimiseksi ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa vaihtohto-
rahastojen hoitajan on toteutettava tarvittavat järjestelyt seuraavien tehtävien hoitamiseksi:

1) vaihtoehtorahaston osuuksien merkintöjen, takaisinostojen ja lunastusten sekä niihin liitty-
vien maksujen käsitteleminen 12 luvun 4 §:ssä tarkoitetuissa asiakirjoissa ja tiedoissa ilmoitet-
tujen edellytysten mukaisesti;

2) tietojen toimittaminen ei-ammattimaiselle asiakkaalle siitä, miten 1 kohdassa tarkoitettujen
toimeksiannot voi tehdä ja miten takaisinoston ja lunastuksen tuotto maksetaan;

3) sellaisten tietojen käsittelyn helpottaminen, jotka koskevat vaihtoehtorahastoon sijoittami-
sen johdosta sijoittajalle kuuluvien oikeuksien käyttämistä;

4) edellä 11 luvun 1 §:ssä ja 12 luvun 4–6 §:ssä tarkoitettujen asiakirjojen ja tietojen asetta-
minen ei-ammattimaisen asiakkaan saataville tarkastelua ja jäljennösten hankkimista varten;

5) järjestelyn kautta hoidettavia tehtäviä koskevien tietojen toimittaminen ei-ammattimaiselle
asiakkaalle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi säilyttää, tallentaa ja
toisintaa sen muuttumattomana;

6) toimiminen Finanssivalvonnan ja ulkomaisten ETA-valvontaviranomaisten yhteyspis-
teenä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen järjestelyt on tarjottava suomen tai ruotsin kielellä taikka Fi-
nanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen järjestelyt voi vaihtoehtorahastojen hoitajan puolesta tarjota
hoidettavia tehtäviä koskevan sääntelyn ja valvonnan alainen kolmas osapuoli. Vaihtoehtora-
hastojen hoitajalla on oltava kolmannen osapuolen nimeämisestä todisteena kirjallinen sopimus,
jossa täsmennetään, mitä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä vaihtoehtorahastojen hoitaja ei
hoida, ja jossa sovitaan kolmannen osapuolen oikeudesta saada vaihtoehtorahastojen hoitajalta
tehtävien hoitamisen edellyttämät asiakirjat ja tiedot.

Mitä edellä säädetään ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavista järjestelyistä, ei rajoita eu-
rooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja koskevan asetuksen 26 artiklan soveltamista.

6 b §

Markkinointimateriaalit

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle suunnattua markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista säädetään tämän lain lisäksi rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa.

Mitä 1 momentissa mainitun asetuksen 4 artiklan 2 ja 5 kohdassa säädetään markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista suhteessa sijoittajille annettaviin avaintietoihin, sovelletaan myös suhteessa avaintietoesitteeseen tietoihin.

Finanssivalvonnalla on 1 momentissa mainitun asetuksen 7 artiklan mukaisesti oikeus vaatia ennakoilmoitusta vaihtoehtorahastojen hoitajan käyttämistä markkinointimateriaaleista, jos vaihtoehtorahastoa markkinoidaan ei-ammattimaisille asiakkaille Suomessa.

13 a luku

Ennakkomarkkinointi

1 §

Edellytykset ennakkomarkkinoinnille

Vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oikeus ennakkomarkkinoida vaihtoehtorahastoa Suomessa, jos sijoittajalle esitettävät tiedot eivät:

- 1) ole riittävän tarkkoja, jotta tämä voi sitoutua hankkimaan tietyn vaihtoehtorahaston osuuksia;
- 2) vastaa merkintälomaketta tai vastaavia asiakirjoja taikka niiden luonnoksia; ja
- 3) vastaa vielä perustamatta olevan vaihtoehtorahaston lopullisessa muodossa olevia vaihtoehtorahaston sääntöjä, esitettä tai tarjousasiakirjoja.

Jos ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetaan luonnos vaihtoehtorahaston esitteestä tai tarjousasiakirjasta, se ei saa sisältää niin tarkkoja tietoja, että sijoittaja voisi tehdä sijoituspäätöksen. Esitteen tai tarjousasiakirjan luonnoksessa on selvästi mainittava, että:

- 1) se ei ole tarjous tai kehoitus merkitä vaihtoehtorahaston osuuksia; ja
- 2) siinä esitettyihin tietoihin ei pidä luottaa, koska ne ovat puutteellisia ja voivat muuttua.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että ennakkomarkkinointi dokumentoidaan asianmukaisesti.

2 §

Ilmoitus ennakkomarkkinoinnista

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on tehtävä kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ETA-valtiot, joissa ennakkomarkkinointia harjoitetaan tai harjoitettiin;
- 2) ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot;
- 3) lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mistä käy ilmi esiteltävät sijoitusstrategiat; ja
- 4) tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olevista vaihtoehtorahastoista.

3 §

Vaihtoehtorahaston osuuksien hankkiminen ennakkomarkkinoinnin perusteella

HE 110/2021 vp

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että sijoittajat eivät hanki vaihtoehtorahaston osuuksia ennakkomarkkinoinnin perusteella ja että ennakkomarkkinoinnin kohteena olleet sijoittajat Suomessa voivat hankkia vaihtoehtorahaston osuuksia vasta, kun vaihtoehtorahaston markkinointi Suomessa on tämän lain nojalla sallittua.

Jos 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa sijoittaja merkitsee ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava, mitä 12 luvun 1 §:ssä säädetään oikeudesta markkinoida vaihtoehtorahastoa.

4 §

Kolmannen osapuolen harjoittama ennakkomarkkinointi

Vaihtoehtorahastojen hoitajan lukuun ennakkomarkkinointia saa Suomessa harjoittaa toinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, luottolaitos-toiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos, sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö ja näitä vastaavaan toimintaan toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut sekä sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sidonnaisasiamies.

Ennakkomarkkinointia harjoittavaan kolmanteen osapuoleen sovelletaan 1–3 §:ää ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä.

19 luku

ETA-valtiot

3 §

Oikeus markkinoida ja ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa

Toimiluvan saaneella vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oikeus ennakkomarkkinoida hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa noudattaen 13 a lukua.

4 a §

Oikeus ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa muissa ETA-valtioissa

Toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, jos ammattimaisille asiakkaille esitettävät tiedot ja asiakirjat ETA-valtioon sijoittautuneesta vaihtoehtorahastosta täyttävät 13 a luvun 1 §:n 1–2 momentissa säädetty edellytykset.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on tehtävä Finanssivalvonnalle kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta toisessa ETA-valtiossa 13 a luvun 2 §:ssä tarkoitettu ilmoitus.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että sijoittajat eivät hanki ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia ennakkomarkkinoinnin perusteella ja että ennakkomarkkinoinnin kohteena olleet sijoittajat voivat hankkia ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia vasta, kun markkinointi kyseisessä ETA-valtiossa on 4 §:n mukaan sallittua.

Jos toisessa ETA-valtiossa ammattimainen asiakas merkitsee 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta kyseisessä ETA-valtiossa ennakkomarkkinoinnin yhteydessä

toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava 4 §:n 1 momentissa säädettyä ilmoitusmenettelyä.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että sen harjoittama ennakkomarkkinointi toisessa ETA-valtiossa dokumentoidaan asianmukaisesti.

Toimiluvan saaneen vaihtoehtorahastojen hoitajan lukuun ennakkomarkkinointia saa harjoittaa toinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos, sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö ja näitä vastaavaan toimintaan toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut sekä sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sidonnaisasiamies noudattaen, mitä tässä pykälässä säädetään.

5 a §

Toiseen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus ennakkomarkkinoida vaihtoehtorahastoa Suomessa

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa noudattaen 13 a luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momenttia ja 4 §:ää ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä. Saatuaan ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltion ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa harjoittamasta ennakkomarkkinoinnista Finanssivalvonta voi pyytää ulkomaista ETA-valvontaviranomaista toimittamaan lisätietoja tästä ennakkomarkkinoinnista.

ETA-rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa noudattaen 13 a luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momenttia ja 4 §:ää ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä. ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on tehtävä kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot;
- 2) lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mistä käy ilmi esiteltävät sijoitusstrategiat; ja
- 3) tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olevista vaihtoehtorahastoista.

Jos 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa sijoittaja merkitsee tämän pykälän 1 tai 2 momentissa tarkoitetun ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava, mitä 5 §:ssä säädetään oikeudesta markkinoida ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia Suomessa.

6 §

Oikeus lopettaa markkinointi toisessa ETA-valtiossa

Toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi lopettaa hoitamansa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien markkinoinnin siinä ETA-valtiossa, jonka osalta se on tehnyt 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, jos:

1) kaikista tällaisista vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa sijoittajien hallussa olevista vaihtoehtorahaston osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 pankkipäivän ajan ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus vaihtoehtorahastojen hoitajan aikomuksesta lopettaa vaihtoehtorahaston osuuk-sien markkinointi vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa julkaistaan jul-kisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisesti käytössä vaihtoehtorahaston markkinoin-nissa ja joka on asianmukainen vaihtoehtorahaston tyyppillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, jäljempänä 3 momentissa tarkoi-tetussa ilmoituksessa yksilöityjen vaihtoehtorahaston osuuk-sien suoran tai välillisen tarjoami-sen tai kohdentamisen estämiseksi.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään velvollisuudesta tehdä yleinen takaisinosto- tai lunas-tustarjous, ei sovelleta suljettuun vaihtoehtorahastoon ja eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusra-hastoja koskevassa asetuksessa säänneltyyn eurooppalaiseen pitkäaikaissijoitusrahastoon.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetut tiedot si-sältävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on lopetettava hoitamansa vaihtoehtorahaston osuuk-sien kai-kenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta tässä ETA-valtiossa ilmoitetaan.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 11 luvun 1 §:ssä ja 12 luvun 4–6 §:ssä tarkoi-tetut asiakirjat ja tiedot niille sijoittajille, joilla on edelleen hallussaan vaihtoehtorahaston osuuk-sia, sekä Finanssivalvonnalle.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa 36 kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa ilmoitetaan, en-nakkomarkkinoida ilmoituksessa yksilöidyn vaihtoehtorahaston osuuk-sia tai vastaavia sijoitus-strategioita tai -ideoita tässä ETA-valtiossa.

6 a §

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus lopettaa markkinointi Suomessa

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, joka on tehnyt 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnista Suomessa, voi lopettaa il-moituksessa tarkoitetun vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa, jos:

1) kaikista Suomessa sijoittajien hallussa olevista tällaisen ETA-valtioon sijoittautuneen vaih-toehtorahaston osuuk-sista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen takaisinosto- tai lu-nastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 pankkipäivän ajan ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tie-dossa;

2) ilmoitus ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan aikomuksesta lopettaa ETA-valtioon sijoittau-tuneen vaihtoehtorahaston markkinointi Suomessa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla vä-lineellä, joka on yleisesti käytössä ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markki-noinnissa ja joka on asianmukainen tämän tyyppillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, kyseisen ETA-valtioon sijoit-tautuneen vaihtoehtorahaston osuuk-sien suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen es-tämiseksi.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään velvollisuudesta tehdä takaisinosto- tai lunastustar-jous, ei sovelleta suljettuun vaihtoehtorahastoon ja eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja koskevassa asetuksessa säänneltyyn eurooppalaiseen pitkäaikaissijoitusrahastoon.

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan on lopetettava ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtohto-rahaston osuuk-sien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan.

HE 110/2021 vp

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 11 luvun 1 §:ssä ja 12 luvun 4–6 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot niille sijoittajille, joilla on edelleen hallussaan ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia.

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa 36 kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, ennakkomarkkinoida kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksia taikka vastaavia sijoitusstrategioita tai -ideoita Suomessa.

Saatuana ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltion ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta kaikki tiedot muutoksista vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin liitteessä IV olevassa b–f alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin ja tietoihin Finanssivalvonta ei voi enää vaatia ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa noudattamaan rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuja markkinointivaatimuksia koskevia säännöksiä Suomessa.

ETA-rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, joka on 5 §:n 4 momentin mukaisesti ilmoittanut hoitamansa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien markkinoinnista Suomessa, voi lopettaa ilmoituksessa tarkoitetun vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa noudattaen mitä 1–5 momentissa säädetään ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisesta. ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetut tiedot sisältävä ilmoitus markkinoinnin lopettamisesta Finanssivalvonnalle.

20 luku

Kolmannet maat

2 a §

Oikeus ennakkomarkkinoida kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa

Toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida hoitamaansa kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille Suomessa. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnissa on noudatettava 13 a luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momenttia ja 4 §:ää ennakkomarkkinoinnista Suomessa.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot;
- 2) lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mistä käy ilmi esiteltävät sijoitusstrategiat; ja
- 3) tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olevista kolmanteen maahan sijoittautuneista vaihtoehtorahastoista.

Jos 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa ammattimainen asiakas merkitsee ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava, mitä tämän luvun 2 §:ssä säädetään oikeudesta markkinoida kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, sovelletaan myös ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

3 a §

Kolmannesta maasta ennakkomarkkinointi

Kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa tai kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille Suomessa. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on noudatettava ennakkomarkkinoinnissa 13 a luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momenttia ja 4 §:ää ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot;
- 2) lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mistä käy ilmi esiteltävät sijoitusstrategiat; ja
- 3) tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olevista ETA-valtioon sijoittautuneista vaihtoehtorahastoista tai kolmanteen maahan sijoittautuneista vaihtoehtorahastoista.

Jos 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa ammattimainen asiakas merkitsee ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava, mitä tämän luvun 3 §:ssä säädetään kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta markkinoida Suomessa.

5 §

Rajat ylittävä sijoittaminen vaihtoehtorahastoon

Tämän luvun säännökset eivät vaikuta sijoittajan oikeuteen sijoittaa valitsemiinsa kolmanteen maahan sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastoihin. Ammattimainen asiakas voi yksilöidyllä kirjallisella suostumuksellaan luopua 12 luvun 4 §:n 6 momentin mukaisesta ja kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan kohdistuvasta oikeudestaan tiedonsaantiin.

5 a §

Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus lopettaa markkinointi Suomessa

Kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja, joka on tehnyt 3 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnista Suomessa, voi lopettaa ilmoituksessa tarkoitetun vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa, jos:

1) kaikista Suomessa sijoittajien hallussa olevista tällaisen vaihtoehtorahaston osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 pankkipäivän ajan ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan aikomuksesta lopettaa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien markkinointi Suomessa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisesti käytössä mainitun vaihtoehtorahaston markkinoinnissa ja joka on asianmukainen tämän tyypillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi Suomessa.

HE 110/2021 vp

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään velvollisuudesta tehdä takaisinosto- tai lunastustarjous, ei sovelleta suljettuun vaihtoehtorahastoon.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetut tiedot sisältävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on lopetettava ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, jolloin se ilmoittaa kyseisen vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisesta.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen hoitajan on toimitettava 11 luvun 1 §:ssä ja 12 luvun 4–6 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot niille sijoittajille, joilla on edelleen hallussaan ETA-valtioon sijoittautuneen tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia.

Kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa 36 kuukauden ajan 4 momentissa tarkoitetusta päivästä ennakkomarkkinoida kyseisen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia taikka vastaavia sijoitusstrategioita tai -ideoita Suomessa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös sellaiseen 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka lopettaa hoitamansa kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa.

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

5 a §

Vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinointi toisessa ETA-valtiossa

Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 4 a §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen ilmoitettava asiasta viipymättä sen ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle, jossa vaihtoehtorahastojen hoitaja harjoittaa tai harjoitti ennakkomarkkinointia. Finanssivalvonnan on pyydyttäessä toimitettava ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle lisätietoja kyseisessä ETA-valtiossa harjoitettavasta tai harjoitetusta ennakkomarkkinoinnista.

6 §

Vaihtoehtorahaston hoitoa tai sijoituspalvelun tarjoamista koskevien tietojen muuttuminen

Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 1 §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen arvioidava suunnitellut muutokset. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei suunnitellun muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on 15 pankkipäivän kuluessa kaikkien 19 luvun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta kiellettävä muutoksen toteuttaminen.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja toteuttaa 1 momentissa tarkoitetun muutoksen Finanssivalvonnan kiellostä huolimatta tai jos on ilmennyt ennakoimaton muutos, jonka johdosta vaihtoehtorahastojen hoitaja ei enää noudata tätä lakia, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta viipymättä vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos muutokset ovat hyväksyttäviä ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa tätä lakia, Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava muutoksista

HE 110/2021 vp

vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

6 a §

Markkinointia koskevien tietojen muuttuminen

Finanssivalvonnan on saatuaan 12 luvun 1 §:n 4 momentissa ilmoituksen arvioitava suunnitellut muutokset. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei suunnitellun muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on viipymättä kiellettävä muutoksen toteuttaminen.

Jos suunniteltu muutos toteutetaan Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta tai jos on ilmennyt ennakoimaton muutos, jonka takia vaihtoehtorahastojen hoitaja ei enää noudata tätä lakia, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kiellettävä vaihtoehtorahaston markkinointi sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan.

Jos muutokset ovat hyväksyttäviä ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa tätä lakia, Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava vaihtoehtorahastojen hoitajalle, ettei se aio kieltää muutoksia.

6 b §

Markkinointia koskevien tietojen muuttuminen rajat ylittävissä tilanteissa

Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen arvioitava suunnitellut muutokset. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei suunnitellun muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on 15 pankkipäivän kuluessa kaikkien 19 luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta kiellettävä muutoksen toteuttaminen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja toteuttaa 1 momentissa tarkoitetun muutoksen Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta tai jos on ilmennyt ennakoimaton muutos, jonka takia vaihtoehtorahastojen hoitaja ei enää noudata tätä lakia, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kiellettävä vaihtoehtorahaston markkinointi sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta viipymättä vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos muutoksen ovat hyväksyttäviä ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa tätä lakia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muutoksista kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

6 c §

Markkinoinnin lopettaminen toisessa ETA-valtiossa

Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tarkastettava ilmoitus ja toimitettava se 15 pankkipäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Finanssivalvonnan on ilmoituksen toimitettuaan viipymättä ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahastojen hoitajalle.

HE 110/2021 vp

Finanssivalvonnan on toimitettava 1 momentissa tarkoitettulle ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle tarvittavat tiedot muutoksista vaihtoehtorahastojen hoitajan 19 luvun 4 §:n 1 momentin mukaisesti toimittamiin asiakirjoihin ja tietoihin.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista, jotka Finanssivalvonnan on toimitettava.

22 luku

Seuraamukset, muutoksenhaku ja rikkomuksista ilmoittaminen

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden lainlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1–3 momentissa säädetyn lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 ja 14 artiklan säännökset arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisesta vaihtoehtorahastojen osalta sekä rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan 1–5 kohdan säännökset sijoittajille suunnattua markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista vaihtoehtorahastojen osalta.

4 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan tämän lain nojalla tekemään päätökseen säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

4 a §

Muutoksenhaku eräiden EU-asetusten johdosta

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevan asetuksen ja eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskevan asetuksen nojalla antamaan päätökseen säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

Jos eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevan asetuksen 14 artiklassa tarkoitettua päätöstä hoitajan rekisteröinnistä tai 14 b artiklassa tarkoitettua päätöstä rahaston rekisteröinnistä taikka eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskevan asetuksen 15 artiklassa tarkoitettua päätöstä hoitajan rekisteröinnistä tai 15 b artiklassa tarkoitettua päätöstä rahaston rekisteröinnistä ei ole annettu sen antamiselle säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen.

8 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Vaihtoehtorahastojen hoitaja ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut vaihtoehtorahaston sijoittajalle tai muulle henkilölle tämän lain, rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen tai vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin perusteella annettujen komission asetusten vastaisella menettelyllä.

Mitä 1 momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sijoituspalveluyritystä, luottolaitosta tai muuta henkilöä, joka on vaihtoehtorahastojen osuuksia markkinoissaan:

2) laiminlyönyt noudattaa 12 luvun 4 §:n 6 momentin mukaista tiedonantovelvollisuutta sijoittajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 26 §:n 8 momentti, 27 §:n 5 momentti, 28 §:n 2 momentti, 32 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 26 §:n 8 momentti laissa 575/2017, 27 §:n 5 momentti laissa 241/2018, 28 §:n 2 momentti laissa 352/2017 sekä 32 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 32 c §:n 1 momentin 1 kohta laissa 599/2021, seuraavasti:

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen, sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan perumiseen sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröitymisen perumiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa

HE 110/2021 vp

ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös eläkesäätiön ja vakuutuskassan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

27 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen toiminnan rajoittaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnan rajoittamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen sääntöjen mukaisen toiminnan rajoittamiseen, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen, sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröinnin mukaisen toiminnan rajoittamiseen. Vakuutusten tarjoamisen kieltämisestä säädetään vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa. Tätä pykälää ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa ja 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen ja pörssin omistusyhteisöä. Mitä 1 momentissa säädetään toimitusjohtajasta ja tämän sijaisesta, koskee vastaavasti eläkesäätiön asiamiestä ja tämän sijaista.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ssä, 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytisyhteisöstä, erityisestä säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta tai arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen

toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut, sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ssä, 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 5.8.2021

Pääministeri

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Annika Saarikko

1.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sijoitusrahastolain (213/2019) 22 luvun 1 §:n 5 ja 6 momentti sekä 23 luvun 3 §,
muutetaan 3 luvun 3 §:n 1 momentti, 15 luvun 1 § ja 2 §:n otsikko, 22 luvun 3 §, 7 §:n 1
momentti ja 8 §, 23 luvun 1 §:n 1, 4 ja 5 momentti sekä 2 §, 26 luvun 3 §:n 1 momentti sekä 27
luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohta ja 3 momentti ja
lisätään 1 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 380/2021, uusi 7 momentti, 15
luvun 2 §:ään uusi 2 momentti, 21 luvun 5 §:ään uusi 5 momentti, 22 lukuun uusi 2 a, 7 a ja 9 a
§, 22 luvun 10 §:ään uusi 2 momentti, 22 lukuun uusi 12 § sekä 23 lukuun uusi 7 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset

Yleiset säännökset

1 §

1 §

*Soveltamisala ja rahastoyhtiöön sovellettava
muu lainsäädäntö*

*Soveltamisala ja rahastoyhtiöön sovellettava
muu lainsäädäntö*

*Sijoitusrahaston rahasto-osuuksien ja yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimisesta säädetään tämän lain lisäksi yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rajatylittävän markkinoinnin helpottamisesta ja asetusten (EU) N:o 345/2013, (EU) N:o 346/2013 ja (EU) N:o 1286/2014 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1156, jäljempänä **rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva aset**us.*

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 luku

3 luku

**Toimintae dellytykset ja vähimmäispää-
oma****Toimintae dellytykset ja vähimmäispää-
oma**

3 §

3 §

*Rahastoyhtiön hallitus**Rahastoyhtiön hallitus*

Rahastoyhtiön hallituksessa on oltava vähintään kolme jäsentä, joista vähintään kolmanneksen on oltava riippumattomia.

Rahastoyhtiön hallituksen valitsee rahastoyhtiön yhtiökokous. Hallituksessa on oltava vähintään kolme jäsentä, joista vähintään kolmanneksen on oltava riippumattomia.

15 luku

15 luku

Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus**Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus**

1 §

1 §

*Markkinointiperiaatteet**Markkinointiperiaatteet*

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia markkinoitaessa on käytettävä suomen tai ruotsin kieltä tai Finanssivalvonnan hyväksymää muuta kieltä, jos Finanssivalvonta sitä vaatii.

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia markkinoitaessa on käytettävä suomen tai ruotsin kieltä tai Finanssivalvonnan hyväksymää muuta kieltä, jos Finanssivalvonta sitä vaatii.

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Markkinoinnista on käytävä ilmi sen kaupallinen tarkoitus. Sellaisessa markkinoinnissa, jossa kehoitetaan ostamaan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ja joka sisältää erityisiä tietoja sijoitusrahastosta, ei saa esittää väitteitä, jotka ovat ristiriidassa rahastoesitteen ja avaintietoesitteen sisältämien tietojen kanssa tai jotka vähentävät niiden merkitystä. Markkinointiaineistosta on käytävä ilmi, missä ja millä kielellä rahastoesite ja avaintietoesite ovat sijoittajien saatavilla tai käytettävissä.

Sijoittajille suunnattua markkinointiaineistoa koskevista vaatimuksista säädetään tämän lain lisäksi rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa.

Jos sijoitusrahaston varojen nettoarvo todennäköisesti vaihtelee huomattavasti sen sijoitusten koostumuksen tai niiden hoidossa käytettävien menetelmien johdosta, rahastoesitteessä ja tarvittaessa markkinointiaineistoissa on oltava maininta tästä erityispiirteestä.

Finanssivalvonnalla on rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 7 artiklan nojalla oikeus vaatia ennakoilmoitusta rahastoyhtiön käyttämästä markkinointiaineistosta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Riskikeskittymien ilmoittaminen rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa

2 §

Riskikeskittymien ja varojen nettoarvon vaihtelun ilmoittaminen rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa

Jos sijoitusrahaston varojen nettoarvo todennäköisesti vaihtelee huomattavastisen sijoitusten koostumuksen tai niiden hoidossa käytettävien menetelmien johdosta, rahastoesitteessä ja tarvittaessa markkinointiaineistossa on oltava maininta tästä erityispiirteestä.

21 luku

Säilytysyhteisön tehtävät

5 §

Säilytystoiminnan ulkoistamisen edellytykset

21 luku

Säilytysyhteisön tehtävät

5 §

Säilytystoiminnan ulkoistamisen edellytykset

Tätä sekä 6 ja 7 §:ää sovellettaessa selvityksen lopullisuudesta maksujärjestelmissä ja arvo-paperien selvitysjärjestelmissä annettussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/26/EY tarkoitettujen palvelujen tarjoamista mainitussa direktiivissä tarkoitetuissa arvopaperien selvitysjärjestelmissä tai vastaavien palvelujen tarjoamista kolmansien maiden arvopaperien selvitysjärjestelmissä ei pidetä säilytystoiminnan ulkoistamisena.

22 luku

Rahastoyhtiön toiminta ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla

1 §

22 luku

Rahastoyhtiön toiminta ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla

1 §

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikkeen välityksellä

Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikkeen välityksellä

Jos 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitetut tiedot muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa Finanssivalvonnalle sekä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

(kumotaan 1 §:n 5 ja 6 momentti)

Jos 1 momentissa tarkoitetut ja 2 momentin mukaisesti toimitetut tiedot muuttuvat, Finanssivalvonnan on ilmoitettava siitä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rahastoyhtiön toimiluvan laajuuteen tai niitä sijoitusrahastotyyppiä mahdollisesti koskeviin rajoituksiin, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa, on tehty muutoksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muutoksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja muutettava vastaavasti 3 momentissa tarkoitettuun todistukseen sisältyvät tiedot.

2 a §

Ilmoitettujen tietojen muuttuminen

Jos 1 §:n 1 momentin 2–4 kohdassa tarkoitetut tiedot muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava muutoksista kirjallisesti Finanssivalvonnalle sekä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa. Finanssivalvonnan on saatuaan 1 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen arvioitava suunnitellut muutokset. Jos rahastoyhtiö ei muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on 15 työpäivän kuluessa kaikkien mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta kiellettävä muutoksen toteuttaminen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Jos rahastoyhtiö toteuttaa muutoksen Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa sovellettava 19 luvun 2 §:ää toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toteuttamistaan toimenpiteistä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos 1 §:n 2 momentin mukaisesti toimitetut tiedot muuttuvat, Finanssivalvonnan on ilmoitettava siitä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rahastoyhtiön toimiluvan laajuuteen tai niitä sijoitusrahastotyyppinä mahdollisesti koskeviin rajoituksiin, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa, on tehty muutoksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muu-toksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja muutettava vastaavasti 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun todistukseen sisältyvät tiedot.

3 §

3 §

Finanssivalvonnan oikeus vaatia luvan edellytysten täyttämistä

Finanssivalvonnan oikeus vaatia luvan edellytysten täyttämistä

Jos rahastoyhtiö ei täytä 1 tai 2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, Finanssivalvonta voi asettaa määräajan asiantilan korjaamiseksi ja, jollei vaatimusta täytetä määräajan kuluessa, soveltaa 19 luvun 2 §:ää toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta.

Jos rahastoyhtiö ei täytä 2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, Finanssivalvonta voi asettaa määräajan asiantilan korjaamiseksi ja, jollei vaatimusta täytetä määräajan kuluessa, soveltaa 19 luvun 2 §:ää toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta.

7 §

7 §

Rahasto-osuuksien markkinointi muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa

Rahasto-osuuksien markkinointi muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka aikoo markkinoida Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on ilmoitettava siitä Finanssivalvonnanle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka aikoo markkinoida Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on ilmoitettava siitä Finanssivalvonnanle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

Voimassa oleva laki

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinniseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, ja maininta siitä, että rahasto-osuuksia markkinoi sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö;

2) sijoitusrahaston säännöt, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeinen puolivuotiskatsaus 9 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisina käännöksinä;

3) avaintietoesite 9 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisena käännöksenä.

Ehdotus

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinniseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, ja maininta siitä, että rahasto-osuuksia markkinoi sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö;

2) tiedot, jotka sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltainen viranomaisen tarvitsee palkkioiden tai maksujen perimiseen tai niistä ilmoittamiseen;

3) tiedot 7 a §:n 1 momentin mukaisista järjestelyistä;

4) sijoitusrahaston säännöt, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeinen puolivuotiskatsaus 9 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisina käännöksinä;

5) avaintietoesite 9 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisena käännöksenä.

7 a §

Sijoittajien käytettävissä olevat järjestelyt sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka aikoo markkinoida Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on toteutettava tarvittavat järjestelyt seuraavien tehtävien hoitamiseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa:

1) sijoitusrahaston rahasto-osuuksien merkintöjen ja lunastusten käsitteleminen ja maksujen suorittaminen rahasto-osuudenomistajille 15 luvun nojalla vaadituissa asiakirjoissa ilmoitettujen edellytysten mukaisesti;

2) tietojen toimittaminen sijoittajille siitä, miten 1 kohdassa tarkoitetut toimeksiannot voi tehdä ja miten lunastuksen tuotto maksetaan;

3) sellaisten tietojen käsittelyn ja sijoitusrahastodirektiivin 15 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen ja järjestelyjen käytön helpottaminen, jotka koskevat sijoitusrahastoon sijoittamisen johdosta sijoittajalle kuuluvien oikeuksien käyttämistä;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4) edellä 15 luvussa tarkoitettujen tietojen ja asiakirjojen asettaminen sijoittajan saataville tämän luvun 9 §:ssä säädettyin edellytyksin tarkastelua ja jäljennösten hankkimista varten;

5) järjestelyn kautta hoidettavia tehtäviä koskevien tietojen toimittaminen sijoittajalle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että sijoittaja voi säilyttää, tallentaa ja toisintaa sen muuttumattomana;

6) toimiminen yhteyspisteenä viestinnässä Finanssivalvonnan ja sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on varmistettava, että 1 momentissa tarkoitettujen järjestelyjen tarjotaan sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka sen toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön puolesta tai sen kanssa tarjota hoidettavia tehtäviä koskevan sääntelyn ja valvonnan alainen kolmas osapuoli. Rahastoyhtiöllä ja ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä on oltava kolmannen osapuolen nimeämisestä todistena kirjallinen sopimus, jossa täsmennetään, mitä mainitussa momentissa tarkoitettuja tehtäviä rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö ei hoida, ja jossa sovitaan kolmannen osapuolen oikeudesta saada rahastoyhtiöltä tai ETA-rahastoyhtiöltä tehtävien hoitamisen edellyttämät tiedot ja asiakirjat.

8 §

Rahastoyhtiön velvollisuus pitää asiakirjat ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen saatavilla

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on huolehdittava, että 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen asiakirjien ja tarvittaessa niiden käännökset ovat sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla rahastoyhtiön ja

8 §

Rahastoyhtiön velvollisuus pitää asiakirjat ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen saatavilla

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on huolehdittava, että 7 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen asiakirjien ja tarvittaessa niiden käännökset ovat sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla rahastoyhtiön ja

Voimassa oleva laki

ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön internetsivuilla. Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on pidettävä kyseiset asiakirjat ja käännökset ajan tasalla. Niiden on ilmoitettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä nämä asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä muodossa.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille 7 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin tehtävistä muutoksista.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta saada 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat tämän pykälän 1 momentin mukaisesti.

Ehdotus

ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön internetsivuilla. Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on pidettävä kyseiset asiakirjat ja käännökset ajan tasalla. Niiden on ilmoitettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä nämä asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä muodossa.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta saada 7 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitetut asiakirjat tämän pykälän 1 momentin mukaisesti.

9 a §

Rahasto-osuuksien markkinointia koskevien tietojen muuttuminen

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ja sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille kirjallisesti 7 §:n 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin kohdistuvista muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

Finanssivalvonnan on saatuaan 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen arvioitava muutokset. Jos rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö ei muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on 15 työpäivän kuluessa kaikkien mainitussa momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta kiellettävä muutoksen toteuttaminen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille.

Jos rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö toteuttaa muutoksen Finanssival-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin

vonnan kiellosta huolimatta, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kielletävä sijoitusrahaston markkinointi sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toteuttamistaan toimenpiteistä sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille

10 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin

Mitä 1 momentissa säädetään Finanssivalvonnan velvollisuudesta ryhtyä toimenpiteisiin, sovelletaan myös 12 §:n 3 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion toimi-valtaisten viranomaisten tekemiin ilmoituksiin, kun rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahasto-yhtiö on ilmoittanut Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnin lopettamisesta kyseisessä ETA-valtiossa

12 §

Markkinoinnin lopettaminen sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa

Rahastoyhtiö ja ulkomainen ETA-rahastoyhtiö voi lopettaa Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnin sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, jonka osalta se on tehnyt 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, jos:

1) kaikista tällaisista sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa rahasto-osuudenomistajien hallussa olevista rahasto-osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 työpäivän ajan ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön aikomuksesta lopettaa si-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

joitusrahaston rahasto-osuuksien markkinointi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisesti käytössä sijoitusrahaston markkinoinnissa ja joka on asianmukainen sijoitusrahaston tyyppillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, jäljempänä 3 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa yksilöityjen sijoitusrahaston rahasto-osuuksien suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu lunastustarjous ja 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka sen toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä. Niissä on selkeästi kuvattava rahasto-osuudenomistajille aiheutuvat seuraukset siitä, jos he eivät hyväksy rahasto-osuuksiinsa kohdistuvaa lunastustarjousta.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetut tiedot sisältävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on tarkastettava 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja toimittava se viimeistään 15 työpäivän kuluttua täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoituksessa yksilöidyn

sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava rahastoyhtiölle tai ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiöille ilmoituksen toimittamisesta.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on lopetettava hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta tässä ETA-valtiossa ilmoitetaan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on toimitettava 9 §:ssä tarkoitettut tiedot ja asiakirjat kyseisessä ETA-valtiossa oleville sijoittajille, joiden hallussa on sijoitusrahaston rahasto-osuuksia, sekä Finanssivalvonnalle. Tiedot ja asiakirjat voidaan toimittaa myös sähköisesti tai muita etäviestintäkeinoja käyttämällä, jos tiedot ja asiakirjat sekä viestintäkeinot ovat sijoittajien saatavilla kyseisen ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka kyseisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä muulla kielellä.

Finanssivalvonnan on toimitettava 3 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle tiedot kaikista muutoksista 7 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin.

23 luku

23 luku

Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa

Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa

1 §

1 §

Notifikaatioilmoitus

Notifikaatioilmoitus

Yhteissijoitusyritys saa markkinoida osuuksiaan Suomessa, jos sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut markkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava:

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi Suomessa ja maininta siitä, että yhteissijoitusyrityksen osuuksia markkinoi yhteissijoitusyritystä hoitava rahastoyhtiö;

2) yhteissijoitusyrityksen säännöt tai perustamisasiakirjat, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeen julkistettu puolivuotiskatsaus 6 §:n 2 momentin mukaisina käännöksinä;

3) avaintietoesite 6 §:n 2 momentin mukaisena käännöksenä;

Yhteissijoitusyritys saa markkinoida osuuksiaan Suomessa, jos sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut markkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava:

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseksi Suomessa, ja maininta siitä, että yhteissijoitusyrityksen osuuksia markkinoi yhteissijoitusyritystä hoitava rahastoyhtiö;

2) tiedot, jotka Finanssivalvonta tarvitsee palkkioiden ja maksujen perimiseen tai niistä ilmoittamiseen;

3) tiedot 2 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi toteutetuista järjestelyistä;

4) yhteissijoitusyrityksen säännöt tai perustamisasiakirjat, rahastoesite, viimeisin toi-

Voimassa oleva laki

4) yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen todistus siitä, että yhteissijoitusyritys täyttää sijoitusrahastodirektiivissä säädetyt vaatimukset.

Yhteissijoitusyrityksen on huolehdittava siitä, että 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat ja tarvittaessa niiden käännökset ovat Finanssivalvonnan saatavilla sähköisesti. Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä ne ovat saatavilla sähköisesti.

Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen Finanssivalvonnalle 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin tehtävistä muutoksista.

2 §

Markkinoinnin järjestäminen

Yhteissijoitusyrityksen on tämän lain mukaisesti toteutettava osuuksien markkinointiseksi tarvittavat järjestelyt:

1) maksujen suorittamiseksi osuudenomistajille;

2) osuuksien lunastamiseksi;

3) niiden asiakirjojen ja tietojen saatavilla pitämiseksi, jotka yhteissijoitusyritys on velvollinen antamaan.

Ehdotus

mintakertomus ja sen jälkeen julkistettu puolivuotiskatsaus 6 §:n 2 momentin mukaisina käännöksinä;

5) avaintietoesite 6 §:n 2 momentin mukaisena käännöksenä;

6) yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen todistus siitä, että yhteissijoitusyritys täyttää sijoitusrahastodirektiivissä säädetyt vaatimukset.

Yhteissijoitusyrityksen on huolehdittava siitä, että 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat ja tarvittaessa niiden käännökset ovat Finanssivalvonnan saatavilla sähköisesti. Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä ne ovat saatavilla sähköisesti.

Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kirjallisesti 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin kohdistuvista muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

2 §

Sijoittajien käytettävissä olevat järjestelyt Suomessa

Yhteissijoitusyrityksen on toteutettava osuuksien markkinointiseksi Suomessa järjestelyt seuraavien tehtävien hoitamista varten:

1) yhteissijoitusyrityksen osuuksien merkin-
töjen, takaisinostojen ja lunastusten käsitteleminen sekä maksujen suorittaminen osuudenomistajille sijoitusrahastodirektiivin IX luvun nojalla vaadituissa asiakirjoissa ilmoitettujen edellytysten mukaisesti;

2) tietojen toimittaminen sijoittajille siitä, miten 1 kohdassa tarkoitettujen toimeksiannot voi tehdä ja miten takaisinostojen ja lunastusten tuotot maksetaan;

3) sellaisten tietojen käsittelyn ja sijoitusrahastodirektiivin 15 artiklassa tarkoitettujen menettelyjen ja järjestelyjen käytön helpottaminen, jotka koskevat yhteissijoitusyritykseen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Ennen osuuksien markkinoimisen lopettamista yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava päätöksestään Finanssivalvonnalle ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä. Ilmoituksessa on annettava tiedot siitä:

- 1) miten osuudenomistajille tarkoitetut maksut suoritetaan jatkossa;
- 2) miten osuuksien lunastamisvaatimukset esitetään ja missä;
- 3) miten asiakirjat ja tiedot, jotka yhteissijoitusyritys on velvollinen julkistamaan, pidetään saatavilla ja missä.

3 §

Markkinointivaatimuksia koskevien tietojen pitäminen saatavilla

Finanssivalvonnan on pidettävä internetsivuillaan saatavilla tietoja laeista, asetuksista

sijoittamisen johdosta sijoittajalle kuuluvien oikeuksien käyttämistä;

4) sijoitusrahastodirektiivin IX luvun nojalla vaadittujen tietojen ja asiakirjojen asettaminen sijoittajien saataville 6 §:ssä säädettyin edellytyksin tarkastelua ja jäljennösten hankkimista varten;

5) järjestelyn kautta hoidettavia tehtäviä koskevien tietojen toimittaminen sijoittajille kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että sijoittaja voi säilyttää, tallentaa ja toisintaa sen muut-tumattomana;

6) toimiminen yhteyspisteenä viestinnässä Finanssivalvonnan ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Yhteissijoitusyrityksen on varmistettava, että 1 momentissa tarkoitetut järjestelytarjotaan suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut tehtävät voi yhteissijoitusyrityksen puolesta tai sen kanssa tarjota hoidettavia tehtäviä koskevan sääntelyn ja valvonnan alainen kolmas osapuoli. Yhteissijoitusyrityksellä on oltava kolmannen osapuolen nimeämisestä todisteena kirjallinen sopimus, jossa täsmennetään, mitä mainitussa momentissa tarkoitettuja tehtäviä yhteissijoitusyritys ei hoida, ja jossa sovitaan kolmannen osapuolen oikeudesta saada yhteissijoitusyritykseltä tehtävien hoitamisen edellyttämät tiedot ja asiakirjat.

3 §

Markkinointivaatimuksia koskevien tietojen pitäminen saatavilla

(kumotaan 3 §)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ja määräyksistä, jotka eivät kuulu sijoitusrastodirektiivin soveltamisalaan, mutta joilla on erityistä merkitystä 2 §:ssä tarkoitetuissa järjestelyissä Suomessa. Tiedot on pidettävä saatavilla selkeällä tavalla ja kansainvälisellä rahoitusallalla yleisesti käytetyllä kielellä. Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen tietojen laajuudesta.

7 §

Yhteissijoitusyrityksen markkinoinnin lopettaminen Suomessa

Yhteissijoitusyritys, joka on tehnyt 1 §:ssä tarkoitettun ilmoituksen markkinoinnista Suomessa, voi lopettaa osuusiensa markkinoinnin Suomessa, jos:

1) kaikista tällaisista Suomessa osuudenomistajien hallussa olevista yhteissijoitusyrityksen osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 työpäivää ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille Suomessa oleville yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus yhteissijoitusyrityksen aikomuksesta lopettaa osuusiensa markkinointi Suomessa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisesti käytössä yhteissijoitusyrityksen markkinoinnissa ja joka on asianmukainen yhteissijoitusyrityksen tyypillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, kun yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, näiden osuuksien suoran taivälillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi Suomessa.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu takaisinosto- tai lunastustarjous ja 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivahvonnan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

hyväksymällä muulla kielellä. Niissä on selkeästi kuvattava yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille aiheutuvat seuraukset siitä, jos he eivät hyväksy osuuksiinsa kohdistuvaa takaisinosto- tai lunastus-tarjousta.

Yhteissijoitusyrityksen on lopetettava osuuksiensa kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan.

Yhteissijoitusyrityksen on toimitettava 6 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot sekä niihin tehdyt muutokset niille sijoittajille Suomessa, joilla edelleen on hallussaan yhteissijoitusyrityksen osuuksia. Yhteissijoitusyritys voi toimittaa nämä asiakirjat ja tiedot sekä etäviestintäkeinoja käyttäen, jos tiedot ja asiakirjat sekä viestintäkeinot ovat sijoittajien saatavilla suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Finanssivalvonta ei saa siitä päivästä, jolloin yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomais on ilmoittanut sille tiedot kaikista muutoksista 1 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin, vaatia yhteissijoitusyritystä osoittamaan, että tämä noudattaa rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuja markkinointivaatimuksia koskevia säännöksiä Suomessa.

26 luku

26 luku

Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus sekä asiakkaan tunteminen

Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus sekä asiakkaan tunteminen

3 §

3 §

Rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle tämän lain, sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettujen Euroopan unionin

Rahastoyhtiö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle tämän lain, rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen, sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettujen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

asetusten tai sijoitusrahaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

komission asetusten tai sijoitusrahaston sääntöjen vastaisella menettelyllä

27 luku

27 luku

Seuraamukset ja rikkomuksista ilmoittaminen

Seuraamukset ja rikkomuksista ilmoittaminen

2 §

2 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi tämän lain:

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi tämän lain:

8) 7 luvun 5 §:n, 15 luvun 1 ja 3–12 §:n sekä 26 luvun 7 §:n säännökset markkinointia ja sijoittajille annettavia tietoja koskevista velvollisuuksista, jos säännösten laiminlyönti on toistuvaa;

8) 7 luvun 5 §:n, 15 luvun 1 §:n 1 momentin, 2 §:n 2 momentin ja 3–12 §:n sekä 26 luvun 7 §:n säännökset markkinointia ja sijoittajille annettavia tietoja koskevista velvollisuuksista, jos säännösten laiminlyönti on toistuvaa;

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 ja 14 artiklan säännökset arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisesta sijoitusrahastojen osalta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 ja 14 artiklan säännökset arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisesta sijoitusrahastojen osalta sekä rahastojen rajatylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan 1–3 kohdan säännökset sijoittajille suunnattua markkinointiaineistoa koskevista vaatimuksista sijoitusrahastojen osalta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

2.

Laki**vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 1 luvun 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1110/2018,

muutetaan 1 luvun 3 § ja 6 §:n 7 momentti, 2 luvun 5 §:n 2 momentin 15 kohta, 5 luvun 3 §, IV osan otsikko, 12 luvun 3 ja 4 §, 13 luvun 6 §:n 4 momentti, 19 luvun 3 §:n otsikko, 20 luvun 5 §:n 1 momentti, 21 luvun 6 §, 22 luvun 2 §:n 4 momentti, 4 ja 4 a § sekä 8 §:n 1 momentti ja 5 momentin 2 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 6 §:n 7 momentti laissa 739/2016, 2 luvun 5 §:n 2 momentin 15 kohta laissa 528/2021, 5 luvun 3 § sekä 22 luvun 2 §:n 4 momentti ja 4 a § laissa 214/2019, 12 luvun 4 § osaksi laissa 1230/2018 ja 21 luvun 6 § osaksi laissa 1078/2017, ja

lisätään 1 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 739/2016, 214/2019 ja 381/2021, uusi 10 momentti, 2 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1078/2017, uusi 6 a kohta, 2 luvun 5 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 627/2014, 527/2016, 229/2017, 1078/2017, 1230/2018, 214/2019 ja 528/2021, uusi 16 kohta, 13 lukuun uusi 6 a ja 6 b §, lakiin uusi 13 a luku, 19 luvun 3 §:ään uusi 3 momentti, 19 lukuun uusi 4 a ja 5 a §, 19 lukuun siitä lailla 1078/2017 kumotun tilalle uusi 6 §, 19 lukuun uusi 6 a §, 20 lukuun uusi 2 a, 3 a ja 5 a § sekä 21 lukuun uusi 5 a ja 6 a–6 c § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

3 §

3 §

*Rekisteröitymisvelvollinen**Rekisteröitymisvelvollinen*

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, jonka hoitamien vaihtoehtorahastojen yhteenlasketut rajat alittavat 2 §:ssä säädettyt rajat, on rekisteröidyttävä siten kuin 5 luvussa säädetään (**rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja**). Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan lisäksi, mitä 12 ja 21–23 luvussa säädetään.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, jonka hoitamien vaihtoehtorahastojen yhteenlasketut rajat alittavat 2 §:ssä säädettyt rajat, on rekisteröidyttävä siten kuin 5 luvussa säädetään (**rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja**). Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan lisäksi, mitä 12, 13 a ja 21–23 luvussa säädetään.

6 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista säädetään eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/760.

6 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista säädetään eurooppalaisista pitkäaikaissijoitusrahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/760, **jäljempänä eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja koskeva asetus.**

*Vaihtoehtorahastojen markkinoinnista säädetään tämän lain lisäksi yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten rajatylittävän markkinoinnin helpottamisesta ja asetusten (EU) N:o 345/2013, (EU) N:o 346/2013 ja (EU) N:o 1286/2016 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/1156, jäljempänä **rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskeva asetus.***

9 §

Euroopan unionin sääntely

***Arvopaperistamisasetuksella** tarkoitetaan tässä laissa yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/2402. (14.12.2018/1110)*

9 §

Euroopan unionin sääntely

(kumotaan 2 momentti)

2 luku

Määritelmät

4 §

Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettuun direktiiviin liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2 luku

Määritelmät

4 §

Vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettuun direktiiviin liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6 a) **ennakkomarkkinoinnilla** vaihtoehto-

rahastojen hoitajan suorittamaa tai sen lukuun tapahtuvaa sijoitusstrategioita tai -ideoita koskevien tietojen suoraa tai välillistä toimittamista sijoittajalle tämän kiinnostuksen testaamiseksi sellaista vaihtoehtorahastoa kohtaan, jota ei ole perustettu tai joka on perustettu, mutta jonka markkinoinnista ei ole tehty 12 luvun 1 §:ssä, 19 luvun 4 tai 5 §:ssä taikka 20 luvun 2 tai 3 §:ssä säädettyä ilmoitusta siihen ETA-valtioon, jossa asianomaisella sijoittajalla on kotipaikka tai sääntömääräinen kotipaikka, mikä ei missään tapauksessa ole kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksien tai osakkeiden tarjoamista taikohdentamista sijoittajille;

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

15) **EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella** sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033.

5 luku

Rekisteröinti

3 §

Rekisteröinnin edellytykset

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

15) **EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella** sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033;

16) **arvopaperistamisasetuksella** yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/2402.

5 luku

Rekisteröinti

3 §

Rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on rekisteröitymistä koskevan hakemuksen yhteydessä annettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäviksi omat tunnistetietonsa ja hoitamiensa vaihtoehtorahastojen tunnistetiedot sekä tiedot niiden sijoitusstrategioista. Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan, mitä 4 luvun 4 §:ssä säädetään merkittävien omistajien ja 6 luvun 5 §:ssä johdon luotettavuudesta

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on rekisteröitymistä koskevan hakemuksen yhteydessä annettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäviksi omat tunnistetietonsa ja hoitamiensa vaihtoehtorahastojen tunnistetiedot sekä tiedot niiden sijoitusstrategioista. Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan, mitä 4 luvun 4 §:ssä säädetään merkittävien omistajien ja 6 luvun 5 §:ssä johdon luotettavuudesta *sekä mitä 7 luvun 9 §:ssä säädetään osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta.*

IV OSA

Tiedonantovelvollisuus ja markkinointi

12 luku

Osuuksien tarjoaminen

3 §

Kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja

*Vaihtoehtorahastojen osuuksien markkinoinnissa sekä täytettäessä tämän lain mukaista tiedonantovelvollisuutta ei saa antaa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Tieto, jonka harhaanjohtavuus tai totuudenvastaisuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittäväällä tavalla. *Markkinoinnista on käytävä ilmi sen kaupallinen tarkoitus.**

Mitä 1 momentissa säädetään, on voimassa myös silloin, kun sijoittaja on ottanut itse yhteyttä vaihtoehtorahastoja tarjoavaan.

4 §

Tiedonantovelvollisuus sijoittajalle

IV OSA

Tiedonantovelvollisuus, markkinointi ja ennakkomarkkinointi

12 luku

Osuuksien tarjoaminen

3 §

Kielto antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja

Täytettäessä tämän lain mukaista tiedonantovelvollisuutta ei saa antaa totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Tieto, jonka harhaanjohtavuus tai totuudenvastaisuus käy ilmi tiedon esittämisen jälkeen ja jolla saattaa olla olennaista merkitystä sijoittajalle, on viivytyksettä oikaistava tai täydennettävä riittäväällä tavalla.

Mitä 1 momentissa säädetään, on voimassa myös silloin, kun sijoittaja on ottanut itse yhteyttä vaihtoehtorahastoja tarjoavaan.

Sijoittajille suunnattua markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista säädetään tämän lain lisäksi rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa.

4 §

Tiedonantovelvollisuus sijoittajalle

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, jonka hoitaman vaihtoehtorahaston osuuksia markkinoidaan Suomessa tai muussa ETA-valtiossa, on pidettävä kustakin hoitamastaan ETA-valtioon sijoittautuneesta vaihtoehtorahastosta sijoittajan saatavilla ennen kyseiseen rahastoon sijoittamista olennaiset ja riittävät tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen olennaisten ja riittävien tietojen olennaiset muutokset on pidettävä sijoittajien saatavilla.

Mitä 2 momentissa säädetään, koskee myös vaihtoehtorahastojen hoitajaa, joka on velvollinen pitämään tasapuolisesti sijoittajien saatavilla tietoja arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n mukaisesti.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja on velvollinen julkaisemaan esiteasetuksessa tarkoitetun esitteen tai arvopaperimarkkinalain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetun perustietoasiakirjan, sen on julkaistava erikseen tai täydentävinä tietoina esitteessä tai perustietoasiakirjassa ne 1 momentissa tarkoitetut *olennaiset ja riittävät* tiedot, jotka eivät sisälly esitteeseen tai perustietoasiakirjaan.

Sen, joka markkinoi vaihtoehtorahaston osuuksia, on pidettävä 1 momentissa tarkoitettujen olennaisten ja riittävien tietojen sijoittajien saatavilla ennen kyseiseen rahastoon sijoittamista. Tiedonantovelvollisuus on voimassa myös silloin, kun sijoittaja on ottanut itse yhteyttä vaihtoehtorahastojen tarjoajaan. Ammattimainen asiakas voi yksilöidyllä kirjallisella suostumuksellaan luopua tämän momentin mukaisesta ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan kohdistuvasta oikeudestaan tiedonsaantiin.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan, jonka hoitaman vaihtoehtorahaston osuuksia markkinoidaan Suomessa tai muussa ETA-valtiossa, on pidettävä kustakin hoitamastaan ETA-valtioon sijoittautuneesta vaihtoehtorahastosta sijoittajan saatavilla ennen kyseiseen rahastoon sijoittamista olennaiset ja riittävät tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen olennaisten ja riittävien tietojen olennaiset muutokset on pidettävä sijoittajien saatavilla.

Mitä 2 momentissa säädetään, koskee myös vaihtoehtorahastojen hoitajaa, joka on velvollinen pitämään tasapuolisesti sijoittajien saatavilla tietoja arvopaperimarkkinalain 1 luvun 4 §:n mukaisesti.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on ilmoitettava sijoittajalle ennen kyseiseen vaihtoehtorahastoon sijoittamista järjestelyistä, jotka säilytysyhteisö on tehnyt vapautuakseen sopimusperusteisesti 16 luvun 1 §:n 1 momentin mukaisesta vastuustaan 3 §:n 2 momentin mukaisesti. Vaihto-ehtorahastojen hoitajan on ilmoitettava viipymättä sijoittajalle myös säilytysyhteisön vastuussa tapahtuneista muutoksista.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja on velvollinen julkaisemaan esiteasetuksessa tarkoitetun esitteen tai arvopaperimarkkinalain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitetun perustietoasiakirjan, sen on julkaistava erikseen tai täydentävinä tietoina esitteessä tai perustietoasiakirjassa ne 1 ja 4 momentissa tarkoitetut tiedot, jotka eivät sisälly esitteeseen tai perustietoasiakirjaan.

Sen, joka markkinoi vaihtoehtorahaston osuuksia, on pidettävä 1 momentissa tarkoitettujen olennaisten ja riittävien tietojen sijoittajien saatavilla *sekä ilmoitettava sijoittajille 4 momentissa tarkoitetuista järjestelyistä* ennen kyseiseen rahastoon sijoittamista. Tiedonantovelvollisuus on voimassa myös silloin, kun sijoittaja on ottanut itse yhteyttä vaihtoehtorahastojen tarjoajaan. Ammattimainen asiakas voi yksilöidyllä kirjallisella suostumuksellaan luopua tämän momentin mukaisesta ja vaihtoehtorahastojen hoitajaan kohdistuvasta oikeudestaan tiedonsaantiin.

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

6 §

Ennakkomerkinnän ja varojen varhaisen vastaanottamisen kieltö

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää vaihtoehtorahastojen hoitajalle oikeuden poiketa 1–3 momentin vaatimuksesta.

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

6 §

Ennakkomerkinnän ja varojen varhaisen vastaanottamisen kieltö

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä hakemuksesta myöntää vaihtoehtorahastojen hoitajalle oikeuden poiketa 2—3 momentin vaatimuksesta.

6 a §

Ei-ammattimaisten asiakkaiden käytettävissä olevat järjestelyt

Vaihtoehtorahaston markkinoimiseksi ei-ammattimaiselle asiakkaalle Suomessa vaihtoehto-rahastojen hoitajan on toteutettava tarvittavat järjestelyt seuraavien tehtävien hoitamiseksi:

- 1) vaihtoehtorahaston osuuskien merkintöjen, takaisinostojen ja lunastusten sekä niihin liittyvien maksujen käsitteleminen 12 luvun 4 §:ssä tarkoitetuissa asiakirjoissa ja tiedoissa ilmoitettujen edellytysten mukaisesti;
- 2) tietojen toimittaminen ei-ammattimaiselle asiakkaalle siitä, miten 1 kohdassa tarkoitettujen toimeksiannot voi tehdä ja miten takaisinoston ja lunastuksen tuotto maksetaan;
- 3) sellaisten tietojen käsittelyn helpottaminen, jotka koskevat vaihtoehtorahastoon sijoittamisen johdosta sijoittajalle kuuluvien oikeuksien käyttämistä;
- 4) edellä 11 luvun 1 §:ssä ja 12 luvun 4–6 §:ssä tarkoitettujen asiakirjojen ja tietojen asettaminen ei-ammattimaisen asiakkaan saataville tarkastelua ja jäljennösten hankkimista varten;
- 5) järjestelyn kautta hoidettavia tehtäviä koskevien tietojen toimittaminen ei-ammattimaiselle asiakkaalle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi säilyttää, tallentaa ja toisintaa sen muuttumattomana;
- 6) toimiminen Finanssivalvonnan ja ulkomaisten ETA-valvontaviranomaisten yhteyspisteinä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut järjestelyt on tarjottava suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut järjestelyt voi vaihtoehtorahastojen hoitajan puolesta tarjota hoidettavia tehtäviä koskevan sääntelyn ja valvonnan alainen kolmas osapuoli. Vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oltava kolmannen osapuolen nimeämisestä todistena kirjallinen sopimus, jossa täsmennetään, mitä 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä vaihtoehtorahastojen hoitaja ei hoida, ja jossa sovitaan kolmannen osapuolen oikeudesta saada vaihtoehtorahastojen hoitajalta tehtävien hoitamisen edellyttämät asiakirjat ja tiedot.

Mitä edellä säädetään ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavista järjestelyistä, eirajoita eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja koskevan asetuksen 26 artiklan soveltamista.

6 b §

Markkinointimateriaalit

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle suunnattua markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista säädetään tämän lain lisäksi rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklassa.

Mitä 1 momentissa mainitun asetuksen 4 artiklan 2 ja 5 kohdassa säädetään markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista suhteessa sijoittajille annettaviin avaintietoihin, sovelletaan myös suhteessa avaintietoesitteeseen tietoihin.

Finanssivalvonnalla on 1 momentissa mainitun asetuksen 7 artiklan mukaisesti oikeus vaatia ennakoilmoitusta vaihtoehtorahastojen hoitajan käyttämistä markkinointimateriaaleista, jos vaihtoehtorahastoa markkinoidaan ei-ammattimaisille asiakkaille Suomessa.

13 a luku

Ennakkomarkkinointi

1 §

Edellytykset ennakkomarkkinoinnille

Vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oikeus ennakkomarkkinoida vaihtoehtorahastoa Suomessa, jos sijoittajalle esitettävät tiedot eivät:

1) ole riittävän tarkkoja, jotta tämä voi sitoutua hankkimaan tietyn vaihtoehtorahaston osuuksia;

2) vastaa merkintälomaketta tai vastaavia asiakirjoja taikka niiden luonnoksia; ja

3) vastaa vielä perustamatta olevan vaihtoehtorahaston lopullisessa muodossa olevia vaihto-ehtorahaston sääntöjä, esitettä tai tarjousasiakirjoja.

Jos ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetaan luonnos vaihtoehtorahaston esitteestä tai tarjousasiakirjasta, se ei saa sisältää niin tarkkoja tietoja, että sijoittaja voisi tehdä sijoituspäätöksen. Esitteen tai tarjousasiakirjan luonnoksessa on selvästi mainittava, että:

1) se ei ole tarjous tai kehoitus merkitä vaihtoehtorahaston osuuksia; ja

2) siinä esitettyihin tietoihin ei pidä luottaa, koska ne ovat puutteellisia ja voivat muuttua.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että ennakkomarkkinointi dokumentoidaan asianmukaisesti.

2 §

Ilmoitus ennakkomarkkinoinnista

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on tehtävä kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, joka sisältää seuraavat tiedot:

1) ETA-valtiot, joissa ennakkomarkkinointia harjoitetaan tai harjoitettiin;

2) ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot;

3) lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mistä käy ilmi esiteltävät sijoitusstrategiat; ja

4) tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olevista vaihtoehtorahastoista.

3 §

Vaihtoehtorahaston osuuksien hankkimisen ennakkomarkkinoinnin perusteella

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että sijoittajat eivät hanki vaihtoehtorahaston osuuksia ennakkomarkkinoinnin perusteella ja että ennakkomarkkinoinnin kohteena olleet sijoittajat Suomessa voivat hankkia vaihtoehtorahaston osuuksia vasta, kun vaihtoehtorahaston markkinointi Suomessa on tämän lain nojalla sallittua.

Jos 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa sijoittaja merkitsee ennakkomarkkinoinnyhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava, mitä 12 luvun 1 §:ssä säädetään oikeudesta markkinoida vaihtoehtorahastoa.

4 §

Kolmannen osapuolen harjoittama ennakkomarkkinointi

Vaihtoehtorahastojen hoitajan lukuun ennakkomarkkinointia saa Suomessa harjoittaa toinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, luottolaitos-toiminnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos, sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö ja näitä vastaavaan toimintaan toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut sekä sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sidonnaisasiamies.

Ennakkomarkkinointia harjoittavaan kolmannen osapuoleen sovelletaan 1–3 §:ää ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä.

19 luku

ETA-valtiot

3 §

19 luku

ETA-valtiot

3 §

Oikeus markkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa

*Oikeus markkinoida ja **ennakkomarkkinoida** ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa*

Toimiluvan saaneella vaihtoehtorahastojen hoitajalla on oikeus ennakkomarkkinoida hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa noudattaen 13 a luku.

4 a §

Oikeus ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa muissa ETA-valtioissa

Toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, jos ammattimaisille asiakkaille esitettävät tiedot ja asiakirjat ETA-valtioon sijoittautuneesta vaihtoehtorahastosta täyttävät 13 a luvun 1 §:n 1–2 momentissa säädetyt edellytykset.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on tehtävä Finanssivalvonnalle kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta toisessa ETA-valtiossa 13 a luvun 2 §:ssä tarkoitettu ilmoitus.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että sijoittajat eivät hanki ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia ennakkomarkkinoinnin perusteella ja että ennako-markkinoinnin kohteena olleet sijoittajat voivat hankkia ETA-valtioon sijoittautuneen vaihto-ehtorahaston osuuksia vasta, kun markkinointi kyseisessä ETA-valtiossa on 4 §:n mukaan sallittua.

Jos toisessa ETA-valtiossa ammattimainen asiakas merkitsee 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta kyseisessä ETA-valtiossa ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava 4 §:n 1 momentissa säädettyä ilmoitusmenettelyä.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on varmistettava, että sen harjoittama ennakkomarkkinointi toisessa ETA-valtiossa dokumentoidaan asianmukaisesti.

Toimiluvan saaneen vaihtoehtorahastojen hoitajan lukuun ennakkomarkkinointia saa harjoittaa toinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, luottolaitostoiminnasta annettussa laissa tarkoitettu luottolaitos, sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö ja näitä vastaavaan toimintaan toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanut sekä sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sidonnaisasiamies noudattaen, mitä tässä pykälässä säädetään.

5 a §

Toiseen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus ennakkomarkkinoida vaihtoehtorahastoa Suomessa

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa noudattaen 13 a luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momenttia ja 4 §:ää ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä. Saatuaan ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltion ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta ilmoituksen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa harjoittamasta ennakkomarkkinoinnista Finanssivalvonta voi pyytää ulkomaista ETA-valvontaviranomaista toimittamaan lisätietoja tästä ennakkomarkkinoinnista.

ETA-rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa Suomessa noudattaen 13 a luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momenttia ja 4 §:ää ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä. ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on tehtävä kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot;*
- 2) lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mistä käy ilmi esiteltävät sijoitusstrategiat; ja*
- 3) tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olevista vaihtoehtorahastoista.*

Jos 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa sijoittaja merkitsee tämän pykälän 1 tai 2 momentissa tarkoitetun ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehdorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava, mitä 5 §:ssä säädetään oikeudesta markkinoida ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehdorahaston osuuksia Suomessa.

6 §

Oikeus lopettaa markkinointi toisessa ETA-valtiossa

Toimiluvan saanut vaihtoehdorahastojen hoitaja voi lopettaa hoitamansa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehdorahaston osuuksien markkinoinnin siinä ETA-valtiossa, jonka osalta se on tehnyt 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen, jos:

1) kaikista tällaisista vaihtoehdorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa sijoittajien hallussa olevista vaihtoehdorahaston osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 pankkipäivän ajan ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus vaihtoehdorahastojen hoitajan aikomuksesta lopettaa vaihtoehdorahaston osuuksien markkinointi vaihtoehdorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisesti käytössä vaihtoehdorahaston markkinoinnissa ja joka on asianmukainen vaihtoehdorahaston tyypillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, jäljempänä 3 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa yksilöityjen vaihtoehdorahaston osuuksien suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään velvollisuudesta tehdä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, ei sovelleta suljettuun vaihtoehtorahastoon ja eurooppalaisia pitkäaikais-sijoitusrahastoja koskevassa asetuksessa säänneltyyn eurooppalaiseen pitkäaikais-sijoitusrahastoon.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetut tiedot sisältävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on lopetettava hoitamansa vaihtoehtorahaston osuuk-sien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoa-minen tai kohdentaminen sijoittajille vaihto-ehtorahastojen hoitajan vastaanottavassa jä-senvaltiossa siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta tässä ETA-valtiossa ilmoite-taan.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitet-tava 11 luvun 1 §:ssä ja 12 luvun 4–6 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot niille sijoitta-jille, joilla on edelleen hallussaan vaihtoehto-rahaston osuuksia, sekä Finanssivalvonnalle.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja eisaa 36 kuu-kauden kuluessa siitä päivästä, kun markki-noinnin lopettamisesta vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavassa jäsenvaltiossa il-moitetaan, ennakkomarkkinoida ilmoituk-sessa yksilöidyn vaihtoehtorahaston osuuksia tai vastaavia sijoitus-strategioita tai -ideoita tässä ETA-valtiossa

6 a §

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus lopettaa markkinointi Suomessa

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, joka on tehnyt 5 §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoi-tuksen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoeh-torahaston markkinoinnista Suomessa, voi lo-pettaa ilmoituksessa tarkoitetun vaihtoehtora-haston markkinoinnin Suomessa, jos:

1) kaikista Suomessa sijoittajien hallussa olevista tällaisen ETA-valtioon sijoittautu-neen vaihtoehtorahaston osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen takai-sinosto- tai lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 pankkipäivän ajan ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden hen-kilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan aikomuksesta lopettaa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinointi Suomessa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisestikäytössä ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnissa ja joka on asianmukainen tämän tyyppillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätehtään siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, kyseisen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään velvollisuudesta tehdä takaisinosto- tai lunastustarjous, ei sovelleta suljettuun vaihtoehtorahastoon ja eurooppalaisia pitkäaikaissijoitusrahastoja koskevassa asetuksessa säännellyn eurooppalaiseen pitkäaikaissijoitusrahastoon.

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan on lopetettava ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, kun markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan.

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 11 luvun 1 §:ssä ja 12 luvun 4–6 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot niille sijoittajille, joilla on edelleen hallussaan ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia.

ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa 36 kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, ennakko-markkinoida kyseisen vaihtoehtorahaston osuuksia taikka vastaavia sijoitusstrategioita tai -ideoita Suomessa.

Saatuaan ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan kotijäsenvaltion ulkomaiselta ETA-valvontaviranomaiselta kaikki tiedot muutoksista vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin liitteessä IV olevassa b-f alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin ja tietoihin Finanssivalvonta ei voi enää vaatia ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa noudattamaan rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 5 artiklassa tarkoitettuja

markkinointivaatimuksia koskevia säännöksiä Suomessa.

ETA-rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, joka on 5 §:n 4 momentin mukaisesti ilmoittanut hoitamansa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien markkinoinnista Suomessa, voi lopettaa ilmoituksessa tarkoitetun vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa noudattaen mitä 1–5 momentissa säädetään ETA-valtion sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisesta. ETA-rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettut tiedot sisältävä ilmoitus markkinoinnin lopettamisesta Finanssivalvonnalle.

20 luku

Kolmannet maat

20 luku

Kolmannet maat

2 a §

Oikeus ennakkomarkkinoida kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahasto

Toimiluvan saanut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida hoitamaansa kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille Suomessa. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinoinnissa on noudatettava 13 a luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momenttia ja 4 §:ää ennakkomarkkinoinnista Suomessa.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot;*
- 2) lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mistä käy ilmi esiteltävät sijoitusstrategiat; ja*
- 3) tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olevista kolmanteen maahan sijoittautuneista vaihtoehtorahastoista.*

Jos 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa ammattimainen asiakas merkitsee ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen

tuloksena perustetun kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava, mitä tämän luvun 2 §:ssä säädetään oikeudesta markkinoida kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa.

Mitä 1–3 momentissa säädetään, sovelletaan myös ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

3 a §

Kolmannesta maasta ennakkomarkkinointi

Kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja voi ennakkomarkkinoida hoitamaansa ETA-valtioon sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa tai kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa ammattimaisille asiakkaille Suomessa. Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on noudatettava ennakkomarkkinoinnissa 13 a luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momenttia ja 4 §:ää ennakkomarkkinoinnin edellytyksistä.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava kahden viikon kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa Finanssivabvonnalle vapaamuotoinen ilmoitus, joka sisältää seuraavat tiedot:

- 1) ennakkomarkkinoinnin ajanjaksot;*
- 2) lyhyt kuvaus ennakkomarkkinoinnista, mistä käy ilmi esiteltävät sijoitusstrategiat; ja*
- 3) tarvittaessa luettelo ennakkomarkkinoinnin kohteena olevista ETA-valtioon sijoittautuneista vaihtoehtorahastoista tai kolmanteen maahan sijoittautuneista vaihtoehtorahastoista.*

Jos 18 kuukauden kuluessa ennakkomarkkinoinnin aloittamisesta Suomessa ammattimainen asiakas merkitsee ennakkomarkkinoinnin yhteydessä toimitetuissa tiedoissa tarkoitetun tai sen tuloksena perustetun ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia, merkintää on pidettävä markkinoinnin tuloksena ja siinä on noudatettava, mitä tämän luvun 3 §:ssä säädetään kolman-

teen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeudesta markkinoida Suomessa.

5 §

Rajat ylittävä sijoittaminen vaihtoehtorahastoon

Tämän luvun säännökset eivät vaikuta sijoittajan oikeuteen sijoittaa valitsemiinsa kolmanteen maahan sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastoihin. Ammattimainen asiakas voi yksilöidyllä kirjallisella suostumuksellaan luopua 12 luvun 4 §:n 5 momentin mukaisesta ja kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan kohdistuvasta oikeudestaan tiedonsaantiin.

5 §

Rajat ylittävä sijoittaminen vaihtoehtorahastoon

Tämän luvun säännökset eivät vaikuta sijoittajan oikeuteen sijoittaa valitsemiinsa kolmanteen maahan sijoittautuneisiin vaihtoehtorahastoihin. Ammattimainen asiakas voi yksilöidyllä kirjallisella suostumuksellaan luopua 12 luvun 4 §:n 6 momentin mukaisesta ja kolmanteen maahan sijoittautunutta vaihtoehtorahastoa hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan kohdistuvasta oikeudestaan tiedonsaantiin.

5 a §

Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeus lopettaa markkinointi Suomessa

Kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja, joka on tehnyt 3 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnista Suomessa, voi lopettaa ilmoituksessa tarkoitetun vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa, jos:

1) kaikista Suomessa sijoittajien hallussa olevista tällaisen vaihtoehtorahaston osuuksista tehdään ilman maksuja tai vähennyksiä yleinen takaisinosto- tai lunastustarjous, joka on julkisesti saatavilla vähintään 30 pankkipäivän ajan ja joka osoitetaan suoraan tai välittäjien kautta erikseen kaikille niille sijoittajille, joiden henkilöllisyys on tiedossa;

2) ilmoitus kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan aikomuksesta lopettaa ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien markkinointi Suomessa julkaistaan julkisesti saatavilla olevalla välineellä, joka on yleisesti

käytössä mainitun vaihtoehtorahaston markkinoinnissa ja joka on asianmukainen tämän tyypillisen sijoittajan kannalta; ja

3) välittäjien tai asiamiesten kanssa tehtyjä sopimusjärjestelyjä muutetaan tai ne päätetään siitä päivästä, jolloin markkinoinnin lopettamisesta ilmoitetaan, ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien suoran tai välillisen tarjoamisen tai kohdentamisen estämiseksi Suomessa.

Mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään velvollisuudesta tehdä takaisinosto- tai lunastustarjous, ei sovelleta suljettuun vaihtoehtorahastoon.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitetut tiedot sisältävä ilmoitus Finanssivalvonnalle.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on lopetettava ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksien kaikenlainen suora tai välillinen tarjoaminen tai kohdentaminen sijoittajille Suomessa siitä päivästä, jolloin se ilmoittaa kyseisen vaihtoehtorahaston markkinoinnin lopettamisesta.

Kolmanteen maahan sijoittautuneen hoitajan on toimitettava 11 luvun 1 §:ssä ja 12 luvun 4–6 §:ssä tarkoitetut asiakirjat ja tiedot niille sijoittajille, joilla on edelleen hallussaan ETA-valtioon sijoittautuneen tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia.

Kolmanteen maahan sijoittautunut vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa 36 kuukauden ajan 4 momentissa tarkoitetusta päivästä ennakkomarkkinoida kyseisen ETA-valtioon sijoittautuneen vaihtoehtorahaston tai kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston osuuksia taikka vastaavia sijoitusstrategioita tai -ideoita Suomessa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös sellaiseen 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaan, joka lopettaa hoitamansa kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahaston markkinoinnin Suomessa.

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

6 §

Hoitoa, sijoituspalvelun tarjoamista tai markkinointia koskevien tietojen muuttuminen

Finanssivalvonnan tulee arvioida suunnitellut muutokset saatuaan 12 luvun 1 §:n 4 momentissa, 19 luvun 1 §:n 4 momentissa tai 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Jos muutokset ovat hyväksyttäviä ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä, Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava vaihtoehtorahastojen hoitajalle, ettei se aio kieltää muutoksia. Finanssivalvonnan on tarvittaessa ilmoitettava muutoksista toisen ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei suunnitellun muutoksen perusteella enää noudattaisi tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä, Finanssivalvonnan on kiellettävä muutos.

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

5 a §

Vaihtoehtorahaston ennakkomarkkinointi toisessa ETA-valtiossa

Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 4 a §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen ilmoitettava asiasta viipymättä sen ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle, jossa vaihtoehtorahastojen hoitaja harjoittaa tai harjoitti ennakkomarkkinointia. Finanssivalvonnan on pyydettäessä toimitettava ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle lisätietoja kyseisessä ETA-valtiossa harjoitettavasta tai harjoitetusta ennakkomarkkinoinnista.

6 §

Vaihtoehtorahaston hoitoa tai sijoituspalvelun tarjoamista koskevien tietojen muuttuminen Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 1 §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen arvioitava suunnitellut muutokset. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei suunnitellun muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on 15 pankkipäivän kuluessa kaikkien 19 luvun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta kiellettävä muutoksen toteuttaminen.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja toteuttaa 1 momentissa tarkoitetun muutoksen Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta tai jos on ilmennyt ennakoimaton muutos, jonka johdosta vaihto-ehtorahastojen hoitaja ei enää noudata tätä lakia, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta viipymättä vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos muutokset ovat hyväksyttäviä ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa tätä lakia, Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava muutoksista vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos suunniteltu muutos toteutetaan kiellosta huolimatta tai jos on ilmennyt muu seikka, jonka takia vaihtoehtorahastojen hoitaja ei enää noudata tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asiaankuuluviin Finanssivalvonnasta annetun lain 3 luvun mukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kiellettävä vaihtoehtorahastojen hoitaminen, omaisuudenhoito- ja liitännäispalvelujen tarjoaminen sekä osuuskien tarjoaminen kaikissa ETA-valtioissa.

6 a §

Markkinointia koskevien tietojen muuttuminen

Finanssivalvonnan on saatuaan 12 luvun 1 §:n 4 momentissa ilmoituksen arvioitava suunnitellut muutokset. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei suunnitellun muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia, Finanssivalvonnan on viipymättä kiellettävä muutoksen toteuttaminen.

Jos suunniteltu muutos toteutetaan Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta tai jos on ilmennyt ennakoimaton muutos, jonka takia vaihtoehtorahastojen hoitaja ei enää noudata tätä lakia, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kiellettävä vaihto-ehtorahaston markkinointien varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan.

Jos muutokset ovat hyväksyttäviä ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa tätä lakia, Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava vaihtoehto-rahastojen hoitajalle, ettei se aio kieltää muutoksia.

6 b §

Markkinointia koskevien tietojen muuttuminen rajat ylittävissä tilanteissa

Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitetun ilmoituksen arvioitava suunnitellut muutokset. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei suunnitellun muutoksen johdosta enää noudattaisi tätä lakia,

Finanssivalvonnan on 15 pankkipäivän kuluessa kaikkien 19 luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta kiellettävä muutoksen toteuttaminen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja toteuttaa 1 momentissa tarkoitetun muutoksen Finanssivalvonnan kiellosta huolimatta tai jos on ilmennyt ennakoimaton muutos, jonka takia vaihtoehto-rahastojen hoitaja ei enää noudata tätä lakia, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin ja tarvittaessa kiellettävä vaihtoehtorahaston markkinointi sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta viipymättä vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos muutoksen ovat hyväksyttäviä ja Finanssivalvonta voi varmistua siitä, että vaihtoehtorahastojen hoitaja noudattaa tätä lakia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muutoksesta kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta vaihtoehtorahastojen hoitajan vastaanottavan ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

6 c §

Markkinoinnin lopettaminen toisessa ETA-valtiossa

Finanssivalvonnan on saatuaan 19 luvun 6 §:n 3 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tarkastettava ilmoitus ja toimitettava se 15 pankkipäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoituksessa yksilöidyn ETA-valtion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle sekä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Finanssivalvonnan on ilmoituksen toimitettuaan viipymättä ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahastojen hoitajalle.

Finanssivalvonnan on toimitettava 1 momentissa tarkoitetulle ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle tarvittavat tiedot muu-

toksista vaihtoehtorahastojen hoitajan 19 luvun 4 §:n 1 momentin mukaisesti toimittamiin asiakirjoihin ja tietoihin.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarkemmat säännökset 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista, jotka Finanssivalvonnan on toimitettava.

22 luku

Seuraamukset, muutoksenhaku ja rikkomuksista ilmoittaminen

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1–3 momentissa säädetyn lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 ja 14 artiklan säännökset arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisesta vaihtoehtorahastojen osalta.

4 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan tämän lain nojalla tekemään päätökseen säädetään *hallintolainkäyttölaisissa (586/1996)* ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

22 luku

Seuraamukset, muutoksenhaku ja rikkomuksista ilmoittaminen

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1–3 momentissa säädetyn lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 ja 14 artiklan säännökset arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisesta vaihtoehtorahastojen osalta sekä rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen 4 artiklan 1–5 kohdan säännökset sijoittajille suunnattua markkinointimateriaalia koskevista vaatimuksista vaihtoehtorahastojen osalta.

4 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan tämän lain nojalla tekemään päätökseen säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

4 a §

Muutoksenhaku eräiden EU-asetusten johdosta

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevan asetuksen ja eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskevan asetuksen nojalla antamaan päätökseen säädetään *hallintolainkäyttölaissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä*.

Jos eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevan asetuksen 14 artiklassa tarkoitettua päätöstä hoitajan rekisteröinnistä tai 14 b artiklassa tarkoitettua päätöstä rahaston rekisteröinnistä taikka eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskevan asetuksen 15 artiklassa tarkoitettua päätöstä hoitajan rekisteröinnistä tai 15 b artiklassa tarkoitettua päätöstä rahaston rekisteröinnistä ei ole annettu sen antamiselle säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. *Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.*

8 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Vaihtoehtorahastojen hoitaja ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut vaihtoehtorahaston sijoittajalle tai muulle henkilölle tämän lain, sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin perusteella annettujen komission asetusten vastaisella menettelyllä.

Mitä 1 momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sijoituspalveluyritystä, luottolaitosta tai

4 a §

Muutoksenhaku eräiden EU-asetusten johdosta

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevan asetuksen ja eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskevan asetuksen nojalla antamaan päätökseen säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

Jos eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevan asetuksen 14 artiklassa tarkoitettua päätöstä hoitajan rekisteröinnistä tai 14 b artiklassa tarkoitettua päätöstä rahaston rekisteröinnistä taikka eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskevan asetuksen 15 artiklassa tarkoitettua päätöstä hoitajan rekisteröinnistä tai 15 b artiklassa tarkoitettua päätöstä rahaston rekisteröinnistä ei ole annettu sen antamiselle säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen.

8 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Vaihtoehtorahastojen hoitaja ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut vaihtoehtorahaston sijoittajalle tai muulle henkilölle tämän lain, *rahastojen rajat ylittävää markkinointia koskevan asetuksen tai vaihtoehtojen sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin perusteella annettujen komission asetusten vastaisella menettelyllä.*

Mitä 1 momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sijoituspalveluyritystä, luottolaitosta tai

muuta henkilöä, joka on vaihtoehtorahastojen osuuksia markkinoidessaan:

2) laiminlyönyt noudattaa 12 luvun 4 §:n 5 momentin mukaista tiedonantovelvollisuutta sijoittajalle.

muuta henkilöä, joka on vaihtoehtorahastojen osuuksia markkinoidessaan:

2) laiminlyönyt noudattaa 12 luvun 4 §:n 6 momentin mukaista tiedonantovelvollisuutta sijoittajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 26 §:n 8 momentti, 27 §:n 5 momentti, 28 §:n 2 momentti, 32 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 26 §:n 8 momentti laissa 575/2017, 27 §:n 5 momentti laissa 241/2018, 28 §:n 2 momentti laissa 352/2017 sekä 32 a §:n 1 momentin johdantokappale ja 32 c §:n 1 momentin 1 kohta laissa 599/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan perumiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös eläkesäätien ja vakuutuskassan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

Ehdotus

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen, sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan perumiseen sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröitymisen perumiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 1 koh-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

dassa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös eläkesäätiön ja vakuutuska-
ssan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

27 §

27 §

*Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen
toiminnan rajoittaminen*

*Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen
toiminnan rajoittaminen*

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnan rajoittamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen sääntöjen mukaisen toiminnan rajoittamiseen, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen. Vakuutusten tarjoamisen kieltämisestä säädetään vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa. Tätä pykälää ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnan rajoittamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen sääntöjen mukaisen toiminnan rajoittamiseen, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen, sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen *sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröinnin mukaisen toiminnan rajoittamiseen*. Vakuutusten tarjoamisen kieltämisestä säädetään vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa. Tätä pykälää ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

28 §

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Johdon toiminnan rajoittaminen

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä ja vakuutuska-
ssaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen ja pörssin omistusyhteisöä. Mitä 1 momentissa säädetään toimitusjohtajasta ja tämän sijaisesta, koskee vastaavasti eläkesäätiön asiamiestä ja tämän sijaista.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuska-
ssaa ja 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettua muuta finanssimarkkinoilla toimivaa sekä luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän, arvopaperikeskuksen ja pörssin omistusyhteisöä. Mitä 1 momentissa säädetään toimitusjohtajasta ja tämän sijaisesta, koskee vastaavasti eläkesäätiön asiamiestä ja tämän sijaista

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

32 a

32 a

*Omistusosuuden hankinnan kieltäminen**Omistusosuuden hankinnan kieltäminen*

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytysyhteisöstä, erityisestä säilytysyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta tai arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut, sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ssä, 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytysyhteisöstä, erityisestä säilytysyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta tai arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut, sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

32 c §

32 c §

*Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen**Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen*

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytysyhteisössä, erityisessä säilytysyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistus-

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytysyhteisössä, erityisessä säilytysyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistus-

Voimassa oleva laki

yhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

Ehdotus

yhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ssä, 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20

HE 110/2021 vp

Vastaavuustau-
lukko

Direktiivin (EU) 2019/1160 säännös		Vastaava säännös kansallisessa laissa
1 artiklan 1 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 17 artiklan 8 kohdan toinen ja kolmas alakohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 2 a §:n 2 ja 3 momentti
1 artiklan 2 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 77 artikla (kumottu)	Kumottu sijoitusrahastolain 15 luvun 1 §:n 2 momentti
1 artiklan 3 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 91 artiklan 3 kohta (kumottu)	Kumottu sijoitusrahastolain 23 luvun 3 §:n 1 momentti
1 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 92 1 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 7 a §:n 1 momentti ja 23 luvun 2 §:n 1 momentti
1 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 92 artiklan 2 kohta	Ei edellytä täytäntöönpanoa. Asia täsmennetty 23 luvun 2 §:n perusteluissa
1 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 92 artiklan 3 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 7 a §:n 2 ja 3 momentti sekä 23 luvun 2 §:n 2 ja 3 momentti
1 artiklan 5 kohdan a alakohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 7 §:n 1 momentti ja 23 luvun 1 §:n 1 momentti
1 artiklan 5 kohdan b alakohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 artiklan 8 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 9 a § ja 23 luvun 1 §:n 5 momentti
1 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 a artiklan 1 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 12 §:n 1, 2 ja 5 momentti
1 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 a artiklan 2 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 12 §:n 3 momentti
1 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 a artiklan 3 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 12 §:n 4 momentti
1 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 a artiklan 4 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 12 §:n 6 momentti
1 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 a artiklan 5 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 12 §:n 7 momentti
1 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 a artiklan 6 kohta	sijoitusrahastolain 22 luvun 10 §:n 2 momentti
1 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 93 a artiklan 7 kohta	Asia täsmennetty säännöskohteisissa perusteluissa
1 artiklan 7 kohta	Direktiivin 2009/65/EY 95 artiklan 1 kohdan a alakohta (kumottu)	Kumottu sijoitusrahastolain 23 luvun 3 §:n 2 momentin mukainen valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuus
2 artiklan 1 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 4 artiklan 1 kohdan aea alakohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 2 luvun 4 §:n 6 a kohta

HE 110/2021 vp

2 artiklan 2 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 30 a artiklan 1 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 a luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti, 19 luvun 3 §:n 3 momentti, 4 a §:n 1 momentti, 5 a §:n 1 momentti
2 artiklan 2 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 30 a artiklan 2 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 a luvun 2 ja 3 §, 19 luvun 4 a §:n 2–4 momentti, 5 a §:n 1 ja 3 momentti, 21 luvun 5 a §
2 artiklan 2 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 30 a artiklan 3 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 a luvun 4 §, 19 luvun 4 a §:n 6 momentti, 5 a §:n 1 momentti
2 artiklan 2 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 30 a artiklan 4 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 a luvun 1 §:n 3 momentti, 19 luvun 4 a §:n 5 momentti, 5 a §:n 1 momentti
2 artiklan 3 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 artiklan 7 kohdan toinen, kolmas ja neljäs kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvun 6 b §
2 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 a artiklan 1 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 6 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 6 a §:n 1–3 momentti
2 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 a artiklan 2 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 6 §:n 3 momentti
2 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 a artiklan 3 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvun 6 c §:n 1 momentti, 19 luvun 6 §:n 6 momentti ja 6 a §:n 5 momentti
2 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 a artiklan 4 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 6 §:n 5 momentti ja 6 a §:n 4 momentti
2 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 a artiklan 5 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvun 6 c §:n 2 ja 3 momentti
2 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 a artiklan 6 kohta	Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §
2 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 a artiklan 7 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 6 a §:n 6 momentti
2 artiklan 4 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 32 a artiklan 8 kohta	Täsmennetty vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 6 ja 6 a §:n perusteluissa

HE 110/2021 vp

2 artiklan 5 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 33 artiklan 6 kohdan toinen ja kolmas alakohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 21 luvun 6 §
2 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 43 a artiklan 1 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 6 a §:n 1 ja 4 momentti
2 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 43 a artiklan 2 kohta	Ei edellytä muutoksista kansalliseen lainsäädäntöön. Asia täsmennetty vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 6 a §:n perusteluissa
2 artiklan 6 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 43 a artiklan 3 kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 6 a §:n 2 ja 3 momentti
2 artiklan 7 kohta	Direktiivin 2011/61/EU 69 a artikla	Ei edellytä täytäntöönpanoa (<i>Passijärjestelmän arviointi</i>)
2 artiklan 8 kohta	Direktiivin 2011/61/EU liitteen IV i ja j kohta	Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 7 §:n nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen muuttaminen. Asia selvennetty hallituksen esityksen kohdassa 8 Lakia alemman asteen sääntely
3 artiklan 1 kohta		Ei edellytä täytäntöönpanoa (<i>Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä</i>)
3 artiklan 2 kohta		Ei edellytä täytäntöönpanoa (<i>Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä</i>)
4 artikla		Ei edellytä täytäntöönpanoa (<i>Arviointi</i>)
5 artikla		Ei edellytä täytäntöönpanoa (<i>Uudelleentarkastelu</i>)
6 artikla		Ei edellytä täytäntöönpanoa (<i>Voimaantulo</i>)
7 artikla		Ei edellytä täytäntöönpanoa